



## OBSŁUGA ŚRODOWISKOWA DORADZTWO PRAWNE

### Obsługa zakładów:

- na etapie budowy (przygotowanie wniosków wraz z wymaganym materiałami do uzyskania decyzji administracyjnych),
- na etapie eksploatacji (całość zagadnień związanych z ochroną środowiska, bhp, p.poż.)

### Dokumentacje:

- Karta informacyjna przedsięwzięcia
- raport o oddziaływaniu na środowisko
- ekofizjografia
- prognoza oddziaływania na środowisko
- przegląd ekologiczny
- analiza porealizacyjna
- operat wodnoprawny
- dokumentacja hydrologiczna
- studium wykonalności
- inwentaryzacja zieleni
- Program Ochrony Środowiska
- Plan Gospodarki Odpadami

### Wnioski:

- o dofinansowanie z funduszy krajowych i unijnych
- o wydanie pozwoleń (powietrze, odpady, ścieki)
- o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach

### Pomiary i badania środowiska (emisja zanieczyszczeń do powietrza, emisja hałasu, emisja ścieków)

### Naliczanie:

- opłaty za korzystanie ze środowiska
- opłaty produktowej

### Sprawozdania:

- do Urzędu Marszałkowskiego
- do WIOŚ

### Geologia

### Geodezja

### Szkolenia

### BHP

Tytuł:	<b>Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru doliny rzeki Mlecznej w Tychach</b>
--------	---

Zleceniodawca:	Pracownia Planowania Przestrzennego i Architektury Al. Piłsudskiego 12 43-100 Tychy
----------------	---

Autorzy:	mgr Aleksandra Papin <i>Aleksandra Papin</i> mgr Daria Kuk <i>Daria Kuk</i> mgr inż. Ewa Michalska inż. Małgorzata Kiersnowska <i>Małgorzata Kiersnowska</i> mgr inż. Ryszard Radecki <i>Radecki</i>  mgr Joanna Karda <small>Biegły nr 0559 z listy MOSZNIŁ zakresie sporządzania prognoz skutków wpływu ustalen planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko</small> <i>Joanna Karda</i> mgr Joanna Karda 43-100 Tychy, ul. Targiela 105 tel. (032) 227 03 46
----------	---

Data wykonania:	Kwiecień 2012 rok
-----------------	-------------------

**WERONA** sp. z o.o.  
43-100 Tychy, ul. Targiela 105  
NIP 646-26-02-021  
Regon 278089289

### Siedziba:

43-100 Tychy  
ul. Targiela 105  
NIP 646-26-02-021  
Regon 278089289  
Fortis Bank S.A. o/Bielsko-Biała nr rachunku: 60 1600 1299 0002 3505 3593 3001  
Data wygenerowania dokumentu: 2024-06-30 20:27:34

### Pracownia:

40-020 Katowice  
ul. Przemysłowa 10  
tel. (0-32) 785 91 84  
tel./fax (0-32) 785 91 85  
e-mail: [werona@werona.com.pl](mailto:werona@werona.com.pl)  
Internet: [www.werona.com.pl](http://www.werona.com.pl)

## **SPIS TREŚCI:**

<b>1</b>	<b>Wstęp.....</b>	<b>3</b>
1.1	Przedmiot opracowania.....	3
1.2	Główne cele projektowanego dokumentu.....	3
1.3	Powiązania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z innymi dokumentami .....	4
1.4	Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy.....	10
1.5	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowania dokumentu .....	12
<b>2</b>	<b>Lokalizacja projektu oraz istniejący stan środowiska .....</b>	<b>15</b>
2.1	Lokalizacja terenu opracowania.....	15
2.2	Istniejący stan środowiska .....	17
2.3	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody.....	42
2.4	Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji ustaleń projektowanego dokumentu .....	44
<b>3</b>	<b>Przewidywane oddziaływania projektowanego dokumentu na środowisko .....</b>	<b>46</b>
3.1.	Oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska .....	46
3.2.	Oddziaływanie na obszary NATURA 2000 oraz integralność tych obszarów .....	48
3.3.	Oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne....	50
3.4.	Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	51
3.6.	Możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko.....	51
<b>4</b>	<b>Wytyczne do ochrony i monitoringu środowiska na etapie realizacji ustaleń analizowanego dokumentu.....</b>	<b>52</b>
4.1	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru NATURA 2000 oraz integralność tego obszaru .....	52
4.2	Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.....	53
<b>5</b>	<b>Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz uzasadnieniem ich wyboru .....</b>	<b>54</b>
<b>6</b>	<b>Streszczenie w języku niespecjalistycznym .....</b>	<b>55</b>

## **SPIS TABEL:**

Tabela 1	Zestawienie jakości wód podziemnych na terenie miasta Tychy w latach 2006 – 2010 .	24
Tabela 2	Zestawienie jakości wód podziemnych na terenie miasta Tychy badanych w 2011 roku	25
Tabela 3	Klasyfikacja rzek na terenie miasta Tychy w latach 2006 – 2007 (według 5 klas) .....	30
Tabela 4	Wyniki wstępnej oceny stanu wód badanych w latach 2008 ÷ 2009 .....	30
Tabela 5	Wynikowa klasa strefy dla poszczególnych zanieczyszczeń oraz klasa ogólna strefy dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia na przestrzeni lat 2008 – 2010.....	34
Tabela 6	Wynikowa klasa strefy dla poszczególnych zanieczyszczeń oraz klasa ogólna strefy dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia w 2011 roku .....	34
Tabela 7	Roczne zestawienie wyników pomiarów poszczególnych zanieczyszczeń powietrza na stacji pomiarowej przy ulicy Tołstoja w Tychach w 2011 roku .....	35
Tabela 8	Zbiorcze zestawienie wpływu ustaleń projektu mpzp na lokalne środowisko .....	47
Tabela 9	Potencjalne możliwe oddziaływanie zapisów projektu planu na poszczególne elementy środowiska i obszary NATURA 2000.....	50

## **SPIS RYSUNKÓW:**

Rysunek 1	Ustalenia studium w odniesieniu do obszaru doliny rzeki Mlecznej .....	6
Rysunek 2	Lokalizacja stawów w granicach obszaru doliny rzeki Mlecznej .....	10
Rysunek 3	Lokalizacja i obecne zagospodarowanie doliny rzeki Mlecznej – fragment mapy topograficznej .....	16
Rysunek 4	Obecne zagospodarowanie doliny rzeki Mlecznej – fragment ortofotomapy .....	17
Rysunek 5	Budowa geologiczna obszaru opracowania.....	20
Rysunek 6	Położenie miasta Tychy na tle jednolitych części wód podziemnych (JCWPd).....	22
Rysunek 7	Struktury ekologiczne w rejonie doliny rzeki Mlecznej.....	49

## **SPIS ZAŁĄCZNIKÓW:**

Załącznik nr 1	Aspekty środowiskowe. Powiązania ekologiczne i bariery, skala 1: 16 000;	
Załącznik nr 2	Uwarunkowania środowiskowe – budowa geologiczna podłoża, warunki gruntowo-wodne obszaru doliny rzeki Mlecznej w Tychach, skala 1: 16 000;	
Załącznik nr 3	Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – ustalenia tekstowe;	
Załącznik nr 4	Rysunek projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (poglądowy);	
Załącznik nr 5	Lokalizacja obszaru opracowania na tle obszarów chronionych, w tym obszarów Natura 2000, skala 1: 200 000.	

# 1 WSTĘP

## 1.1 Przedmiot opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest analiza prognozowanych oddziaływań na środowisko realizacji ustaleń dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru doliny rzeki Mlecznej w Tychach.

Plan obejmuje obszar o powierzchni 306,56 ha w granicach określonych na rysunku planu (co stanowi 3,74% powierzchni miasta Tychy).

Lokalizację obszaru opracowania wraz z charakterystycznymi elementami środowiska przyrodniczego przedstawiono na Załącznikach nr 1 i 2.

Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru doliny rzeki Mlecznej została sporządzona zgodnie z zakresem zawartym w ustawie z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U Nr 199, poz. 1227 z późniejszymi zmianami).

Zgodnie z art. 46 tej ustawy, organ administracji publicznej opracowujący projekt dokumentu strategicznego ma obowiązek sporządzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (w tym prognozy oddziaływania na środowisko). Artykuł 51 tej ustawy precyzuje zakres sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko – niniejsza prognoza została sporządzona zgodnie z tym artykułem.

## 1.2 Główne cele projektowanego dokumentu

Celem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego dolinę rzeki Mlecznej w Tychach jest ustalenie szczegółowych zasad zagospodarowania w granicach obszaru, służących przede wszystkim ochronie najwartościowszych elementów lokalnego środowiska przed degradacją i nieoptymalnymi formami zagospodarowania.

Ustalenia tekstowe projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla przedmiotowego obszaru w granicach miasta Tychy stanowią Załącznik nr 3 do niniejszej prognozy. Rysunek projektu miejscowego planu stanowi Załączniki nr 4.

Analizowany plan jest zgodny z ustaleniami „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy” zatwierdzonego Uchwałą Nr 0150/III/40/2002 Rady Miasta Tychy z dnia 18 grudnia 2002 roku z późniejszymi zmianami.

Projekt planu wyznacza następujące tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania:

- **1WS – 3WS** - tereny wód powierzchniowych (rzeka Mleczna i Potok Przyrwa);
- **4R – 8R** - tereny rolnicze;
- **9ZL – 14ZL** - tereny lasów;
- **15KDL** - teren drogi publicznej.

Szczegółowe ustalenia dotyczące:

- przeznaczenia i szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy,
- zasad ochrony środowiska i przyrody,
- zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków,
- granic i sposobów zagospodarowania terenów górniczych,



- zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej i komunikacji

zostały przedstawione w projekcie miejscowego planu stanowiącym Załącznik nr 3 do niniejszej prognozy.

Ze względu na istniejące uwarunkowania w obszarze planu nie mają zastosowania wymagania określone obowiązkowym zakresem art. 15 ust. 2 pkt. 2, 5, 6, 8, 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 roku Nr 80, poz. 717 z późniejszymi zmianami).

### 1.3 Powiązania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z innymi dokumentami

**Plan zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego** (czerwiec 2004) jako cel generalny przyjmuje: „*Kształtowanie harmonijnej struktury przestrzennej województwa śląskiego sprzyjającej wszechstronnemu rozwojowi województwa*”. Uznać można, że zapisy projektu miejscowego planu są zgodne z tym celem generalnym, zwłaszcza w kontekście ochrony zasobów przyrodniczych miasta.

Szczegółowe cele polityki przestrzennej istotne z punktu widzenia analizowanego dokumentu to między innymi:

- ochrona zasobów środowiska, wzmocnienie systemu obszarów chronionych i wielofunkcyjny rozwój terenów otwartych a tutaj w szczególności – *ochrona terenów wzdłuż cieków wodnych, utrzymania powiązań ekologicznych i przeciwdziałanie degradacji struktury ekologicznej, ochrona różnorodności przyrodniczej i kulturowej* – w kierunku te wpisują się poszczególne zapisy ujęte w tekście planu, w tym przede wszystkim zakaz zabudowy, zachowanie otwartej doliny rzecznej wraz z terenami użytków rolnych, łąk, utrzymanie dotychczasowej, przyrodniczej funkcji terenu.

Zapisy projektu miejscowego planu zgodne są z ustaleniami zawartymi w **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy** zatwierdzonego Uchwałą Nr 0150/III/40/2002 Rady Miasta Tychy z dnia 18 grudnia 2002 roku z późniejszymi zmianami.

Analizowany projekt mpzp jest zgodny z przyjętymi w studium kierunkami rozwoju przestrzennego w zakresie ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego, gdzie do zadań priorytetowych w zakresie ochrony przyrody zaliczono:

- utrzymanie i powiększenie podstawowej sieci terenów otwartych i powiązań między nimi,
- ochronę rzadkich siedlisk i zbiorowisk roślinnych oraz stanowisk występowania i rozrodu płazów i gadów.

Zapisy te odnoszą do przedmiotowego obszaru doliny rzeki Mlecznej, która stanowi obecnie teren otwarty, częściowo użytkowany rolniczo, stanowiący ważną ostoję dla wielu cennych gatunków roślin i zwierząt w skali całego miasta – również jako obszary podmokłe, miejsca rozrodu i występowania kilku gatunków krajowych płazów, z których wszystkie podlegają ścisłej ochronie prawnej. Poniżej stwierdzone w terenie m.in. żaby i jaszczurki:



Ponadto dolina rzeki Mlecznej wraz z całym systemem powiązań przyrodniczych – pól, łąk, fragmentów lasów stanowi bardzo ważny korytarz ekologiczny, migracyjny o charakterze ponadlokalnym. Poniżej zauważone w terenie m.in. liczne tropy zwierząt:



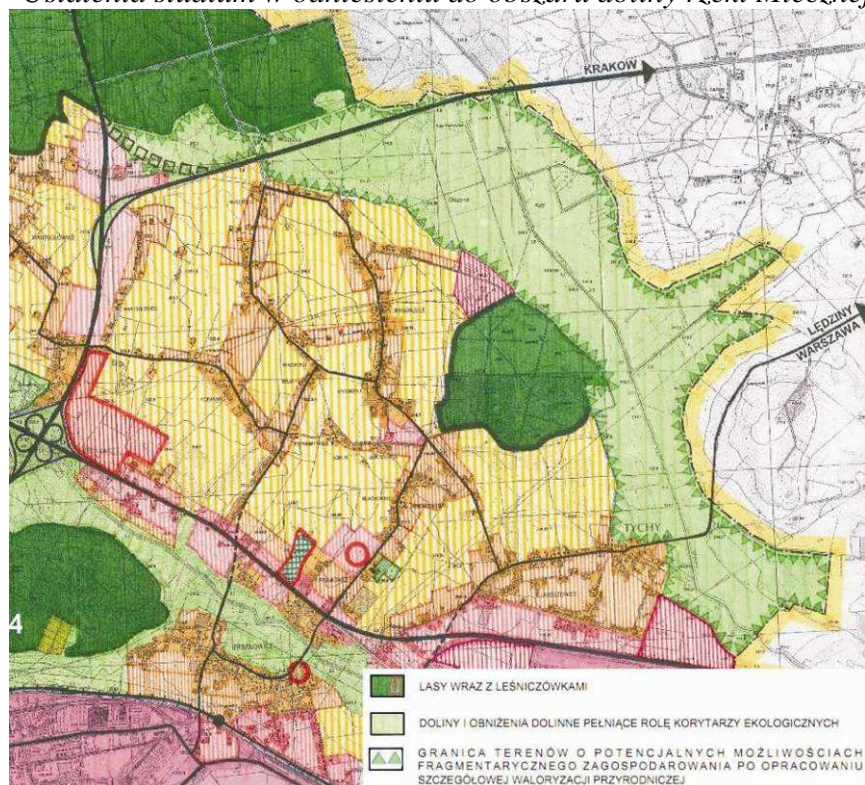
Działania ochronne przyjęte w Studium, prowadzące do zabezpieczenia i powiększenia istniejących zasobów przyrodniczych w odniesieniu do obszaru doliny Mlecznej obejmują:

- otoczenie ochroną prawną wskazanych, szczególnie cennych ze względów przyrodniczych obszarów,
- ochrona wód, w tym również bezwzględna ochrona roślinności wodnej i przywodnej – *plan zachowuje wody powierzchniowe Mlecznej i potoku Przyrwa,*
- zabezpieczenie chronionych, rzadkich i zanikających gatunków roślin i zwierząt (*a takie występują w rejonie opracowania, co potwierdziły zarówno waloryzacje przyrodnicze dla przedmiotowego obszaru jak i bezpośrednie obserwacje terenowe*),
- utrzymanie istniejących i kształtowanie nowych połączeń przyrodniczych, w tym między innymi włączenie wszystkich dolin w układ przestrzenny systemu przyrodniczego – *w poprawę warunków lokalnej bioróżnorodności wpisuje się możliwość sytuowania stawów wodnych o funkcji przyrodniczej na niewielkiej części terenu.*

Dolina rzeki Mlecznej wskazana została w studium jako obszar stanowiący ciąg ekologiczny wskazany do ochrony i zachowania. Zapisy projektu planu są zgodne z ustaleniami studium, gdzie na rysunku studium wyznaczono analizowany obszar jako *doliny i obniżenia dolinne pełniące funkcje korytarzy ekologicznych.*



Rysunek 1 Ustalenia studium w odniesieniu do obszaru doliny rzeki Mlecznej



Źródło: Rysunek studium, zmodyfikowane

W „Opracowaniu ekofizjograficznym dla terenu położonego w obszarze doliny Mlecznej” (Tychowska, 2007 rok), opracowanym na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego opisano stan poszczególnych elementów środowiska, oraz funkcje doliny rzeki Mlecznej jako korytarza ekologicznego, postulując zachowanie funkcji przyrodniczych doliny, utworzenie form ochrony przyrody (jako użytek ekologiczny lub zespół przyrodniczo-krajobrazowy). Opisano dopuszczalne formy zagospodarowania zwracając szczególną uwagę na zakaz zabudowy terenów zalewowych. Analizowany fragment doliny Mlecznej ze względu na funkcje ekologiczne i walory przyrodnicze predysponowany jest do pełnienia funkcji przyrodniczych.

Zgodnie z założeniami opracowania ekofizjograficznego, wszelkie działania podejmowane w rejonie doliny Mlecznej powinny mieć na względzie priorytet ochrony istniejących zasobów przyrodniczych i ich ochronę przed degradacją i zubożeniem wynikającym w głównej mierze z nadmiernej presji antropogenicznej.

Wysoką wartość doliny Mlecznej jako ważnego korytarza ekologicznego oraz miejsce rozrodu płazów wskazuje również opracowanie ekofizjograficzne sporządzone w 2010 roku dla całego miasta Tychy, gdzie dolina Mlecznej wskazana została jako zorganizowane obszary zieleni, teren ciągu ekologicznego w dolinie rzecznej, obszar o wysokich walorach przyrodniczych, jako proponowany do utworzenia zespołu przyrodniczo-krajobrazowy „Dolina Mlecznej”.

Ustalenia planu dla obszaru doliny rzeki Mlecznej respektują istniejące uwarunkowania ekofizjograficzne i przyrodnicze, niepowtarzalne w skali regionu walory krajobrazowe zbiorowisk łąkowych, bogatą różnorodność gatunkową fauny i flory, w tym gatunki chronione, zagrożone i uznane za rzadkie. Dolina rzeki Mlecznej stanowi ważny element powiązań ekologicznych o skali ponadlokalnej, jako korytarz ekologiczny łącząc kompleksy Lasów Murckowskich i Pszczyńskich. Obszar posiada ponadto wysoką przydatność rolniczą gruntów ornych – występują tu zwarte kompleksy gruntów rolnych III i IV klasy bonitacyjnej pochodzenia mineralnego oraz gleby pochodzenia organicznego.



Dla obszaru doliny rzeki Mleczej na przestrzeni ostatnich kilku lat powstało szereg opracowań i dokumentów mających na celu stwierdzenie rzeczywistej wartości przyrodniczej terenu oraz możliwości jego zagospodarowania. Pojawiały się różne koncepcje zagospodarowania doliny rzeki, jedną z propozycji była możliwość sytuowania na tym terenie stawów rybnych.

W **”Studium uwarunkowań ekofizjograficznych zlewni rzeki Mleczej na terenie miasta Tychy”** (Szczęsny, 2003, Kraków) negatywnie ustosunkowano się do propozycji utworzenia zbiornika rekreacyjnego w środkowej części doliny Mleczej. Opracowanie to szczególnie uwagę zwraca na wartości przyrodnicze i kulturowe analizowanego terenu (w tym również zasięg strefy narażonej na prawdopodobieństwo powodzi), decydujące o strukturze i możliwości zagospodarowania (a raczej ich braku) analizowanego terenu. Podkreśla się konieczność zachowania i ochrony walorów lokalnego środowiska przyrodniczego wraz z charakterystycznymi ekosystemami a wszelkie nowe funkcje terenu nie powinny znacząco ingerować w analizowany obszar zmieniając jego strukturę.

W **„Opinii w sprawie możliwości lokalizacji założenia stawowego w dolinie Mleczej”** autorzy, opierając się na materiałach źródłowych dotyczących historycznego założenia stawowego (Staw Jaroszowski), dopuszczają możliwość budowy niewielkiego stawu o powierzchni około 10 ha i głębokości do 2 m, zlokalizowanego w górnej części doliny rzeki Mleczej. O istnieniu w przeszłości stawów w dolinie rzeki Mleczej wskazują historyczne materiały kartograficzne.

W **„Ocenie możliwości zagospodarowania rejonu rzeki Mleczej w Tychach dla potrzeb planu miejscowego z uwzględnieniem możliwych form zagospodarowania, z określeniem funkcji, intensywności zainwestowania, wykluczeniami, możliwości realizacji stawów hodowlanych z uwagi na warunki geologiczne, warunki hydrologiczne i ewentualne inne uwarunkowania, oraz ewentualnej formy ochrony przyrody z zakresem przestrzennym oraz skutkami prawnymi”** (2008 rok), jako zalecane funkcje obszaru wynikające z uwarunkowań wskazane zostały: funkcja korytarza ekologicznego, ostoja bioróżnorodności, funkcja retencyjna, funkcja rekreacyjna.

Autorzy opracowania oceniają, że funkcja ekologiczna powinna być nadrzędna w stosunku do wszystkich pozostałych propozycji zagospodarowania doliny Mleczej.

Obszar gwarantuje istnienie ciągłości ekologicznej pomiędzy obszarami różnorodności biologicznej: Lasami Murckowskimi a Puszcą Pszczyńską. Stanowi element korytarza ekologicznego dla ssaków o randze regionalnej. Wpisuje się także w mapę wędrówek ornitofauny o zasięgu globalnym jako obszar odpoczynku i żerowania ptactwa wodno-błotnego. Tyska część doliny Mleczej stanowi element systemu terenów otwartych o podstawowym znaczeniu przyrodniczym zapewniającym zrównoważony rozwój miasta, zachowanie powiązań widokowo-krajobrazowych oraz powiększenia istniejącego potencjału przyrodniczego.



Duża mozaikowość siedlisk – leśnych, łąkowych, agrocenoz, zbiorowisk wodnych i wodno-błotnych oraz duża różnorodność gatunkowa stanowi istotny element determinujący funkcje obszaru jako ostoju bioróżnorodności.

Dla zachowania funkcjonalności i drożności korytarzy ekologicznych konieczne jest zachowanie istniejących siedlisk przyrodniczych, otwartych przestrzeni, umożliwiających swobodne przemieszczanie się zwierząt, oraz zachowanie ciągłości ekologicznej ekosystemów.



Należy wykluczyć możliwość wprowadzania w przestrzeni doliny elementów stanowiących bariery dla poszczególnych grup fauny oraz ograniczyć negatywne oddziaływanie istniejących barier, poprzez budowę przejść dla zwierząt. Dla funkcjonalności korytarza ekologicznego niezbędne jest odpowiednie zagospodarowanie doliny na terenie gmin sąsiednich (Bieruń, Łędziny i Katowice).

Obszar doliny Mlecznej powinien być zabezpieczony przed nadmierną presją urbanistyczną, ekspansją inwestycyjną, która mogłaby negatywnie wpłynąć na przekształcenia stosunków wodnych, krajobrazu, degradacji siedlisk i całych ekosystemów i zastępowania cennych siedlisk przyrodniczych gatunkami mniej wartościowymi.

Autorzy opracowania wnioskuje, aby lewobrzeżna część doliny Mlecznej znajdująca się w zasięgu wód powodziowych pełniła funkcje retencyjne, za czym przemawia również ukształtowanie i rzeźba terenu, obecność gleb organicznych, brak zabudowy i technicznego zainwestowania. Podkreśla się również, że analizowany teren może być wykorzystywany do czynnego wypoczynku, jak np. turystyki rowerowej, pieszej, narciarstwa biegowego, itp.

Jako możliwe formy zagospodarowania opracowanie wskazuje na możliwość zagospodarowania rolniczego, zalesienia i zadrzewienia, zagospodarowanie dla celów turystyki i rekreacji, obiekty i urządzenia przeciwpowodziowe, gospodarka stawowa. Wskazuje się na zachowanie obecnego zagospodarowania bez nadmiernej ingerencji w otwartą przestrzeń przyrodniczą, utrzymanie powierzchni trwałych użytków zielonych – łąk i pastwisk oraz wszelkich elementów zwiększających lokalną bioróżnorodność. Ewentualne zalesienia dotyczyć by mogły niewielkiej części terenu w bezpośrednim sąsiedztwie już istniejących kompleksów leśnych (lasy Żak i Jasień), z optymalnie ukształtowaną strefą ekotonową. Roślinność wysoką wprowadzić można wzdłuż doliny Mlecznej i Przyrwy, jako formacje łągów czy wiklin (gatunków odpowiadających siedlisku). Nowe zadrzewienia należy wprowadzić głównie jako zieleń izolacyjną i osłonową, wzdłuż dróg i ścieżek przeznaczonych dla celów rekreacyjnych.

Teren kwalifikuje się głównie do wykorzystania dla wypoczynku czynnego w formie turystyki rowerowej, pieszej, narciarstwa biegowego, itp. W przypadku realizacji założeń stawowych na obszarze możliwa będzie rekreacja wędkarska.

Autorzy opracowania wskazują również, że na części analizowanego terenu, w rejonie łąk Olszyna jest możliwe założenie kilku stawów, ale pod warunkiem, że będą to stawy niewielkie, około 2 m głębokości, o łącznej powierzchni około 8,7 ha z naturalnym ukształtowaniem brzegów i zróżnicowanej głębokości strefy brzegowej. Stawy te miałyby być zasilane wodami gruntowymi bądź wodami powierzchniowymi i opadami. Należy jednak pamiętać, że wody

powierzchniowe (Mleczna, Przyrwa) są zanieczyszczone, w związku z czym zasilanie stawu wodami o tak niskiej jakości może być nieoptymalne. Dodatkowo, stawy te nie mogą zajmować dużej powierzchni terenu, ze względu na możliwość ograniczenia ciągłości korytarza ekologicznego doliny. Dla swobodnej migracji fauny należy pozostawić pas terenu o szerokości co najmniej 100 m pomiędzy stawami a wałami Mlecznej. Należy wykluczyć możliwość realizacji założeń stawowych na terenach rozciągających się pomiędzy lasem Jasień a korytem Mlecznej ze względu na zbyt wąską przestrzeń terenów otwartych oraz konieczność utrzymania powiązań ekologicznych lasu Jasień z terenami nadrzecznymi.

Stawy te powinny pełnić funkcje biologiczne, retencyjne i przyrodnicze, w mniejszej części również rekreacyjne, ale bez intensywnej hodowli ryb. Przy kształtowaniu brzegów należy uwzględnić strefy pływiczne, oraz tworzenie szuwarów, strefy przybrzeżnej oraz skarp umożliwiających swobodne przedostawanie się płazów. Jednocześnie należy bezwzględnie wykluczyć możliwość lokowania zabudowy kubaturowej w obrębie teras zalewowych rzeki Mlecznej i Przyrwy oraz w rejonie mniejszych potoków płynących w granicach terenu opracowania czy w jego pobliżu (m.in. potok spod Mąkołowca) ze względu na potencjalne zagrożenie zalania wodami wezbraniowymi rzeki Mlecznej.

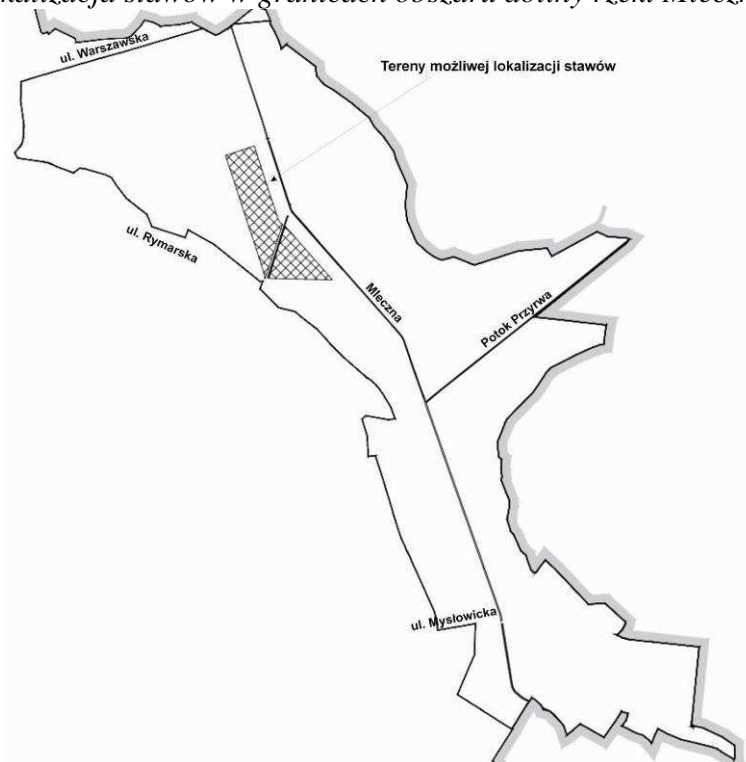
Funkcja retencyjna doliny Mlecznej jest obecnie znacznie ograniczona na skutek zabiegów hydrotechnicznych polegających na regulacji koryta rzeki oraz budowie obwałowań. Docelowo lewobrzeżna część doliny Mlecznej powinna pełnić funkcję retencyjną. Teren ten posiada dogodne uwarunkowania ze względu na ukształtowanie powierzchni (płaska terasa zalewowa ograniczona zalesionymi wzniesieniami Żak), obecność gleby organicznych, odznaczających się wysoką chłonnością wód, oraz brak istniejącej zabudowy i zainwestowania. Teren ten mógłby stanowić docelowo polder przechwytyjący wody wezbraniowe, co poprawiłoby zabezpieczenie przeciwpowodziowe wszystkich terenów sąsiadujących z korytem Mlecznej w niższym biegu rzeki.

W opracowaniu tym wskazano również na możliwość objęcia analizowanego terenu prawną formą ochrony przyrody – jako zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Dolina Mlecznej”.

Powyższe wytyczne co do zagospodarowania doliny i jej ochrony w dużej mierze znalazły swoje odzwierciedlenie w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Analiza specjalistycznych opracowań dotyczących doliny Mlecznej wskazuje, że powinna ona pełnić funkcje przyrodnicze (regionalnego korytarza ekologicznego, ostoju lokalnej różnorodności biologicznej, estetyczno-krajobrazowe), z możliwością pełnienia nieintensywnych funkcji rekreacyjnych. Możliwe są tutaj niewielkie zalesienia, wprowadzenie niewielkich stawów o funkcji przyrodniczej z roślinnością związaną z wodami i strefą przybrzeżną dla zwiększenia lokalnej bioróżnorodności. Zagospodarowanie doliny Mlecznej nie powinno zmniejszać roli doliny jako korytarza ekologicznego, migracyjnego zwierząt, oraz wartości przyrodniczych i kulturowych. Zaleca się więc utrzymanie dotychczasowego zagospodarowania z zakazem realizacji nowych funkcji, zwłaszcza zabudowy kubaturowej – te wytyczne znalazły swoje odzwierciedlenie w planie, gdzie zachowana została obecna, przyrodnicza i otwarta struktura terenu, bez możliwości wprowadzania zabudowy terenu. Jako nowy element środowiska dopuszczono możliwość realizacji niewielkich stawów o funkcji przyrodniczej, bez możliwości intensywnego wykorzystania gospodarczego czy specjalistycznej hodowli ryb. Stawy te znajdować się mogą jedynie na niewielkiej, wyznaczonej części terenu, co ilustruje poniższy rysunek projektu miejscowego planu (zaznaczyć należy, że w miejscu tym w przeszłości istniały również założenia stawowe, o czym informują materiały źródłowe):

Rysunek 2 Lokalizacja stawów w granicach obszaru doliny rzeki Mlecznej



Źródło: Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru doliny rzeki Mlecznej w Tychach

Po wnikliwym przeanalizowaniu wszelkich materiałów źródłowych i analiz środowiskowych dotyczących rzeki Mlecznej oraz wytycznych co do możliwości lokalizacji stawów w dolinie rzeki, uważa się, że najoptymalniejszym miejscem dla lokalizacji stawów jest północna część terenu, w rejonie Olszyny, w miejscu rozszerzenia się doliny, tak, aby nie doszło do zawężenia korytarza migracji zwierząt przemieszczających się doliną rzeki Mlecznej.



## 1.4 Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Niniejszą prognozę sporządzono według ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późniejszymi zmianami).

Podstawą informacyjną, źródłowymi materiałami tekstowymi i graficznymi dla strategicznej oceny oddziaływania na środowisko był przede wszystkim projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru doliny rzeki Mlecznej (kwiecień 2012). Metodyka przyjęta w niniejszym opracowaniu obejmuje metody opisowe i graficzne oraz analizę różnych dokumentów planistycznych, dokumentów opisujących środowisko przyrodnicze i kulturowe rejonu opracowania (między innymi studium, ekofizjografia, dokumenty dostępne na stronach internetowych i zaczerpnięte z Urzędu Miasta Tychy, WIOŚ, czy udostępnione przez



zleceniodawcę – Pracownię Planowania Przestrzennego i Architektury w Tychach), przepisów prawnych i innych materiałów źródłowych, w tym literaturowych.

Na potrzeby niniejszej prognozy dokonano kilkakrotnie wizji terenowej (na przestrzeni lat 2009 – 2012), co dało rzeczywisty obraz przemian i procesów jakie zachodzą w środowisku analizowanego obszaru.

Przy opracowywaniu niniejszej dokumentacji wykorzystano niżej wymienione **akty prawne**:

- Ustawa z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 roku Nr 199, poz. 1227 z późniejszymi zmianami),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 roku Nr 80, poz. 717, z późniejszymi zmianami),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2008 roku Nr 25, poz. 150 z późniejszymi zmianami),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach (tekst jednolity w Dz. U. z 2010 roku Nr 185, poz. 1243 z późniejszymi zmianami),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U. z 2009 roku Nr 151, poz. 1220 z późniejszymi zmianami),
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 roku Prawo wodne (tekst jednolity w Dz. U. z 2005 roku Nr 239, poz. 2019, z późniejszymi zmianami),
- Ustawa z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2007 roku, Nr 19, poz. 115 z późniejszymi zmianami),
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 roku – Prawo budowlane (tekst jednolity Dz. U. z 2010 roku, Nr 243, poz. 1623 z późniejszymi zmianami),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2011 roku Nr 163, poz. 981),
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1266, z późniejszymi zmianami)

wraz z odpowiednimi rozporządzeniami wykonawczymi do ww. ustaw.

**Podstawę merytoryczną** opracowania stanowią materiały literaturowe (publikacje, wytyczne, mapy, itp.), w tym m.in. wymienione poniżej:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Tychy, Pracownia Planowania Przestrzennego i Architektury, Tychy 2002 (wraz z późniejszymi zmianami);
- Projekt Uchwały Rady Miasta Tychy w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru doliny rzeki Mlecznej (kwiecień 2012);
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego, Katowice 2004;
- Program ochrony środowiska dla miasta Tychy, Sozoprojekt Katowice, 2002,
- Opracowanie ekofizjograficzne miasta Tychy, Geograf, Dąbrowa Górnicza, 2008,
- Opracowanie ekofizjograficzne miasta Tychy do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta, etap IB, październik 2010;
- „Czy warto i jak rewitalizować stare założenia stawowe?” – B. Buszman, J. Buszman, S. Grygierczyk, B. Hess, K. Sendobry – Przegląd ekologiczny 2009,
- „Waloryzacja przyrodniczo-kulturowa północnej części dzielnicy Wygorzele, obejmująca obszar użytków rolnych na południe od wschodniej obwodowej GOP (DK1) i na zachód od rzeki Mlecznej w Tychach” – Przedsiębiorstwo Usługowo – Produkcyjno – Handlowe Agencja Analiz i Strategii Systemowych „ECO CONSENSUS” Sp. z o.o. Katowice ul. PCK 7/1, 2001,
- „Waloryzacja przyrody ożywionej doliny rzeki Mlecznej i jej otoczenia w Tychach” – Przedsiębiorstwo Usługowo – Produkcyjno – Handlowe Agencja Analiz i Strategii Systemowych „ECO CONSENSUS” Sp. z o.o. Katowice ul. PCK 7/1, 2002,
- „Waloryzacja przyrody nieożywionej doliny rzeki Mlecznej i jej otoczenia w Tychach w zakresie budowy geologicznej, rzeźby terenu i gleb” – Przedsiębiorstwo Usługowo – Produkcyjno – Handlowe Agencja Analiz i Strategii Systemowych „ECO CONSENSUS” Sp. z o.o. Katowice ul. PCK

- 7/1, 2002,
- „Waloryzacja przyrody nieożywionej doliny rzeki Mlecznej i jej otoczenia w Tychach w zakresie charakterystyki topoklimatu” – Przedsiębiorstwo Usługowo – Produkcyjno – Handlowe Agencja Analiz i Strategii Systemowych „ECO CONSENSUS” Sp. z o.o. Katowice ul. PCK 7/1, 2002,
  - „Studium uwarunkowań ekofizjograficznych zlewni rzeki Mlecznej na terenie miasta Tychy” – Instytut Inżynierii i Gospodarki Wodnej, Politechnika Krakowska im Tadeusza Kościuszki, 2003,
  - „Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy dla obszaru położonego w rejonie rzeki Mlecznej” – Zakład Ochrony Środowiska Lubliniec ul. Wyszyńskiego 129, 2006,
  - „Opinia geologiczna określająca warunki gruntowo-wodne w rejonie doliny rzeki Mlecznej w miejscowości Tychy” – Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowo – Handlowe „Geotest” Zakład Robót Geologiczno - Inżynierskich, Tychy ul. Prosta 12, 2006,
  - „Opracowanie ekofizjograficzne dla terenu położonego w obszarze doliny Mlecznej” – Zakład Ochrony Środowiska Lubliniec ul. Wyszyńskiego 129, 2007,
  - „Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy dla obszaru doliny rzeki Mlecznej” – Zakład Ochrony Środowiska Lubliniec ul. Wyszyńskiego 129, 2007,
  - „Ocena możliwości zagospodarowania rejonu rzeki Mlecznej w Tychach dla potrzeb planu miejscowego z uwzględnieniem: możliwych form zagospodarowania, z określeniem funkcji, intensywności zainwestowania, wykluczeniami, możliwości realizacji stawów hodowlanych z uwagi na warunki geologiczne, warunki hydrologiczne i ewentualne inne uwarunkowania, ewentualnej formy ochrony z zakresem przestrzennym oraz skutkami prawnymi” – R. Bula, Z. Wiegand, J. B. Parusel, 2008,
  - „Opinia w sprawie możliwości lokalizacji założenia stawowego w dolinie rzeki Mlecznej w Tychach w odniesieniu do warunków przyrodniczych oraz historycznej lokalizacji stawów” – Przedsiębiorstwo Usługowo – Produkcyjno – Handlowe Agencja Analiz i Strategii Systemowych „ECO CONSENSUS” Sp. z o.o. Katowice ul. PCK 7/1, 2006 rok – grudzień ÷ 2007 rok – styczeń,
  - Ocena propozycji zagospodarowania terenu położonego w dolinie rzeki Mlecznej w Tychach – S. Wika, J. Parusel, 2012,
  - Warunki ramowe dla zagospodarowania Doliny Mlecznej w Tychach – K. Sendobry, 2011,
  - Mapa sozologiczna w skali 1: 50 000 arkusz M-34-63-C (arkusz Oświęcim) z komentarzami;
  - Mapa hydrograficzna w skali 1: 50 000 arkusz M-34-63-C (arkusz Oświęcim) z komentarzami;
  - Mapy topograficzne w skali 1: 10 000;
  - Mapa dynamiki zwykłych wód podziemnych Górnośląskiego Zagłębia Węglowego i jego obrzeżenia, skala 1:100 000;
  - Mapa warunków występowania, użytkowania, zagrożenia i ochrony zwykłych wód podziemnych Górnośląskiego Zagłębia Węglowego i jego obrzeżenia, skala 1:100 000;
  - Atlas klimatu województwa śląskiego, IMiGW – Oddział w Katowicach, 2000;
  - Monitoring środowiska za lata 2006 – 2012 – WIOŚ Katowice;
  - Wykaz obiektów zabytkowych z rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Ochrony Zabytków w Katowicach (stan na czerwiec 2011);
  - J. Wagner, I. Stępińska-Drygała, D. Olędzka „Wody podziemne miast Polski – Tychy”;
  - Kondracki J. Geografia regionalna Polski PWN, Warszawa 2002;
  - Dulias R., Hibszer A. Województwo śląskie. Przyroda, gospodarka, dziedzictwo kulturowe, 2004,
  - Gumiński R., 1948: Próba wydzielenia dzielnic rolniczo-klimatycznych w Polsce. Przegląd Meteorologiczny i Hydrograficzny;
  - Baza statystyczna GUS;
  - Materiały udostępnione przez zleceniodawcę,
  - Informacje dostępne na stronach internetowych, materiały literaturowe i własne.

## **1.5 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projek-**

## **owanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowania dokumentu**

Polskie prawo uwzględnia szereg międzynarodowych dyrektyw i konwencji – cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym zostały wdrożone do polskiego prawodawstwa i tym samym, pośrednio, znalazły swoje odzwierciedlenie w projektowanym dokumencie.

**Program ochrony środowiska dla miasta Tychy** (październik 2003) zakłada różnorodne długoterminowe cele ochrony środowiska, mające zagwarantować poprawę środowiska jako całości, z których najważniejsze w odniesieniu do doliny rzeki Mleczej to:

- poprawa stanu czystości zasobów wodnych – w *kontekście zachowania wód śródlądowych, rozwiązań dotyczących odwodnienia analizowanego terenu, w tym zachowania istniejącego układu odpływu wód powierzchniowych*. Celem długotrwałym ochrony wód powierzchniowych jest przywrócenie zasobom wodnym jakości pozwalającej na ich wykorzystanie do celów rekreacyjnych, nawodnień i poprawy warunków estetycznych krajobrazu.
- ochrona powierzchni – w *kontekście zachowania istniejącego ukształtowania terenu, wprowadzenia zakazu zabudowy*. Ochrona powierzchni ziemi polega na zapewnieniu jak najlepszej jej jakości poprzez racjonalne gospodarowanie, zachowanie wartości przyrodniczych, ograniczenie zmian naturalnego ukształtowania, utrzymanie jakości gleb i ziemi na poziomie wymaganych standardów.
- kształtowanie systemów obszarów chronionych. Podstawowym celem programu jest stworzenie warunków dla właściwego funkcjonowania środowiska przyrodniczego i ochrony naturalnych procesów przyrodniczych, opartych na rodzimych gatunkach flory i fauny oraz zmniejszenie negatywnego oddziaływania infrastruktury miejskiej i przemysłowej na biocenozę w dolinach rzek.

Analizowany projekt mpzp w zakresie możliwym do zapisów planu uwzględnia obowiązujące **przepisy prawne** (m.in. Prawo ochrony środowiska w odniesieniu do ogólnych zasad ochrony środowiska, nieprzekraczania standardów i norm w zakresie ochrony środowiska, w zakresie ochrony wód, Prawo wodne w zakresie rozwiązań gospodarki ściekowej oraz odprowadzania wód opadowych i roztopowych, ustawa o ochronie przyrody, ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych, ustawa o lasach i inne).

Przedmiotowy teren charakteryzuje się dużymi walorami środowiska przyrodniczego, obejmuje obszar doliny rzeki Mleczej dla którego pojawiały się koncepcje objęcia go ochroną w postaci zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Dolina Mleczej”.

Zachowanie i utrzymanie terenów wód powierzchniowych (**WS**) oraz otwartych terenów rolniczych (**R**) i lasów (**ZL**) oraz zakaz zabudowy obszaru stanowią podstawę do zachowania obecnej struktury przyrodniczej obszaru i ochrony jego bioróżnorodności. Możliwość wprowadzania stawów o funkcji przyrodniczej (w obrębie terenu **4R**) z możliwością użytkowania rekreacyjnego przy zachowaniu obostrzeń wynikających z potrzeb ochrony środowiska przyrodniczego z nakazem kształtowania urozmaiconej, nieregularnej linii brzegowej z łagodnym nachyleniem skarp, stosowania naturalnych materiałów do kształtowania skarp linii brzegowej, obsadzenia brzegów stawów roślinnością, z zakazem intensywnej hodowli ryb, stanowią podstawę dla ochrony lokalnych zasobów przyrodniczych a nawet wzrostu lokalnej bioróżnorodności.

Proponowane rozwiązania dotyczące infrastruktury technicznej pozostają w zgodzie z wymogami ochrony środowiska i nie stanowią dla niego zagrożenia, tym bardziej, że projekt planu



przewiduje w przypadku przebudowy lub rozbudowy ul. Mysłowickiej (**15KDL**) konieczność realizacji przejść dla zwierząt w celu umożliwienia ich migracji – będzie to stanowiło znaczącą poprawę w odniesieniu do stanu istniejącego jako poprawa drożności korytarza migracji zwierząt.

Biorąc pod uwagę zapisy projektu planu, zachowujące obecny sposób zagospodarowania i użytkowana obszar doliny rzeki Mleczej nie przewiduje się, by realizacja ustaleń projektu planu spowodowała jakiegokolwiek sytuacje problemowe czy konflikty w odniesieniu do środowiska – wręcz przeciwnie, przyczyni się do poprawy obecnego stanu i zwiększenia atrakcyjności terenu jako korytarza ekologicznego związanego z doliną rzeczną w powiązaniu z terenami otwartymi doliny.

Plan nie przewiduje znaczących zmian w obecnym zagospodarowaniu obszaru doliny a istniejący sposób zagospodarowania i użytkowania pozwala na stwierdzenie, że proponowane przeznaczenie terenu i zakaz zabudowy wpłynie pozytywnie na stan siedlisk przyrodniczych. Dopuszczenie realizacji niewielkich stawów w granicach terenu **4R**, przy przestrzeganiu ostrych planu nie będą stanowiły uciążliwości dla środowiska a przyczynić się mogą do wzrostu bioróżnorodności, wytworzenia nowych, atrakcyjnych siedlisk dla szeregu gatunków zwierząt, zwłaszcza ptactwa wodno-błotnego.

W szczególności nie przewiduje się większej presji antropogenicznej, dla obszaru doliny Mleczej obowiązuje zakaz zabudowy i nie przewiduje się negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji ustaleń planu.

Realizacja poszczególnych zapisów projektu planu **wpłynie korzystnie**, przede wszystkim w zakresie:

- wyeliminowania nieoptymalnych form zagospodarowania, w tym ograniczenie możliwości zainwestowania w dolinie rzecznej – zakaz zabudowy całego obszaru,
- zwiększenia lokalnej bioróżnorodności – m.in. przez kształtowanie nowych form zieleni i ochrona istniejących ekosystemów,
- zachowanie wód śródlądowych wraz z możliwością poprawy retencji wodnej – jako możliwość realizacji niewielkich zbiorników wodnych o funkcji przyrodniczej – korzystnie wpływających w odniesieniu do lokalnej bioróżnorodności,
- zachowania obecnych walorów estetycznych i krajobrazowych tego fragmentu miasta (w przypadku utrzymania dotychczasowych funkcji terenu), a w przypadku realizacji stawów (funkcja dopuszczalna) walory krajobrazowe zostaną wzbogacone,
- zachowania otwarcie widokowych, stref przewietrzania miasta,
- poprawa drożności korytarza migracji zwierząt – przez nakaz realizacji przejść dla zwierząt w rejonie ul Mysłowickiej (**15KDL**) w przypadku przebudowy lub rozbudowy tej drogi.

Kontynuacja obecnego sposobu zagospodarowania analizowanego obszaru doliny rzeki Mleczej jest całkowicie zgodna z istniejącym uwarunkowaniami środowiskowymi i predyspozycją terenu do pełnienia funkcji przyrodniczych jako ostoja bioróżnorodności i korytarza ekologicznego w powiązaniu do terenów otwartych towarzyszących dolinie rzecznej oraz zadrzewieniami stanowiącymi fragment Lasów Murckowskich.

## 2 LOKALIZACJA PROJEKTU ORAZ ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA

Analizowany dokument dotyczy obszaru położonego przy wschodniej granicy miasta Tychy. Do opisanego stanu środowiska i zasobów przyrodniczych w granicach analizowanego terenu wykorzystano materiały źródłowe, w tym specjalistyczne opracowania i ekspertyzy sporządzone dla obszaru doliny Mlecznej w Tychach. W przypadku, gdy nie było możliwe odniesienie się do ścisłego terenu opracowania (np. brak punktów monitoringowych w granicach przedmiotowego terenu) odniesiono się do obszaru całego miasta Tychy.

Opis środowiska uzupełniono o informacje zebrane podczas wizji terenowych na przestrzeni lat 2009 – 2012 – odnosząc się już tylko do analizowanego terenu i jego bezpośredniego otoczenia.

### 2.1 Lokalizacja terenu opracowania

Obszar objęty projektem mpzp obejmuje wschodni fragment miasta Tychy przy granicy z Lędzinami, na południe od Wschodniej Obwodnicy GOP-u, a na północ od ulicy Turyńskiej, wraz z ujściowym fragmentem doliny potoku Przyrwa (bezpośredniego, lewobrzeżnego dopływu Mlecznej) oraz Dopływu ze Zwierzyńca (prawobrzeżnego dopływu Mlecznej). Obszar znajduje się na obszarze terasy zalewowej rzeki Mlecznej.

Pod względem administracyjnym obszar objęty ustaleniami projektu miejscowego planu znajduje się w dzielnicy Wygorzele i częściowo Jaroszowice. Północna część obszaru to tzw. Olszyna, Kąty i Łąki Fabryckie, stanowiące najbardziej południowe fragmenty Lasów Murckowskich – przedzielonych obecnie drogą S-1, stanowiącą znaczącą barierę przestrzenną i ekologiczną.

Od wschodu granicę obszaru opracowania wyznacza w zdecydowanej większości granica miasta Tychy z Lędzinami, od zachodu i południa granice nie mają zasadniczego oparcia w terenie, na niewielkim odcinku granice wyznacza las Jasień oraz niewielki odcinek Dopływu ze Zwierzyńca. Północną granicę wyznacza obwodnica S-1. Przez centralną część analizowanego obszaru przepływa rzeka Mleczna stanowiąca zasadniczą oś opracowania.



W południowej części obszaru opracowania przebiega ul. Mysłowicka.

Otoczenie analizowanego terenu stanowią:

- od północy – Wschodnia Obwodnica GOP i obszary leśne należące do kompleksu Lasów Murckowskich;
- od wschodu i południowo-wschodu – otwarte tereny rolnicze i łąkowe Lędzin;



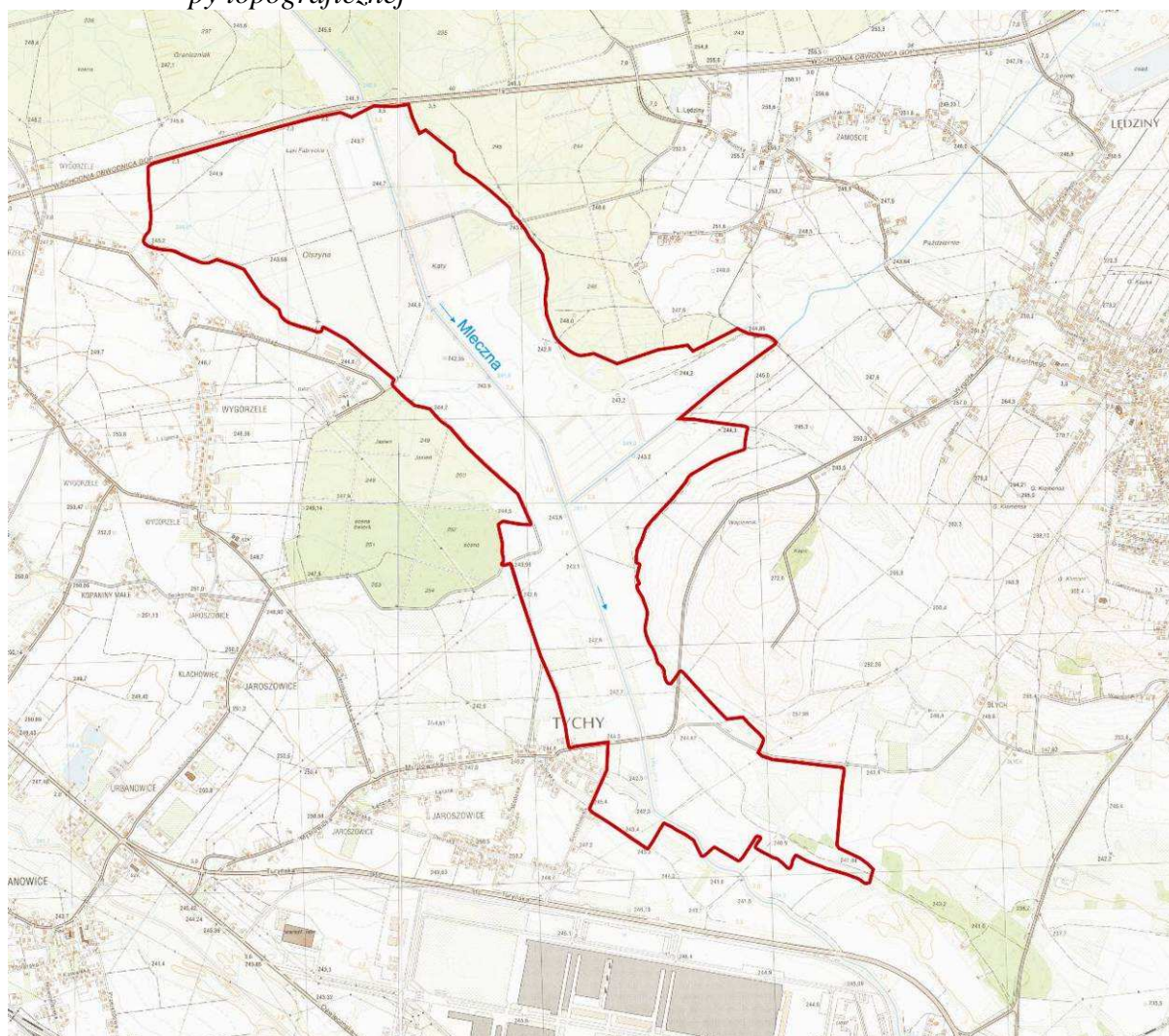
- od południa – podmiejska zabudowa Tychów z zakładami Fiat Auto-Poland, dalej rozciąga się ulica Turyńska;
- od zachodu i południowego-zachodu otoczenie stanowią kompleksy użytków rolnych z zabudową mieszkaniową i zagrodową dzielnic Jaroszowice i Wygorzele.

Obszar doliny obejmuje w przeważającej części użytki rolne, tereny upraw polowych dominujące w południowej części obszaru, oraz użytki zielone głównie w części północnej. Część użytków rolnych jest odłogowana, ulega stopniowej sukcesji w kierunku łąkowym.

Przez teren opracowania przepływa rzeka Mleczna wraz z fragmentem ujściowym potoku Przyrywa oraz Dopływu ze Zwierzyńca. Mleczna przez teren opracowania przepływa prostym, wyregulowanym i obwałowanym korytem. Do Mlecznej uchodzi sieć rowów melioracyjnych odwadniających okoliczne pola i łąki.

Lokalizację i obecne zagospodarowanie analizowanego obszaru wraz z charakterystycznymi elementami otoczenia przedstawiają poniższe fragmenty map:

*Rysunek 3 Lokalizacja i obecne zagospodarowanie doliny rzeki Mlecznej – fragment mapy topograficznej*





Rysunek 4 Obecne zagospodarowanie doliny rzeki Mlecznej – fragment ortofotomapy



Źródło: [www.google.pl](http://www.google.pl), zmodyfikowane

## 2.2 Istniejący stan środowiska

### Rzeźba terenu i krajobraz

Praktycznie całe miasto Tychy (w tym również ścisły teren opracowania) znajduje się w obrębie Równiny Pszczyńskiej (512.21), wchodzącej w skład Kotliny Oświęcimskiej.

Pod względem morfologicznym obszar opracowania jest mało urozmaicony, stanowi w większości teren płaski, charakterystyczny dla doliny rzecznej.

Teren opracowania należy do **Doliny Mlecznej**, stanowiącej fragment Kotliny Mlecznej. W jej obrębie zaznaczają się dwa poziomy: niższy, który stanowi szerokie i podmokłe dno doliny Mlecznej i jej dopływów oraz wyższy, który budują rozległe płaty równiny sandrowej zlodowacenia środkowopolskiego.

Rzędne analizowanego obszaru kształtują się w granicach 245 m npm na północy do 241 m npm na południu – nieznaczny spadek terenu zaznacza się w kierunku południowym, zgodnie z kierunkiem spływu wód powierzchniowych. Dolina ma charakter rozległego obniżenia nieckowatego, w rejonie opracowania jej szerokość wynosi średnio około 500 metrów. Dno doliny Mlecznej jest podmokłe, miejscami zabagnione i zatorfione, ograniczone jest bardzo łagodnymi i długimi zboczami terasy nadzalewowej, wznoszącej się około 5 m ponad dno doliny. Jego naturalna powierzchnia jest płaska z nielicznymi płytkimi zagłębieniami. Samo dno po-



siada zmienną szerokość od 1000 m na północy do 100 metrów na południu (rejon ulicy Mysłowickiej).

Dolina rzeki Mlecznej ograniczona jest od wschodu obszarem wzniesień, którego kulminacje stanowią lędzińskie wzgórza Klimont (302,4 m npm) i wzgórze Klemensa (295 m npm). Na całym analizowanym odcinku rzeka Mleczna jest obustronnie obwałowana (wały mają wysokość do 3 metrów w stosunku do dna doliny) i wyregulowana.



Wschodnia część obszaru przynależy do **Doliny Przyrwy**, największej bocznej doliny Mlecznej. Na omawianym odcinku dolina Przyrwy ma charakter rozległej, plejstoceniowej niecki o płaskim dnie.

Dolina Mlecznej posiada duże walory krajobrazowe, które stanowi przede wszystkim szeroka i otwarta dolina rzeczna z mozaiką pól i łąk, w otoczeniu lasów. Jest to płaskodenna dolina z pasmowymi, dalekimi wnętrzami widokowymi.



W granicach opracowania dominują otwarte krajobrazy podmiejskie terenów niezabudowanych, obejmujące tereny rolnicze, łąki, częściowo tereny odłogowane (nieużytki zielone).



Dominują przestrzenie otwarte, pojawiają się malownicze otwarcia widokowe. W oddali widoczne są lasy.

Od północy i północno-wschodu pojawia się krajobraz leśny, związany z lasem Żak i obszarem Lasów Murckowskich, oddzielony obwodnicą GOP, na zachodzie obszar opracowa-



nia graniczy z lasem Jasień.

Z daleka widoczne są również elementy krajobrazu kulturowego w postaci zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej, użytków rolnych oraz infrastruktury technicznej - zarówno na terenie miasta Tychy jak i Lędzin.



Elementem znacznie obniżającym lokalne walory krajobrazowe jest przede wszystkim wyregulowane i wyprostowane koryto rzeczne, pozbawione naturalnej roślinności wysokiej i przyrodnej. Znaczącym elementem krajobrazu antropogenicznego w bezpośrednim otoczeniu obszaru jest również obwodnica GOP przy północnej granicy obszaru. Wraz z przebiegającą przez obszar opracowania linią energetyczną, elementy te stanowią znaczący czynnik obniżający lokalne walory krajobrazowe.

Dodatkowo teren został częściowo zdegradowany wykonanymi w latach ubiegłych pracami związanymi z wod-kan – pozostałości nasypów ziemnych, częściowo zaśmieconymi elementami betonowymi



### **Budowa geologiczna i surowce mineralne**

Obszar Tychów (oraz ścisłego terenu opracowania) pod względem geologicznym położony jest w centralnej części niecki głównej Górnośląskiego Zagłębia Węglowego (Rózkowski, red., 2004).

W budowie geologicznej omawianego obszaru wyróżnić można utwory karbonu górnego (produktywnego), neogenu (miocenu), triasu środkowego i czwartorzędu.



Rysunek 5 Budowa geologiczna obszaru opracowania



Źródło: Opracowanie ekofizjograficzne IB, 2010r., zmodyfikowane

Osady karbonu górnego (produktywnego) zbudowane są z iłowców, mułowców i piaskowców z przewarstwieniami węgla kamiennego. Jak podaje opracowanie ekofizjograficzne dla analizowanego terenu, utwory karbonu produktywnego na analizowanym terenie reprezentowane są przez *warstwy orzeskie*, należące do serii mułowcowej Górnosląskiego Zagłębia Węglowego. W dolinie Mlecznej strop utworów karbońskich występuje na zmiennej głębokości, najprawdopodobniej 10 – 15 metrów i sięga do głębokości około 130 m.

Na utworach karbonu spoczywają utwory dolnego triasu, głównie w postaci wapieni gruboławicowych, dolomitycznych i jamistych, budujące lokalne wzniesienia na kierunku wschodnim. Nad nimi występują osady triasu środkowego reprezentowane przez wapienie, margle i dolomity warstw gogolińskich i retu (tzw. wapienie muszlowe).

Osady neogenu – miocenu (100 – 300 m) zapadliska przedkarpacciego, przykrywają zróżnicowaną morfologicznie powierzchnię stropu karbonu górnego. Największe rozprzestrzenienie i znaczenie hydrogeologiczne mają iłowce i ily przewarstwione wkładkami piaskowców, piasków i żwirów. Osady trzeciorzędowe tworzą głównie ily piaszczyste i margliste, piaski, żwiry i łupki ilaste z gipsem i anhydrytem.

Na powierzchni terenu zalegają osady czwartorzędu (10 – 60 m) – plejstocenu i holocenu. Różnią się miąższością i wykształceniem litologicznym. Wykształcone są w postaci piasków drobnoziarnistych, żwirów i glin pochodzenia fluwioglacjalnego.

Dolina rzeki Mlecznej została ukształtowana w holocenie (Grygierczyk, 2002) i związana jest z okresem zlodowacenia południowopolskiego. Jest wypełniona aluwiami powstałymi w wyniku sedymentacji rzecznej, osadami rzecznyymi, głównie piaskami drobnymi, rzadziej średnimi. Duży udział mają również piaski gliniaste i pyły, związane bezpośrednio z akumulacyjną działalnością rzeki. Lokalnie występują warstwy pospółek (osady piaszczysto - żwirowe). Na głębokości około 2 m ppt najczęściej występują piaski drobne, czasem pylaste lub z przewarstwieniami pyłów, wyjątkowo piaski średnie z domieszkami żwirów. Są to grunty niespoiste, średniozagęszczone (Gamończyk, 2002 rok).

Miejscami, na obrzeżach terenu pojawiają się również plejstoceny mady, mułki, piaski i żwiry rzeczne, piaski i żwiry wodnolodowcowe oraz glina zwałowa.

Wyniki badań terenowych („Opinia geotechniczna określająca warunki gruntowe w rejonie doliny rzeki Mlecznej w miejscowości Tychy, dzielnica Jaroszowice”, 2002 oraz „Opinia geologiczna określająca warunki gruntowo-wodne w rejonie doliny rzeki Mlecznej w miejscowości Tychy”, 2006) do głębokości 7,0 metrów ujawniły występowanie osadów rzecznych i rzeczno-zastoiskowych plejstoceny i holoceny zalegających w formie nieregularnych warstw. Utwory te wykazują skomplikowaną budowę geologiczną pod względem strukturalnych i litologicznych.

W obszarze opracowania dominują grunty niespoiste, piaszczyste wykształcone w postaci piasków miejscami z domieszką żwiru i w różnym stopniu zaglinienia. Grunty piaszczyste zalegają do głębokości około 2 m ppt, lokalnie występują przewarstwienia gruntów spoistych, głównie glin pylastych, lokalnie z domieszką piasku średniego i przewarstwieniami pyłu. Miejscami, w strefie powierzchniowej zalegają grunty organiczne: namuły, gliny próchniczne oraz piaski próchniczne.

W części północno-zachodniej (obszar Olszyna) na powierzchni występują gliny, ły pylaste, namuły z torfami i piaski. Na głębokości 2 m ppt lub nieznacznie głębiej występują pyły, namuły gliniaste ze szczątkami organicznymi lub ły pylaste lub gliny pylaste, stanowiące nieośne grunty plastyczne lub miękkoplastyczne.

Przeważającą część rozpatrywanego obszaru cechuje podłoże przepuszczalne w całym profilu do głębokości co najmniej 6 – 7 m, zwłaszcza w sąsiedztwie koryta Mlecznej.

Oceniając właściwości geologiczno-inżynierskie gruntów występujących na obszarze badań pod kątem ich przydatności dla budownictwa należy stwierdzić, że posiadają one na ogół niekorzystne warunki dla budownictwa, warunki nośności terenu są niekorzystne dla posadowienia obiektów kubaturowych.

Realizacja ustaleń projektu planu nie stanowi żadnego zagrożenia i nie ma wpływu na uwarunkowania geologiczne, tym bardziej, że projekt planu wprowadza zakaz realizacji zabudowy kubaturowej terenu. Dopuszczenie możliwości realizacji niewielkich stawów o funkcji przyrodniczej w północnej części terenu, w rejonie łąk Olszyna, gdzie teren już obecnie jest podmokły i gdzie kiedyś w przeszłości istniały założenia stawowe, nie wnosi nowych zagrożeń dla środowiska geologicznego tego obszaru.

### **Surowce mineralne**

Obszar doliny rzeki Mlecznej będący przedmiotem niniejszej prognozy znajduje się w granicach złoża węgla kamiennego „Lędziny”. Jest to złożo rozpoznane szczegółowo. Zgodnie z danymi bazy MIDAS, w granicach tego złoża, w przedziale głębokości 1000 do 1600 m zostały zbadane zasoby węgla kamiennego spełniające kryteria bilansowości odnośnie miąższości i jakości w ilości 1375,40 tys. ton.

Wschodnia i południowa część opracowania znajduje się w granicach OG „Lędziny I”, w granicach złoża węgla kamiennego „Ziemowit”. Jednak KWK „Ziemowit” posiadająca aktualną koncesję do tego złoża nie prowadzi obecnie i nie planuje w najbliższej przyszłości eksploatacji węgla w granicach Tychów (w perspektywie do roku 2020). Złożo jest zagospodarowane, posiada aktualny obszar górniczy.

Północny fragment obszaru opracowania znajduje się w granicach OG „Wesoła II”. Eksploatację w tym rejonie prowadzi KWK „Mysłowice-Wesoła” na podstawie posiadanej koncesji (ważnej do 2020 roku).

W granicach przedmiotowego obszaru, za wyjątkiem węgla kamiennego nie ma innych udokumentowanych złóż kruszyw. Występujące w dolinie Mlecznej osady rzeczne (piaski, żwiry) nie zostały potraktowane jako złoża kopaliny udokumentowane w stopniu umożliwiającym sporządzenie projektu zagospodarowania złoża.

Zarówno na terenie miasta jak i w ścisłych granicach terenu opracowania nie ma zagrożenia ze strony naturalnych zjawisk geodynamicznych, nie zachodzą tu ruchy masowe gruntów, praktycznie nie spotyka się terenów narażonych na erozję lub zagrożonych silną denudacją. Teren miasta narażony jest na osiadania górnicze związane z prowadzoną w przeszłości eksploatacją węgla kamiennego, w bardzo niewielkim zakresie osiadania górnicze obejmują również obszar doliny Mlecznej – wschodnia, brzeżna część terenu, w rejonie potoku Przyrwy zagrożona jest wystąpieniem I kategorii odkształceń górniczych.

Według informacji pochodzących z KWK „Murcki” wpływ eksploatacji węgla kamiennego na fragment doliny rzeki Mlecznej w obrębie miasta Tychy objawia się przede wszystkim przez odkształcenie obwałowań rzeki Mlecznej, zanieczyszczenie i zasolenie wód, zmiany termiki wód. Deformacje koryta rzeczno i osiadania górnicze pojawiają się w dolinie Mlecznej na północ od obwodnicy GOP, gdzie występuje III kategoria wpływów górniczych (poza obszarem opracowania).

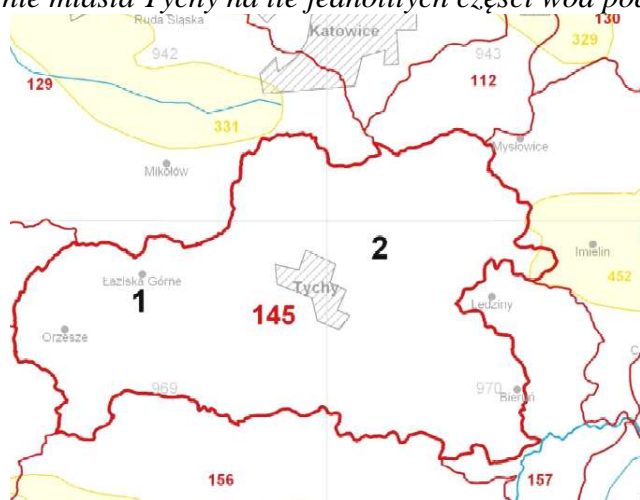
W granicach terenów górniczych KWK „Ziemowit” (Łędziny I) i KWK „Wesoła II”, przy projektowaniu inwestycji budowlanych, plan wprowadza nakaz uwzględnienia uwarunkowań wynikających z lokalizacji w granicach terenów górniczych.

### **Warunki hydrogeologiczne**

Według „Mapy hydrogeologicznej Polski” (Państwowy Instytut Geologiczny, 1984r., arkusz 65 Kraków) analizowany obszar pod względem jednostek hydrogeologicznych znajduje się w zasięgu regionu górnośląskiego, podregionu łaziskiego (XVI 3) z głównym poziomem użytkowym porowo-szczelinowym wód podziemnych w utworach karbonu górnego (westfal), na głębokości 20 – 100 m. Zaznacza się tutaj odwadniający wpływ kopalń węgla kamiennego. Poziom użytkowy wód podziemnych występuje również w utworach czwartorzędu – piaski i żwiry do głębokości 30 m.

Według aktualnego podziału Państwowej Służby Hydrogeologicznej na jednolite części wód podziemnych (JCWPd) miasto Tychy (w tym również teren opracowania) należy w całości do Subregionu Środkowej Wisły (JCWPd 145).

Rysunek 6 Położenie miasta Tychy na tle jednolitych części wód podziemnych (JCWPd)



Źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna

Na obszarze Tychów nie występują Główne Zbiorniki Wód Podziemnych.



W rejonie opracowania występuje karbońskie i czwartorzędowe piętro wodonośne.

Cały analizowany obszar znajduje się w obrębie poziomu karbońskiego C/2, w zasięgu karbońskiego zbiornika wód podziemnych „Tychy-Siersza” (mającego dawniej status GZWP), a niewielki południowy fragment obszaru znajduje się w granicach czwartorzędowego UPWP Rejonu Małej Wisły Q<sub>II</sub>.

Karbońskie piętro wodonośne budują przepuszczalne piaskowce, piaskowce zlepieńcowate lub zlepienie warstw łaziskich, rozdzielone na kilka poziomów nieprzepuszczalnymi wkładkami i warstwami iłowców. Skały tego piętra są kolektorem znacznej ilości wód, ale wydajności pojedynczych otworów studziennych są silnie zróżnicowane. Poziomy wodonośne zasilane są z powierzchni – na wychodniach warstw łaziskich, lub poprzez przepuszczalne utwory czwartorzędu, a lokalnie również triasu.

W utworach tego piętra wyróżniany jest karboński zbiornik Tychy - Siersza (C/2). Jest to zbiornik wielopoziomowy, odkryty o charakterze szczelinowo-porowym. Zbiornik zalega pod większą częścią miasta, również pod ścisłym terenem opracowania. Zasoby wód karbońskich są w znacznej części szcerpywane w wyniku odwadniania wyrobisk kopalń węgla kamiennego. Zmiany warunków hydrogeologicznych powodują, że karbońskie poziomy wodonośne w znacznej części tracą rangę poziomów użytkowych.

Piętro wodonośne czwartorzędu występuje na prawie całym obszarze miasta, za wyjątkiem północno-zachodniej jego części, gdzie utwory karbonu mają wychodnie na powierzchni. Wodonośne utwory czwartorzędu reprezentowane są przez piaski, przeważnie różnoziarniste, i żwiry. Czwartorzędowe piętro wodonośne stanowi kilka warstw piaszczystych i piaszczysto – żwirowych osadów fluwioglacjalnych, rozdzielonych lokalnie utworami nieprzepuszczalnymi (glinami, iłami) lub słabo przepuszczalnymi (pyły, muły).

W granicach opracowania utwory czwartorzędu stanowią zwykle jeden poziom wodonośny, charakteryzujący się swobodnym zwierciadłem wody. Poziom ten w południowej części obszaru opracowania stanowi Użytkowy Poziom Wód Podziemnych UPWP Q<sub>II</sub> Rejonu Małej Wisły. Jest to zbiornik o typie porowym. Lokalny przepływ wód w zbiorniku następuje w kierunku południowo-wschodnim. Miąższość warstwy wodonośnej w dolinie Mlecznej osiąga miąższość około 30 m. Poziomy wodonośne w utworach czwartorzędu są drenowane przez rzeki i potoki płynące przez obszar miasta i wykazują wyraźny związek z wodami powierzchniowymi, zasilane są opadami atmosferycznymi, a także w wyniku infiltracji wód rzek.

Izolacja warstwy wodonośnej od powierzchni terenu na obszarze miasta nie jest równomierna, na przeważającej części Tychów poziom czwartorzędu nie jest izolowany od wpływu zanieczyszczeń antropogenicznych z powierzchni terenu, co wpływa na jakość wód.

Zgodnie z „Opinią geologiczną określającą warunki gruntowo-wodne w rejonie doliny rzeki Mlecznej w miejscowości Tychy” (2006) w podłożu rozpatrywanego rejonu, występuje jeden poziom wodonośny – czwartorzędowy. Związany jest on z serią piasków rzecznych o różnej granulacji, zalegających na całym dokumentowanym obszarze. Charakteryzuje się zwierciadłem swobodnym, które kształtuje się na głębokości 1,0 – 4,0 m ppt.

Zwierciadło wody gruntowej podczas prowadzonych badań terenowych stabilizowało się na głębokości 0,9 – 1,4 m ppt, przy czym zwierciadło wód gruntowych podlega znacznym wahaniom, zależnie od wysokości opadów. W południowej części łąk Olszyna w okresach suchych piaski na warstwie glin są nie zawodnione, natomiast po dłuższej padających deszczach, woda miejscami stagnuje na powierzchni terenu. Najmniej korzystne warunki gruntowo-wodne występują w północnym krańcu analizowanego obszaru, gdzie występują na powierzchni terenu niewielkie, okresowe rozlewiska. W obniżeniach terenowych w obrębie dolnej terasy na północno-wschód od lasu Jasień występują lokalne podmokłości.



Poziom wody gruntowej w obrębie terasy zalewowej Mlecznej podlega znacznym wahaniom, co potwierdziły przeprowadzone badania terenowe (w 2002, 2006, „Ocena możliwości zagospodarowania...”).

Powierzchnie teras zalewowych Mlecznej i Przywry nie nadają się do bezpośredniego posadowienia budynków, za czym przemawia jakość gruntów oraz częste występowanie wód gruntowych bardzo płytko pod powierzchnią terenu (czasem zaledwie kilkadziesiąt centymetrów). Okresowo wysokie zawodnienie terenu, płytko zalegające wody gruntowe stanowią niekorzystne warunki dla posadowienia obiektów kubaturowych.

### **Monitoring wód podziemnych**

W 2011 roku prowadzono badania jakości wód podziemnych w Tychach w trzech punktach monitoringu operacyjnego, żaden z punktów monitoringowych badania jakości wód podziemnych nie znajdował się w rejonie opracowania ani w jego pobliżu. Poniższe tabele przedstawiają jakość wód w latach 2006 – 2010 oraz w roku 2011:

*Tabela 1 Zestawienie jakości wód podziemnych na terenie miasta Tychy w latach 2006 – 2010*

Nazwa punktu	Stratygrafia ujętej warstwy	Klasa jakości wód					Wskaźniki odpowiadające poszczególnym klasom jakości w 2010 roku*			
		2006	2007	2008	2009	2010	II	III	IV	V
Tychy - Leśna 1 (MO)	C2	nie badano	II	III	II	II	NO <sub>3</sub>	-		-
Tychy - Manderlówka(MO)	Q	nie badano	IV	IV	IV	IV	PEV, NO <sub>2</sub> , Cl, Cd, SO <sub>4</sub> , Ca	NO <sub>3</sub> , Ni, temp.	pH	-
Tychy – SAD (MO)	Q	nie badano	III	III	III	III	temp., SO <sub>4</sub> , Ca, Fe	NO <sub>3</sub>	-	-

Zródło: WIOŚ, Katowice

\* ocena według rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 roku w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz. U. Nr 143 poz. 896).

**Tabela 2 Zestawienie jakości wód podziemnych na terenie miasta Tychy badanych w 2011 roku**

Nazwa Punktu/ nr Monbada	Opróbowanie	Wskaźniki w granicach stężeń III klasy jakości	Wskaźniki w granicach stężeń IV klasy jakości	Wskaźniki w granicach stężeń V klasy jakości	Klasa jakości wody w 2011 roku
Tychy - Leśna 1 (MO) Nr 873	wiosna	-	-	-	<b>II</b>
	jesień	-	-	-	
Tychy - Manderlówka(MO) Nr 874	wiosna	NO <sub>3</sub>	Ni	-	<b>IV</b>
	jesień	Temp., NO <sub>3</sub>	pH, Ni	-	
Tychy – SAD (MO) Nr 2687	wiosna	NO <sub>3</sub>			<b>III</b>
	jesień	Temp., NO <sub>3</sub>			

Źródło: WIOŚ, Katowice, 2012 r.

Jak wynika z powyższej tabeli, wody podziemne należały w 2011 roku do II, III i IV klasy jakości, na przestrzeni ostatnich kilku lat jakość wód utrzymuje się na stałym poziomie.

Na obszarze miasta zachodzą niekorzystne zmiany w środowisku wód podziemnych, które objawiają się przede wszystkim zubożeniem zasobów wód w wyniku drenażu warstwy wodonośnej (głównie drenaż górniczy), degradacji jakości wód, obniżeniem zwierciadła wody. Ze względu na odkryty charakter zbiorników podziemnych piętra czwartorzędowego, wody te szczególnie narażone są na zanieczyszczenia, zwłaszcza pierwszy poziom wodonośny, którego wody zalegają najpłycej pod poziomem terenu.

Eksploatacja węgla kamiennego i towarzyszący jej drenaż górniczy spowodowały zmianę naturalnych warunków hydrogeologicznych w piętrze wodonośnym karbonu i przyczyniły się do powstania szkód górniczych. W wyniku drenażu górniczego w górotworze karbonu górniego powstał regionalny lej depresji.

W granicach obszaru opracowania nie ma obecnie źródeł zanieczyszczeń mogących stanowić zagrożenie dla środowiska gruntowo-wodnego, nie przewiduje się również, by zagrożenie takie mogło powstać w przyszłości – biorąc pod uwagę zakaz zabudowy terenu i zachowanie jego obecnego, przyrodniczego charakteru.

Na terenie miasta znajdują się ujęcia wód podziemnych: „LAS”, „Manderlówka”, „SAD” oraz „S-1/Derya”. Żadne z tych ujęć nie znajduje się w samych granicach analizowanego terenu ani też w jego sąsiedztwie. Wody podziemne na terenie Tychów nie są wykorzystywane na szerszą skalę do zaopatrzenia mieszkańców w wodę pitną.

W granicach terenu opracowania ani w jego sąsiedztwie nie ma żadnych ujęć wód podziemnych, nie ma studni kopanych ani naturalnych źródeł.

### **Hydrografia i zagrożenie powodziowe**

Obszar miasta Tychy należy do zlewni Gostyni będącej bezpośrednim, lewobrzeżnym dopływem Wisły. W obrębie miasta przebiegają 2 działy wodne powierzchniowe III rzędu rozdzielający zlewnie Potoku Tyskiego i rzeki Mlecznej (bezpośrednich odpływów Gostyni).

Analizowany teren należy do zlewni rzeki Mlecznej, bezpośredniego dopływu rzeki Gostyni.

**Rzeka Mleczna** przepływa przez centralną część opracowania. Jej źródła znajdują się na obszarach leśnych, na Wzniesieniach Murckowskich, w pobliżu rezerwatu „Ochojec”. Mleczna jest największym lewobrzeżnym dopływem Gostynki, o całkowitej długości 24,6 km i powierzchni zlewni 142 km<sup>2</sup>. Uchodzi do Gostyni w miejscowości Bieruń Stary. Najważniejszymi dopływami Mlecznej są: Potok Mąkołowiec, Potok Ławecki (Przyrwa), rów Murckowski, rów Pstrążnik, Potok spod Ławek. Przez obszar opracowania Mleczna przepływa z północy w kierunku południowo-wschodnim.





Rzeka Mleczna (zdjęcie zrobiono z ul. Mysłowickiej).

Widoczny jest prostoliniowy przebieg rzeki, która została wyregulowana i pozbawiona naturalnych siedlisk nadrzecznych. W otoczeniu rzeki dominują trawy, rośliny zielne, miejscami pojawia się trzcina pospolita.



Wały znajdują się bardzo blisko rzeki, co znacznie ogranicza obszar międzywala i możliwość rozwoju nadrzecznych siedlisk związanych z wodami.



Wcięcie koryta rzeki Mlecznej w podłoże jest niewielkie a poziom wody w rzece kształtuje się generalnie około 1,0 – 1,5 m poniżej powierzchni otaczającego terenu. Na całym odcinku będącym przedmiotem analizy, Mleczna jest obwałowana a wały mają wysokość około 3,0 – 3,5 m w stosunku do poziomu wody w rzece (według stanu prowadzenia prac terenowych). W środkowej części analizowanego terenu dopływa do Mlecznej jej lewobrzeżny dopływ – **Przyrwa**. Potok Przyrwa płynie w granicach Tychów na odcinku około 800 metrów jedynie w swojej części ujściowej, przy wschodniej granicy miasta. Obie rzeki – zarówno Mleczna jak i Przyrwa są wyregulowane i obwałowane.





Przyrwa. Widoczne rolnicze użytkowanie doliny rzecznej.

Równoległe do ulicy Rymarskiej, przy zachodniej granicy terenu przebiega koryto potoku płynącego ze Zwierzyńca (Dopływ ze Zwierzyńca). Jest to niewielki ciek o charakterze rowu, stanowiący prawobrzeżny dopływ rzeki Mlecznej, uchodzący do niej w granicach obszaru opracowania. Rów melioracyjny ze Zwierzyńca jest ciekim płynącym od Zwierzyńca przez Wygorzele i Wartogłowiec, na długości 4 km. W terenie jest ciekim zauważalnym jedynie w wypadku silnych opadów i wezbrań, przez dużą część roku pozostaje prawie suchy.



Dopływ ze Zwierzyńca w północno-zachodniej części terenu. Rów ten jest mało widoczny w terenie, miejscami zarośnięty, co stanowić będzie utrudnienie w przepływie wód podczas większych opadów deszczu z możliwością wylewania na tereny otaczające.





Przez analizowany obszar przebiega szereg mniejszych rowów melioracyjnych (między innymi w rejonie łąk Olszyna), na wielu odcinkach wzdłuż rowów zbudowano nasypy ziemne, na których zlokalizowane są drogi dojazdowe do okolicznych pól.



Rowy odwadniające, droga polna





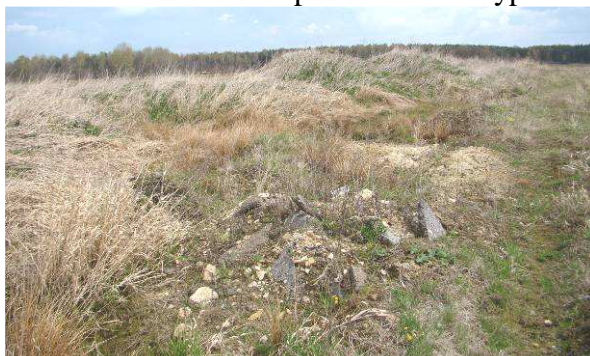
Tereny między rowem, a drogą polną wykorzystane były w czasie budowy kanalizacji jako zaplecze (magazyn) odpadów z wykopów i/lub materiału budowlanego:  
widok w 2009 roku:



widok w 2010 roku:



Widok w 2012 roku – pozostałość nasypów



W Tychach zlokalizowane są również jeziora, zbiorniki i oczka wodne. Największy z nich to **Jezioro Paprocańskie**, położone w południowej części miasta, w znacznym oddaleniu od przedmiotowego obszaru. Oprócz tego, w granicach miasta znajduje się szereg mniejszych zbiorników, stawów hodowlanych m.in.: Jeżowa, Drobowizna, Żogalik, a w północnej jego części liczne zbiorniki wodne pochodzenia antropogenicznego, związane z działalnością górniczą na tym terenie.

W granicach samego terenu opracowania nie ma żadnego zbiornika wodnego, miejscami jednak teren jest lekko podtopiony, zabagniony, zwłaszcza po długotrwałych opadach. Stawy istniały w rejonie opracowania w przeszłości – o czym informują źródła historyczne a plan wprowadza możliwość sytuowania zbiorników wodnych na niewielkiej części terenu, na północ od lasu Jasień.

### **Monitoring wód powierzchniowych**

Monitoring wód na terenie Tychów prowadzony jest przez WIOŚ w Katowicach.

W granicach terenu opracowania nie ma żadnego punktu monitoringowego badania jakości wód powierzchniowych, a najbliższe punkty znajdują się na rzece Mleczej poza granicami miasta Tychy, oraz na Gostyni w Paprocanach i na Potoku Tyskim.

W latach wcześniejszych (2004, 2006) wody Mlecznej i Przyrwy objęte były monitoringiem diagnostycznym i operacyjnym. Wyniki badań z tych lat (2004 – 2006, WIOŚ) wykazały, że wody Mlecznej i Przyrwy kwalifikowane były do V klasy – wody złej jakości. O złej jakości wód zdecydowały przede wszystkim chlorki, siarczany, wskaźniki tlenowe (BZT<sub>5</sub>, ChZT-Mn, ChZT-Cr), zawiesina i wskaźniki mikrobiologiczne (bakterie coli).

W latach następnych zmieniała się lokalizacja punktów pomiarowych w granicach miasta. Poniższa tabela przedstawia jakość wód powierzchniowych na terenie miasta Tychy w latach 2006 – 2007.

**Tabela 3 Klasyfikacja rzek na terenie miasta Tychy w latach 2006 – 2007 (według 5 klas)**

Rzeka	Klasa jakości wód		Wskaźniki decydujące o klasie jakości wód w 2007 roku	
	2006	2007	IV klasa	V klasa
Dopływ spod Wyr, ujście do Gostyni - km 1,3	nie badano	IV	barwa, zawiesina ogólna, ChZT-Cr, azotyny, chlorofil „a”	
Gostynia do starego koryta, m. Paprocany, km 13,7	nie badano	V	tlen rozpuszczony, mangan	zawiesina ogólna, ChZT-Cr, amoniak, azot Klejdahla, azotyny, fosfor ogólny
Potok Tyski, ujście do Gostyni - km 0,5	V	V	barwa, BZT <sub>5</sub> , azot Kjeldahla, azotyny	zawiesina ogólna, ChZT-Cr, fosforany, fosfor ogólny
Dopływ spod Mąkołowca w Czułowie - km 3,5	nie badano	V	barwa,	tlen rozpuszczony, BZT <sub>5</sub> , ChZT-Cr, OWO, amoniak, azot Klejdahla, azotyny, azot ogólny, fosforany, fosfor ogólny
Mleczna, ujście do Gostyni - km 1,1	V	V	barwa, zawiesina ogólna, BZT <sub>5</sub> , ChZT-Cr, fosforany, mangan	tlen rozpuszczony, amoniak, azot Klejdahla, azotyny, przewodność elektrolityczna, substancje rozpuszczone, siarczany, chlorki
Gostynia od starego koryta do ujścia, ujście do Wisły - km 1,0	V	V	barwa, zawiesina ogólna, kadm, mangan	tlen rozpuszczony, BZT <sub>5</sub> , ChZT-Cr, ChZT-Mn, amoniak, azot Klejdahla, azotyny, fosfor ogólny, przewodność elektrolityczna, substancje rozpuszczone, siarczany, chlorki, wapń, magnez, substancje powierzchniowo czynne, liczba bakterii grupy coli typu kałowego, liczba bakterii grupy coli

Źródło: WIOŚ, Katowice

Wyniki badań oceny wstępnej dla tych punktów monitoringowych w latach 2008 ÷ 2009 kształtują się następująco:

**Tabela 4 Wyniki wstępnej oceny stanu wód badanych w latach 2008 ÷ 2009**

Rok	Nazwa punktu pomiarowego	Elementy klasyfikacji stanu/ potencjału ekologicznego			Stan/ potencjał ekologiczny
		Klasyfikacja elementów biologicznych	Klasyfikacja elementów fizykochemicznych	Klasyfikacja subst. szczególnie szkodliwych	
2008	Dopływ spod Wyr, ujście do Gostyni, km 1,3	Brak danych	poniżej stanu dobrego	stan dobry i powyżej dobrego	Brak danych
	Gostynia w Paprocanych, km 13,7	Brak danych			Brak danych
	Potok Tyski, ujście do Gostyni, km 0,5	Brak danych			Brak danych
	Dopływ spod Mąkołowca w Czułowie, km 3,5	Brak danych			Brak danych
	Mleczna, ujście do Gostyni, km 1,1	Brak danych			Brak danych
2009	Dopływ spod Wyr, ujście do Gostyni, km 1,3	Klasa II	poniżej stanu dobrego	Stan dobry	umiarkowany
	Gostynia w Paprocanych, km 13,7	Klasa III			

Potok Tyski, ujście do Gostyni, km 0,5	Brak danych			Brak danych
Dopływ spod Mąkołowca w Czulołowie, km 3,5	Brak danych			Brak danych
Mleczna, ujście do Gostyni, km 1,1	Brak danych			Brak danych
Dopływ spod Wyr, ujście do Gostyni, km 1,3	Klasa II			Brak danych

*Zródło: WIOŚ, Katowice*

W 2010 roku rzeki przepływające przez Tychy nie były objęte badaniami – w granicach Tychów nie było żadnych punktów monitoringowych badania jakości wód powierzchniowych. Badaniami monitoringowymi nie była objęta również rzeka Mleczna wraz z dopływami.

Na terenie miasta nie badano wód pod kątem wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, ani pod kątem wymagań, jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych.

Najistotniejszym źródłem zanieczyszczeń Mlecznej jest górnictwo węgla kamiennego – rzeka ta stanowi główny odbiornik wód dołowych z KWK „Murcki”, natomiast zanieczyszczenia Przyrwy mają głównie charakter komunalny, o czym świadczy liczba bakterii coli typu kałowego.

Na analizowanym obszarze stosunki wodne uległy znaczącym przekształceniom głównie na skutek regulacji koryt rzecznych Mlecznej i Przyrwy, budowy obwałowań a co za tym idzie wyprostowania koryt oraz zmiany reżimu hydrologicznego. W zlewni Mlecznej obserwuje się również wyraźne antropogeniczne zaburzenia reżimu przejawiające się głównie stosunkowo wyrównanym przebiegiem odpływu w ciągu roku oraz wyraźnie podwyższonymi przepływami minimalnymi.

Ustalenia planu nie wprowadzają emisji zanieczyszczeń do wód, obszar nie będzie źródłem ścieków komunalnych ani przemysłowych.

### **Zagrożenie powodziowe**

Według informacji uzyskanych z RZGW w Gliwicach na obszarze miasta Tychy nie ma obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi.

W granicach opracowania cała rzeka Mleczna jest obwałowana, mimo tego analizowany odcinek rzeki Mlecznej stanowi potencjalny teren zalewowy w przypadku katastrofalnych wzbrań (według „Waloryzacji przyrody nieożywionej..”, 2002, „Opinii geotechnicznej określającej warunki gruntowe w rejonie doliny rzeki Mlecznej w miejscowości Tychy, dzielnica Jaroszowice”, 2002) – poziom wody w rzece generalnie kształtuje się około 1 – 1,5 metra poniżej poziomu powierzchni otaczającego terenu, a w stosunku do obwałowań – około 3 m poniżej korony wałów. W przypadku uszkodzenia wałów, powstania wyrw lub nieszczelności zachodzi niebezpieczeństwo zalania otaczającego terenu.

Według obliczeń Instytutu Inżynierii i Gospodarki Wodnej Politechniki Krakowskiej (Szczęsny, 2003 „Studium uwarunkowań ekofizjograficznych”) obszar dolnej terasy zalewowej doliny znajduje się w zasięgu potencjalnych wód powodziowych o prawdopodobieństwie wystąpienia raz na sto lat dla przepływów  $Q_{1\%} = 34,23 \text{ m}^2/\text{s}$ .

Jednak według informacji RZGW, obszar opracowania nie został uznany za zagrożony bezpośrednim prawdopodobieństwem wystąpienia powodzi. Gwałtowne i duże opady deszczu mogą spowodować jedynie lokalne podtopienia, przy wysokich stanach wody w południowej części doliny tworzą się rozlewiska stagnującej wody. W kilku miejscach w rejonie doliny rzeki Mlecznej pojawiają się niewielkie obszary bezodpływowe. W warunkach umiarkowanego poziomu wody rzeki Mlecznej terasa zalewowa jest pozbawiona wody stojącej.



### **Gleby i zagospodarowanie powierzchni ziemi**

Obszar doliny Mlecznej ma charakter otwarty, w części pozostaje w użytkowaniu rolniczym jako pola orne. Część obszaru zajmują łąki i pola odłogowane, nieużytki zielone. W sąsiedztwie przedmiotowego terenu pojawiają się skupiska zadrzewień i lasy – las Jasień znajdujący się bezpośrednio przy zachodniej granicy terenu czy fragment lasów murckowskich (Żak) po wschodniej stronie terenu.

Pokrywa glebowa terenu przykorytowego rzeki Mlecznej zachowała swój naturalny charakter; dotychczasowe użytkowanie rolnicze spowodowało niewielkie zaburzenia w profilach glebowych do głębokości 25 – 30 cm. Większe zmiany obserwowano w sąsiedztwie koryta Mlecznej i rowów odwadniających, gdzie prace ziemne spowodowały wymieszanie materiału glebowego różnych poziomów genetycznych oraz wprowadzenie do profili materiału obcego.

Zmiany te związane są z działalnością człowieka – prostowaniem i obwałowaniem koryta rzeki, meliorowaniem i osuszaniem terenu, budową dróg dojazdowych do okolicznych pól, intensywnym użytkowaniem rolniczym i wyjałowieniem gleb.

Obszar opracowania obejmuje tereny i ekosystemy charakteryzujące się wysoką wrażliwością i podatnością na degradację antropogeniczną. Funkcjonujące ekosystemy są szczególnie podatne na degradację w wyniku przekształceń stosunków wodnych. Dla gleb występujących na opisywanym obszarze woda stanowi ważny czynnik glebotwórczy, warunkujący ich istnienie.

Ograniczeniu degradacji służą grunty gliniaste, stanowiące podłoże słabo przepuszczalne, zapobiegające zarówno nadmiernemu osuszaniu terenu jak i infiltracji zanieczyszczeń. Ważne jest, by dolina Mlecznej pozostała w dotychczasowym użytkowaniu przyrodniczym, bez presji antropogenicznej – w te wytyczne wpisują się ustalenia projektu planu wprowadzające zakaz zabudowy oraz nakaz zachowania istniejącej rzeźby terenu (za wyjątkiem terenu, gdzie dopuszczono możliwość realizacji stawów oraz urządzeń wodnych służących ochronie przeciwpowodziowej).

Przeprowadzona w 2002 roku waloryzacja przyrody nieożywionej doliny Mlecznej w zakresie budowy geologicznej, rzeźby terenu i gleb, wykazała, że największe powierzchnie zajmują czarne ziemie zdegradowane oraz gleby torfowo-mułowe (Grygierczyk, 2002).

*Czarne ziemie zdegradowane* występują w postaci zwartego kompleksu w północnej i wschodniej części doliny Mlecznej i zaliczane są do gleb semihydrogenicznych.

W podłożu tych gleb występują gliny i piaski a ich występowanie uwarunkowane jest obecnością odpowiednio dużej ilości wody, która stanowi dla nich ważny czynnik glebotwórczy.

*Gleby torfowo-mułowe i murszowate* dominują we wschodniej i środkowej części doliny, występują po obu stronach koryta rzeki Mlecznej. Są to gleby hydrogeniczne. Gleby torfowo-mułowe powstały w obrębie obszarów zalewowych z utrudnionym odpływem wód powierzchniowych, występują tutaj pokłady torfu o różnej miąższości. W obrębie gleb torfowych występują gleby mineralno-murszowe i murszaste powstałe na skutek procesów murszenia, związanych ze zmianą stosunków wodnych.

Południowo-wschodnią część opracowania zajmują żyzne *mady rzeczne*, powstałe w wyniku erozyjno-sedymentacyjnej działalności wód powierzchniowych.

Niewielkie powierzchnie w południowo-zachodnim fragmencie obszaru opracowania zajmują *gleby brunatne wylugowane* powstałe z glin lekkich podścielonych glinami średnimi oraz *gleby płowe* powstałe na piaskach słabogliniastych.

Na części obszaru występują również *gleby organiczne*, mające ogromne znaczenie dla zachowania właściwych stosunków wodnych w dolinie Mlecznej. Właściwości siedliskowe gleb organicznych w dużej mierze determinują różnorodność gatunkową i biocenotyczną doliny.

Według dostępnych materiałów źródłowych (m.in.: „Ocena możliwości zagospodarowania rejonu rzeki Mlecznej w Tychach dla potrzeb miejscowego planu...” z 2008 roku), w grani-

cach terenu opracowania występują niespoiste grunty piaszczyste w strefie przypowierzchniowej do głębokości 2 m i ponad 2 m ppt z piaskami średnio zagęszczonymi, lokalnie teren podścielony jest serią glin pylastych lub pyłów oraz gruntów ilastych. W części terenu występują nienośne grunty organiczne.

W części północno-zachodniej opracowania dominują użytki zielone doliny Mlecznej (łąki i pastwiska, nieużytki zielone przy niewielkim udziale gruntów orných) zaliczane są do IV i V klasy bonitacyjnej a grunty orne – do klas IVb i V. Na pozostałym obszarze dominują grunty orne należące w większości do klas IV i V.

Obszar charakteryzuje się mało korzystnymi warunkami wodno-gruntowymi – głównie ze względu na wysoki poziom wód gruntowych występujący na analizowanym terenie i możliwość tworzenia się podmokłości, zastoisk wód – okresowe podmokłości w terenie są obserwowane po długotrwałych i obfitych opadach deszczu.

Dla przedmiotowego obszaru do dolinie rzeki Mlecznej rozważano możliwość sytuowania stawów rybnych – ze względu jednak na dużą wartość przyrodniczą przedmiotowego terenu i potrzebę ochrony lokalnych zasobów środowiska, korzystniejszym rozwiązaniem dla lokalnych biotopów wydaje się być pozostawienie obszaru opracowania w dolinie rzeki Mlecznej w jego obecnej formie bez możliwości rozwoju gospodarczych funkcji terenu, w tym również zakaz zabudowy terenu. Zapisy planu uwzględniają te wytyczne, a możliwość realizacji niewielkich stawów wyłącznie w funkcji przyrodniczej dopuszczona została na niewielkim obszarze, w granicach terenu **4R** – wyłącznie w wyznaczonej strefie dopuszczalnej lokalizacji stawów. Według opinii ekspertów, ewentualne stawy rybne powstawać by mogły jedynie w prawobrzeżnej części doliny – ich lokalizacja na całym obszarze, w tym w części lewobrzeżnej doliny mogłaby zaburzyć szlaki migracji zwierząt przemieszczających się wzdłuż doliny rzeki Mlecznej, która jest regionalnym korytarzem ekologicznym (K/LPK-LM/2). Ze względu na ochronę walorów przyrodniczych doliny oraz ochronę zdolności retencyjnej niedopuszczalne jest deponowanie mas ziemnych i skalnych w dolinie – te wytyczne również zostały uwzględnione w projekcie miejscowego planu, gdzie znalazły się zapisy zakazujące dokonywania zmian rzeźby terenu.

Zachowanie rolniczej funkcji doliny rzecznej bez możliwości jej zabudowy korzystnie wpływa na lokalne uwarunkowania gruntowo-wodne.

### **Warunki klimatyczne**

Zgodnie z podziałem Polski na dzielnice rolniczo-klimatyczne Gumińskiego, miasto Tychy jak i ściśły teren opracowania leży w *dzielnicy częstochowsko-kieleckiej*.

Najważniejszymi elementami meteorologicznymi kształtującymi wizerunek klimatyczny omawianego obszaru, jak i każdego innego są: temperatura powietrza, opady atmosferyczne oraz stosunki anemologiczne.

Zgodnie z „Atlasem Klimatu Województwa Śląskiego” cechy charakterystyczne lokalnego klimatu przedstawiają się następująco:

- Średnia roczna temperatura powietrza 7÷8°C;
- Średnia miesięczna temperatura w styczniu -2÷ -4°C;
- Średnia miesięczna temperatura lipca 14÷16°C
- Średnia roczna temperatura maksymalna 12÷13°C
- Średnia roczna temperatura minimalna 3÷4°C;
- Średnia roczna suma opadów około 700mm (średnie roczne sumy opadów z wielolecia 1961 – 1980 wynoszą 769 mm);
- Średnia miesięczna suma opadów w styczniu około 40 mm;

- Średnia miesięczna suma opadów w lipcu                      około 80 mm;
- Długość okresu wegetacyjnego                                      około 210 dni

Nad obszarem wyraźnie zaznacza się dominacja wiatrów wiejących z kierunków zachodnich, w szczególności z kierunku SW, W i NW stanowią 63% wszystkich wiatrów. Dominują wiatry bardzo słabe do 2 m/s przypadające na około 200 dni w roku oraz wiatry słabe 2 – 5 m/s stanowiące około 145 dni w roku. Niekorzystnym zjawiskiem jest duża liczba dni bezwietrznych i cisz (ponad 7%), co ma ujemny wpływ na proces rozpraszania zanieczyszczeń.

Największe opady notuje się w miesiącach letnich (czerwiec, lipiec), a najmniej jest w styczniu, lutym i październiku.

W granicach opracowania stała obecność wody powierzchniowej, wilgotnej gleby w sąsiedztwie cieków, istotnie modyfikuje lokalny mikroklimat, zmniejsza amplitudę wahań temperatury i wilgotności powietrza.

Pod względem topoklimatycznym (Sendobry, 2002) obszar opracowania charakteryzuje niekorzystny topoklimat den dolin rzecznych, rozległych, dobrze nawietrznych, podmokłych den dolinnych, pokrytych roślinnością łąkową – niską, charakteryzujący się generalnie częstymi inwersjami temperatury, tworzeniem się zastoisk zimnego powietrza, mgieł, możliwością wystąpienia przymrozków lokalnych (jest to topoklimat form wklęsłych). Dodatkowo lokalne warunki topoklimatyczne pogarsza bliskie sąsiedztwo drogi o dużym natężeniu ruchu (obwodnica GOP), która stanowi istotne źródło zanieczyszczeń atmosferycznych, sprzyja kumulacji zanieczyszczeń przy utrudnionych warunkach przewietrzania.

Pod kątem użyteczności dla człowieka jest to topoklimat niekorzystny dla stałego i wielogodzinnego pobytu ludzi. Zaznaczyć należy ważną rolę otwartej doliny rzeki Mlecznej w przewietrzaniu terenu – ustalenia planu pozwalają zachować obecne, korzystne warunki przewietrzania terenu.

### **Powietrze atmosferyczne**

Miasto Tychy według podziału WIOŚ należy do Aglomeracji Górnośląskiej, dla której prowadzi się monitoring jakości powietrza. Na terenie miasta, przy ulicy Tołstoja znajduje się stacja pomiarowa zanieczyszczeń powietrza (w zakresie PM10, NO<sub>x</sub>, NO<sub>2</sub>, SO<sub>2</sub>, O<sub>3</sub>). Od roku 2009 badany jest również poziom pyłu PM2,5.

Klasyfikację Aglomeracji Górnośląskiej ze względu na poszczególne zanieczyszczenia w latach 2008 – 2010 przedstawiono poniżej.

*Tabela 5 Wynikowa klasa strefy dla poszczególnych zanieczyszczeń oraz klasa ogólna strefy dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia na przestrzeni lat 2008 – 2010*

Aglomeracja Górnośląska (w tym miasto Tychy)	Rodzaj zanieczyszczenia											
	NO <sub>2</sub>	SO <sub>2</sub>	PM10	PM2,5	O <sub>3</sub>	CO	C <sub>6</sub> H <sub>6</sub>	As	Benzo(α)piren	Cd	Ni	Pb
	A	A	C	C	A	A	A	A	C	A	A	A

*Źródło: WIOŚ, Katowice*

*Tabela 6 Wynikowa klasa strefy dla poszczególnych zanieczyszczeń oraz klasa ogólna strefy dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia w 2011 roku*

Aglomeracja Górnośląska (w tym miasto Tychy)	Rodzaj zanieczyszczenia											
	NO <sub>2</sub>	SO <sub>2</sub>	PM10	PM2,5	O <sub>3</sub>	CO	C <sub>6</sub> H <sub>6</sub>	As	Benzo(α)piren	Cd	Ni	Pb
	C	A	C	C	A	A	A	A	C	A	A	A

*Źródło: WIOŚ, Katowice, 2012*



**Tabela 7 Roczne zestawienie wyników pomiarów poszczególnych zanieczyszczeń powietrza na stacji pomiarowej przy ulicy Totstoja w Tychach w 2011 roku**

Parametr	Norma jednostka	Miesiąc												Średnia
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Dwutlenek siarki	20 [ $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ]	34	32	24	17	12	11	5	4	9	16	31	16	17,4
Tlenek azotu	[ $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ]	35	8	13	7	8	4	3	4	12	16	41	22	14
Dwutlenek azotu	40 [ $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ]	36	31	33	28	23	18	17	19	26	26	38	24	26,5
Tlenki azotu	30 [ $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ]	89	43	53	39	34	24	21	25	44	51	101	57	47,8
Pył zawieszony PM10	40 [ $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ]	80	66	66	41	30	24	20	27	35	50	100	47	47,6
Prędkość wiatru	[m/s]	0,9	1,4	1,0	0,8	0,5	0,5	0,6	0,5	0,4	0,6	0,7	1,2	0,74

Objaśnienia:

	Wartość < 50% normy
	50 % normy < wartość < 75% normy
	75% normy < wartość < 100% normy
	Wartość przekracza normę

Źródło: WIOŚ, Katowice, strona internetowa

Jak wynika z powyższych zestawień stężenia zanieczyszczeń powietrza wyraźnie rosną w okresie jesienno – zimowym.

W ścisłych granicach opracowania nie ma w chwili obecnej żadnych emiterów zanieczyszczeń do powietrza, najbliższe znaczące źródło emisji komunikacyjnych to Wschodnia Obwodnica GOP (droga S-1) stanowiąca jednocześnie północną granicę terenu opracowania. Pewne, niewielkie znaczenie mają emisje do powietrza związane z pracą maszyn i urządzeń rolniczych w trakcie prac polowych czy specyficzne odory związane ze stosowaniem naturalnych nawozów na okolicznych polach. Nie są to jednak emisje uciążliwe.

Wszelkie inne emisje mają charakter napływowy.

Ustalenia planu nie wprowadzają żadnych nowych emisji zanieczyszczeń do powietrza.

### **Klimat akustyczny**

W ścisłych granicach opracowania nie ma żadnych emitorów hałasu jednak na klimat akustyczny analizowanego obszaru negatywny wpływ ma Wschodnia Obwodnica GOP a w mniejszej części ulica Mysłowicka prowadząca w kierunku Łędzin.

Biorąc pod uwagę obecny, niezabudowany charakter terenu oraz przyszłe jego zagospodarowania – jako utrzymanie wiodącej funkcji przyrodniczej z zakazem zabudowy, projekt planu nie wprowadza ochrony akustycznej obszaru, nie ustalono dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku – nie ma takiej potrzeby, obszar doliny nie będzie stanowił źródła hałasu.

### **Środowisko biologiczne**

Przedmiotowy obszar doliny rzeki Mlecznej znajduje się we wschodniej części miasta, w otoczeniu Lasów Murckowskich, od których oddziela go obwodnica GOP, droga S-1. Lasy sąsiadujące z przedmiotowym terenem od północy to głównie bory i lasy mieszane. Najliczniej reprezentowany jest bór trzcinnikowy, suboceaniczny bór świeży oraz bór wilgotny. Spośród gatunków przeważają sosny i świerki. W okolicznych lasach dość licznie spotkać można sarny, jelenie, dziki, lisy, danielle, łozie, kuny, zające. Część tych gatunków okresowo przebywa w rejonie opracowania – na wałach rzeki Mlecznej stwierdzono nory lisów, liczne w terenie były tropy zwierząt np. sarny, napotkano też zające. Lasy na terenie miasta zaliczane są do lasów ochronnych, do I i II klasy uszkodzeń. W bezpośrednim sąsiedztwie przedmiotowego obszaru, przy jego zachodniej granicy rozciąga się las Jasień, w części północno-wschodniej znajduje się las Żak, stanowiący fragment Lasów Murckowskich, odcięty obwodnicą.

Ścisły teren opracowania charakteryzuje się dużym udziałem terenów zielonych – otwartych łąk, pól ornych, terenów zieleni niskiej towarzyszącej dolinie rzecznej – zdecydowanie dominują użytki zielone oraz agrocenozy. Mimo dużego udziału terenów zieleni widoczny jest

tutaj wpływ człowieka i duży udział zbiorowisk synantropijnych, segetalnych, pospolitych gatunków uważanych powszechnie za chwasty.

Analizowany obszar charakteryzuje dość duża mozaikowość i różnorodność siedlisk przyrodniczych: bezpośrednie sąsiedztwo terenów leśnych (lasy Żak i Jasień), tereny łąkowe, pola uprawne, pastwiska, zbiorowiska wodne i wodno-błotne, użytki zielone. Szczególnie cenne są siedliska podmokłe z płatami roślinności bagiennej sąsiadujące z lasem Żak – już poza ścisłym terenem opracowania, nie mniej jednak w dolinie rzeki Mlecznej. Płaty szuwarów, turzycowisk, łąk i muraw pojawiają się w północnej części doliny Mlecznej. Duży wpływ na lokalną bioróżnorodność ma fakt, że część dawnych gruntów ornych obecnie pozostaje odłogowana, spontanicznie zarasta roślinnością zielną, łąkową.

W obszarze objętym opracowaniem pojawiają się niewielkie fragmenty terenów leśnych – największe z nich znajdują się we wschodniej i północno-wschodniej granicy terenu – wszystkie te tereny plan zachowuje jako zieleń lasów **ZL**. Większe i bardziej zwarte kompleksy leśne znajdują się już poza analizowanym obszarem, w jego otoczeniu.

Do zbiorowisk roślinnych udokumentowanych podczas waloryzacji terenowej na analizowanym terenie zalicza się:

- użytki zielone z klasy *Molinio-Arrhenatheretea* – półnaturalne i antropogeniczne zbiorowiska łąkowe podlegające różnym form użytkowania (łąki, pastwiska, w tym łąki kośne). Do cenniejszych elementów roślinności należą płaty łąk wilgotnych z ostrożeniem łąkowym i sitowiem leśnym (łąki wilgotne znajdują się w Załączniku I Dyrektywy 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory, dla których obowiązuje ochrona). Wśród użytków zielonych występują szuwały, zwłaszcza z udziałem mozgi trzcinowatej.
- użytki zielone z klasy *Phragmitetea* – zbiorowiska szuwarów i turzycowisk w strefach przybrzeżnych cieków oraz zabagnionych obniżeniach wśród łąk,
- użytki zielone z klasy *Koelerio-Corynephoretea* – zbiorowiska muraw piaszkowych o charakterze półnaturalnym lub antropogenicznym, budowane przez różne gatunki traw,
- agrocenozy z klasy *Stellarietea mediae* – zespoły jednorocznych chwastów upraw polowych występujące przede wszystkim w południowej części terenu,
- bory mieszane z klasy *Vacinio-Piceetea* – zajmują bardzo niewielką powierzchnię w rejonie dopływu Mlecznej, w północno-wschodniej części terenu opracowania, w rejonie miejsca na mapie topograficznej opisanego jako Kąty,
- zbiorowiska zaroślowe z klasy *Rhamno-Prunetea* występująco fragmentarycznie w kilku miejscach na analizowanym terenie,
- zbiorowiska ruderalne z klasy *Artemisietea vulgaris*, *Agropyretea intermedio-repentis*, *Epilobietea angustifolia* występują w rozproszeniu w kilku miejscach na analizowanym terenie.

Obszary łąkowe występują praktycznie na całym analizowanym obszarze, jednak największe ich zróżnicowanie i bogactwo florystyczne pojawia się w północnej i północno-zachodniej części terenu, gdzie pojawiają się zarówno płaty łąk wilgotnych jak i świeżych. W miejscach gdzie zdeponowano znaczne ilości materiałów piaszczystych, zwłaszcza w rejonie wałów rzeki Mlecznej pojawiają się zbiorowiska o charakterze muraw psammofilnych.

Na drogach dojazdowych, na ścieżkach czy nawet wśród rozdeptanych pól spotyka się tzw. zbiorowiska dywanowe związane z miejscami silnie wydeptanymi, tworzonymi przez niskie, przylegające do ziemi murawy trawiaste.

Przeprowadzona waloryzacja przyrodnicza wykazała obecność na analizowanym terenie ponad 300 gatunków roślin, z czego zdecydowaną większość stanowią gatunki rodzime, najczęściej spotykane są to pospolite gatunki chwastów, związane z glebami obojętnymi lub słabo kwaśnymi, towarzyszące agrocenomom i częściowo charakterystyczne dla siedlisk ruderal-

nych. Waloryzacja przyrodnicza wskazuje na zubożenie florystyczne zbiorowisk i postępujące procesy synantropizacji.

Jednocześnie jednak w dolinie Mlecznej zinwentaryzowano kilkanaście gatunków roślin szczególnie wartościowych pod względem florystycznym, w tym rośliny chronione, górskie, silnie zagrożone lub uznane za rzadkie w regionie (Buszman, Świerad, Wika 2002). Z roślin objętych ochroną ścisłą w dolinie Mlecznej spotyka się centurię pospolitą (*Centaurium erytrea*), ochronie częściowej podlega kruszyna pospolita (*Frangula alnus*), kalina koralowa (*Viburnum opulus*) i barwinek pospolity (*Vinca minor*) (według Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 5 stycznia 2012 roku w sprawie ochrony gatunkowej roślin, Dz. U z 2012 roku, poz. 81).

Odnotowano tu również kilkanaście gatunków rzadkich dla województwa śląskiego, ujętych na Czerwonej liście gatunków zagrożonych w obrębie Górnego Śląska - są to: krwawnik kichawiec (*Achillea ptarmica*), turzyca ciborowata (*Carex bohemica*), pępawa miękka (*Crepis mollis*), sitniczka szczecinowata (*Isolepis setacea*), szczaw nadmorski (*Rumex maritimus*), borówka bagienna (*Vaccinium uliginosum*). Część tych gatunków zinwentaryzowano również podczas wizji terenowych. Z roślin górskich występuje tutaj rzeżusznik Hallera (*Cardaminopsis halleri*), starzec kędzierzawy (*Senecio crispatus*), bez koralowy (*Sambucus racemosa*). Wśród innych roślin zielnych na analizowanym terenie pospolite są: liczne gatunki traw, babka lancetowata (*Plantago lanceolata*), bylica pospolita (*Artemisia vulgaris*), dzwonek rozpierschły (*Campanula patula*), dziewanna (*Verbascum thapsus*), firletka poszarpana (*Lychnis flos-cuculi*), gorczyca polna (*Sinapis arvensis*), goździk kropkowany (*Dianthus deltoides*), jaskry (*Ranunculus sp.*), jastrzębiec kosmaczek (*Hieracium pilosella*), jastrun właściwy (*Leucanthemum vulgare*), kosaciec żółty (*Iris pseudacorus*), knieć błotna (*Caltha palustris*), kościenica wodna (*Myosoton aquaticum*), komosa biała (*Chenopodium album*), krwawnica pospolita (*Lythrum salicaria*), komonica zwyczajna (*Lotus corniculatus*), kurzyśląd polny (*Anagallis arvensis*), maruna bezwonna (*Matricaria perforata*), nawłóć kanadyjska (*Solidago canadensis*), niecierpek gruczołowaty (*Impatiens balsamina*), niezapominajka błotna (*Myosotis palustris*), ostrożeń łąkowy (*Cirsium rivulare*), ostrożeń lancetowaty (*Cirsium vulgare*), ostrożeń krótkołodygowy (*Cirsium acaule*), pokrzywa (*Urtica dioica*), psianka kosmata (*Solanum luteum*), przytulia właściwa (*Galium verum*), rzeżucha łąkowa (*Cardamine pratensis*), rdest wężownik (*Polygonum bistorta*), sity (*Juncus sp.*), sitowie leśne (*Scirpus sylvaticus*), skrzyp polny (*Equisetum arvense*), skrzyp błotny (*Equisetum palustre*), łąkowy (*Equisetum pratense*), szczaw (*Rumex acetosa*), ślaz zygmank (*Malva alcea*), turzyce (*Carex sp.*), trzcina pospolita (*Phragmites australis*), uczeń trójlistkowy (*Bidens tripartita*), zabieniec babka wodna (*Alisma plantago-aquatica*), złocień (*Leucanthemum vulgare*), wiązówka błotna (*Filipendula ulmaria*), wierzbowica kosmata (*Epilobium hirsutum*), wierzbówka kiprzyca (*Epilobium angustifolium*), wrotycz pospolity (*Tanacetum vulgare*), wyka ptasia (*Vicia cracca*), wilczomlec sosnka (*Euphorbia cyparissias*).

Na wodach stwierdzono obecności rzędy drobnej (*Lemna minor*), kilka gatunków rdestu, między innymi rdest ziemnowodny (*Polygonum amphibium*), pałka szerokolistna (*Typha latifolia*).

Z krzewów zinwentaryzowano jeżynę fałdowaną (ostrężyną) (*Rubus fruticosus*), dziki bez czarny (*Sambucus nigra*) a z drzew między innymi pojedyncze topole (głównie osika), wiąz, jarzębina, klony, klon jesionolistny, dęby.

Jednym z cenniejszych siedlisk przyrodniczych występujących w bezpośrednim sąsiedztwie terenu opracowania jest niewielki las Żak z przyległymi do niego podmokłymi łąkami znajdujący się przy północno-wschodniej granicy oraz tereny leśne należące do kompleksu Jasień od strony zachodniej. Lasy te uznane zostały za lasy o II stopniu degradacji (mapa sozologiczna), mimo tego jednak zbiorowiska te są silnie powiązane z ciągłością doliny rzeki Mlecznej.



Wpływ na lokalną bioróżnorodność ma również fakt, że w granicach terenu w przeszłości występowały stawy. Teren opracowania generalnie podlega wtórnej sukcesji ekologicznej, część odłogowanych pól rolniczych przekształca się w łąki.

Jak wskazuje „Waloryzacja przyrody ożywionej doliny rzeki Mlecznej i jej otoczenia w Tychach” autorstwa dr Barbary M. Buszman, dr Józefa Świerada, prof. Stanisława Wiki, dolinę rzeki Mlecznej charakteryzują istotne wartości przyrodnicze, wynikające przede wszystkim z jej lokalizacji w bezpośrednim sąsiedztwie dużych kompleksów leśnych, rozległych łąk i gruntów rolnych. Z botanicznego punktu widzenia szata roślinna omawianego obszaru nie nosi znamion cennaści, natomiast buduje ona zasoby niezbędne do życia niezwykle bogatej na tym terenie fauny i z tego względu zasługuje na ochronę przed zainwestowaniem.

W terenie występują dość licznie płazy, ptaki (głównie związane z siedliskami wodno- błotnymi, łąkowymi), drobne ssaki, liczne bezkręgowce, co pozwoliła potwierdzić bezpośrednia wizja w terenie. Dane literaturowe i przeprowadzona dla tego obszaru waloryzacja przyrodnicza wykazała, że w rejonie doliny Mlecznej występują m.in. traszka zwyczajna, kumak nizinny, żaba jeziorowa, żaba trawna, moczarowa, jeziorkowa, ropucha szara, traszka zwyczajna, jaszczurka żyworodna, jaszczurka zwinka, zaskroniec zwyczajny, 45 gatunków ptaków (z czego większość podlega ochronie prawnej), między innymi bocian, sowa uszata, puszczyk, grzywacz, sierpówka, kukułka, czyż, szczygieł, sikora, kowalik, zięba, strzyżyk, trzcinia, kruk, gawron, kawka, wrona, z drapieżnych jastrzęb, myszołów, pustułka, krogulec oraz liczne ssaki – między innymi kuna, tchórz, łasica, lis, sarna, zając, jeż, kret, ryjówka, gronostaj, z czego część to gatunki chronione. Na wodach Mlecznej i jej dopływów spotkać można kaczki krzyżówki, łyski, mewy, czasami również pojawiają się łabędzie.

W czasie bezpośrednich obserwacji terenowych na przestrzeni lat 2009 – 2012 na analizowanym terenie zinwentaryzowano między innymi licznie występujące płazy – żabę trawną, jeziorkową oraz ropuchę szarą, liczne ptaki – m.in. skowronki, trznadla, a z gatunków drapieżnych – pustułka, myszołowy. Wśród łąk i terenów polno-zadrzewieniowych spotkać można kuropatwy, bażanty, swoje schronienie znajdują tutaj drobne ssaki, zwłaszcza gryznie.



Żaba trawna (*Rana temporaria*)



Żaba jeziorkowa (*Pelophylax lessonae* = *Rana lessonae*)



Ropucha szara (*Bufo bufo*)

Wszystkie płazy w Polsce podlegają ścisłej ochronie prawnej.



Obszar stanowi zarówno dogodne żerowisko jak i miejsce lęgowe dla ptactwa.

Na zdjęciu trznadel (*Emberiza citrinella*)



Jaszczurka zwinka



zając



Bielinek

Duże zwierzęta nie mają tu swoich stałych miejsc rozrodu, bo te znajdują się w głębi zwartych kompleksów leśnych – głównie lasów pszczyńskich – skąd odbywają sezonowe wędrówki w celach pokarmowych i godowych (liczne tropy) na kierunku Puszcza Pszczyńska – Lasy Murckowskie – Piotrowickie – Lasy Chełmsko-Imielińskie.

Dolina Mlecznej to dogodne miejsce dla przemieszczania się i dogodna baza żerowiskowa dla ssaków. W terenie spotkać można sarny, dziki, zające. W takcie wizji terenowej napotkano zarówno tropy ssaków jak również nory drobniejszych ssaków.

Z bezkręgowców licznie występują owady – zwłaszcza owady zapylające, motyle (zwłaszcza rusalki), ważki, trzmiele, biegacze, mrówki, pajęczaki i ślimaki. Spośród ważek zinventaryzowano następujące gatunki: żagnica okazała (*Aeshna cyanea*), szablak krwisty (*Sympetrum sanguineum*), ważka czarnoplama (*Libellula quadrimaculata*), łątka dzieweczka (*Coenagrion puella*). W terenie występował również pasikonik zielony (*Tettigonia viridissima*), konik wąsacz (*Chorthippus parallelus*), podkrzewian szary (*Pholidoptera griseoaptera*).



Dużą część zwierząt spotykanych na analizowanym terenie to gatunki wykorzystujące przedmiotowy obszar jedynie okresowo, jako żerowisko, wykorzystujące teren doliny jako szlak migracji (ssaki), bądź korzystające z tego terenu na przelotach (ptaki). Niewielkie podmokłości, zastoiska wodne a nawet rowy odwadniające stanowią dogodne miejsca dla rozrodu płazów bądź zimowego spoczynku jako miejsce hibernacji dorosłych osobników (żaby – trawna, moczarowa, wodna). Do cennych siedlisk istotnych z punktu widzenia zachowania i ochrony herpetofauny należą niewielkie zbiorniki wodne, nawet okresowe rozlewiska tworzące się na okolicznych łąkach. Dużą liczebność żab tutaj występujących potwierdził bezpośredni wgląd w teren.

Dane literaturowe podają, że na analizowanym terenie licznie występują bociany – zwłaszcza, że mają one tutaj pod dostatkiem pożywienia na okolicznych podmokłych łąkach.

Sama dolina Mlecznej, otwarta i niezainwestowana technicznie, obejmująca w głównej mierze obszary łąkowe i rolne, stanowi ważny korytarz ekologiczny jako łącznik pomiędzy obszarami węzłowymi Lasów Murckowskich (na północy) i Pszczyńskich (na południu). Swoje migracje i wędrówki odbywają tutaj zarówno większe ssaki – sarna, jelen, dzik, mniejsze – lis, kuna, gronostaj, ptaki – w okresie wiosennym i jesiennym okoliczne łąki i pola rolne stanowią miejsce odpoczynku i żerowania gęsi zbożowych, żurawi, bocianów czy też płazów wędrujących w okresie godowym do zbiorników i cieków wodnych (Buszman, Świerad, Wika, 2002 rok).

W dolinie Mlecznej przeprowadzono dokładne badania florystyczne, fitosocjologiczne i zoologiczne (Buszman i in. 1993, Wika i in. 2003, Ciba 2008, Dyc 2008). Na ich podstawie stwierdzono znaczne zróżnicowanie szaty roślinnej doliny, w tym również gatunki wymienione jako rzadkie w „Czerwonej liście zbiorowisk roślinnych Górnego Śląska” (Celiński i in. 1997). O wartości tego odcinka doliny Mlecznej świadczą także liczne rzadkie gatunki roślin i zwierząt podlegające ochronie prawnej oraz malowniczy krajobraz doliny rzecznej.

Analizowany teren posiada duże walory przyrodnicze, jednocześnie jednak podlega silnym wpływom antropogenicznym, co niekorzystnie wpływa na stan siedlisk przyrodniczych (obserwuje się ich zubożenie a nawet miejscową degradację). Typowe siedliska łąkowe czy nadrzeczne wikliny uległy całkowitej likwidacji, a istniejące zbiorowiska łąkowe posiadają obniżoną wartość florystyczną, podlegając silnym niekorzystnym wpływom antropopresji. Dodatkowo obszar opracowania obejmuje tereny i ekosystemy charakteryzujące się wysoką podatnością i wrażliwością na degradację antropogeniczną (strefa dolinna, gleby torfowe, tereny podmokłe, ekotonowe) – dlatego zapisy projektu mpzp są jak najbardziej słuszne dla zachowania istniejących funkcji przyrodniczych terenu (może nawet odtworzenia w przypadku realizacji funkcji dopuszczalnej w mpzp – stawów). Brak mpzp lub inne jego zapisy niż w analizowanym projekcie mpzp stanowią zagrożenie dla obecnych funkcji terenu. Do takich zagrożeń możemy zaliczyć wszelkie prace melioracyjne polegające na osuszaniu terenu, zmiana warunków gruntowo-wodnych, odchodzenie od tradycyjnego, rolniczo-łąkowego użytkowania terenu, jego zabudowa bądź przeznaczenie analizowanego terenu pod różnego rodzaju inwestycje, w tym obiekty kubaturowe. Inne niż w projekcie mpzp przeznaczenie terenu stanowi duże zagrożenie dla ciągłości korytarza ekologicznego doliny Mlecznej jako regionalnego szlaku migracji - inny niż dotychczasowy sposób zagospodarowania obszaru położonego na wschód od lasu Jasień może doprowadzić do zawężania otwartej przestrzeni a nawet do przerwania ciągłości korytarza w momencie odizolowania kompleksu leśnego od ciągów otwartych doliny.

Dużą barierą dla zwierząt stanowi Wschodnia Obwodnica GOP w północnej części terenu opracowania, stanowiąca barierę zarówno przestrzenną jak i ekologiczną dla migrujących gatunków, zwłaszcza kręgowców i jednocześnie będąca największym źródłem zanieczyszczeń powietrza i hałasu w odniesieniu do przedmiotowego terenu. Droga ta stanowi istotną barierę

rozdzielającą tereny leśne, powodując ich fragmentację a tym samym zaburzenie równowagi biocenotycznej. Pomimo jednak tych niekorzystnych przekształceń i presji ze strony człowieka, analizowany obszar nadal zachował swoje unikalne walory przyrodniczo-krajobrazowe i potencjał przyrodniczy wynikający w głównej mierze z różnorodności siedlisk tutaj wykształconych.

Ocenia się, że walory przyrodnicze obszaru doliny zostaną zachowane – biorąc pod uwagę zapisy analizowanego planu mające na względzie ochronę wartości przyrodniczych terenu i wprowadzony zakaz zabudowy z możliwością sytuowania niewielkich stawów wodnych o funkcji przyrodniczej na części analizowanego obszaru, co wpłynie pozytywnie na lokalną bioróżnorodność.

### **Środowisko kulturowe – zabytki**

W wojewódzkim rejestrze zabytków województwa śląskiego na terenie miasta Tychy znajduje się kilkanaście obiektów zabytków (stan na kwiecień 2012 rok), jednak żaden z nich nie występuje na terenie objętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, ani w jego najbliższym sąsiedztwie.

W dolinie Mlecznej znajdują się stanowiska archeologiczne podlegające ochronie prawnej – kilka takich stanowisk archeologicznych znajduje się w obszarze opracowania. Plan wprowadza zasady ochrony tych obiektów przez wprowadzenie nadzoru archeologicznego dla prac ziemnych realizowanych w obrębie terenów, na których one występują.

Lokalizację stanowisk archeologicznych w granicach opracowania przedstawia Załącznik nr 1 do niniejszej prognozy.

Szczegółowe ustalenia dotyczące ochrony zasobów kulturowych (stanowiska archeologicznych) znajdują się w Załączniku nr 3 do niniejszej prognozy (tekst projektu planu).

Podsumowując, uznać można, że analizowany obszar w dolinie rzeki Mlecznej predysponowany jest do pełnienia funkcji przyrodniczych, do zachowania i ochrony istniejących w jego granicach siedlisk przyrodniczych i wartościowych ekosystemów, zachowania otwartości terenu jako korytarza ekologicznego. Zachowanie, a w pewnym stopniu przywrócenie funkcji ekologicznych i przyrodniczych wymaga przede wszystkim ochrony przez przeznaczeniem analizowanego terenu pod inwestycje trwale zmieniające lokalne uwarunkowania przyrodnicze, rzeźbę terenu i stosunki hydrologiczne, zachowania istniejących kompleksów rolnych, łąkowych, ochrony roślinności przyrodnej i kształtowania nowych siedlisk przyrodniczych towarzyszących dolinie rzecznej – a takie ustalenia projekt planu wprowadza.

## **2.3 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody**

Obszar doliny rzeki Mlecznej znajduje się całkowicie poza ustanowionymi formami ochrony przyrody powołanymi do chwili obecnej na terenie miasta Tychy. Użytek ekologiczny „Paproćany” i użytek ekologiczny „Mały Lasek” – jedyne obszarowe formy ochrony przyrody powołane do chwili obecnej w granicach miasta znajdują się w znacznej odległości od granic analizowanego terenu (odpowiednio „Paproćany” – w odległości 6,4 km, „Mały Lasek” – 6,3 km). Najbliższą obszarową formą ochrony przyrody w odniesieniu do terenu opracowania jest użytek ekologiczny „Płone Bagno” usytuowany w lesie, na terenie miasta Katowice, w odległości 3,3 km na północ od doliny rzeki Mlecznej.

Dolina rzeki Mlecznej obecnie nie jest objęta ochroną, nie mniej jednak istniały liczne propozycje wyznaczenia na tym obszarze form ochrony w postaci zespołu przyrodniczo-

krajobrazowego „Dolina Mlecznej” (Bula, Wieland, Parusel, 2008 rok), choć koncepcje za-

warte w różnych opracowaniach dotyczących doliny Mlecznej sugerowały również użytek ekologiczny, a nawet obszar chronionego krajobrazu.

Teren proponowany do objęcia ochroną w formie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego został zbadany, a jego wartości przyrodnicze zinwentaryzowane i przeanalizowane w trakcie przygotowywania licznych opracowań, m.in.: Babczyńska-Sendek i in. 2001, Wika i in. 2001, Buszman i in. 2002, 2006-2007, Szczęsny i in. 2003, Tychowska A. i Tychowska M. 2006, Tychowska A. 2007, Bula i in. 2008 (niektóre o charakterze syntetycznym, nieopracowane inwentaryzacja). Na podstawie zgromadzonych informacji różne, niezależnie działające zespoły potwierdziły znaczną wartość przyrodniczo-krajobrazową obszaru.

Celem powołania zespołu przyrodniczo-krajobrazowego miała być ochrona krajobrazu doliny rzecznej, który współtworzą zróżnicowane zbiorowiska roślinne: leśne, szuwarowe, łąkowe, a także pola uprawne. Taka siedliskowa mozaika decyduje o znacznym bogactwie gatunkowym świata zwierząt (w tym obecności wielu gatunków chronionych) oraz gwarantuje funkcjonowanie korytarza ekologicznego, którego szczególna rola została podkreślona dla wędrowek ssaków kopytnych (ranga regionalna) oraz dla spójności obszarów chronionych (ranga międzynarodowa).

Wyjątkowe znaczenie tego obszaru wynika z istnienia nadrzecznej przestrzeni łąkowo-rolnej oraz bliskości kompleksów leśnych przy braku zabudowy i zainwestowania. Teren proponowany do objęcia ochroną pełni funkcje korytarza ekologicznego, ostoi bioróżnorodności, a nawet retencji wodnej.

Planowane docelowe przeznaczenie przedmiotowego obszaru stanowić będzie kontynuację obecnego sposobu zagospodarowania – jako terenów zieleni w dolinie rzecznej bez możliwości wprowadzenia nowych form zagospodarowania (z wyjątkiem możliwości sytuowania stawów wodnych o funkcji przyrodniczej na niewielkiej części terenu), w tym również zabudowy. W związku z czym nie przewiduje się, by stan środowiska w granicach analizowanego obszaru pogorszył się, bądź by pojawiły się nowe emisje zanieczyszczeń czy inne problemy ochrony środowiska.

Ustalenia planu powinny pozytywnie wpisać się w istniejące problemy ochrony lokalnego środowiska, do których należą przede wszystkim:

- pogarszanie się ciągłości korytarza ekologicznego i szlaku migracji dla zwierząt poruszających się wzdłuż doliny Mlecznej, oraz między Lasami Murckowskimi na północy a lasami kobiórkimi na południu, które rozdzieloną są barierą przestrzenną – Wschodnią Obwodnicą GOP oraz ograniczanie powiązań przestrzennych pomiędzy obszarami użytkowymi przyrodniczo (łąkowymi, rolnymi i leśnymi) – plan wprowadza zapisy dotyczące konieczności realizacji przejść dla zwierząt w rejonie ul. Mysłowickiej (**15KDL**) w przypadku przebudowy lub rozbudowy tej drogi, w celu umożliwienia ich swobodnej migracji co stanowić będzie znaczącą poprawę w odniesieniu do stanu obecnego,
- zagrożenie zmniejszenia przyrodniczej rangi analizowanego terenu przez nowe formy zainwestowania, fragmentacja bądź nawet degradacja siedlisk – plan wprowadza zapisy dotyczące zakazu zabudowy oraz zachowanie obecnej, przyrodniczej funkcji terenu, co przyczyni się do ochrony obszaru przed degradacją i nieoptymalnymi formami zagospodarowania,
- jakość wód i przekształcenie koryt rzecznych – wody Mlecznej i Przyrwy są ponadnormatywnie zanieczyszczone, koryta cieków zostały wyregulowane, obwałowane, pozbawione naturalnych siedlisk roślinnych towarzyszących dolinie rzecznej – plan zachowuje tereny



- wód powierzchniowych, ochronie wód sprzyja zakaz zabudowy przedmiotowego obszaru i pozostawienie go w jego wiodącej, przyrodniczej funkcji jako korytarza migracji,
- płytko zalegające pod powierzchnią terenu wody gruntowe, co stwarza ryzyko podtopień i tworzenia się niewielkich rozlewisk w przypadku długotrwałych, intensywnych deszczy – plan wprowadza zakaz zabudowy dzięki czemu nie dojdzie do przekształceń powierzchni ani ingerencji w stosunki gruntowo- wodne,
  - pogarszający się klimat akustyczny w odniesieniu do bliskości drogi o dużym natężeniu ruchu samochodowego – obwodnicy GOP i hałas docierający z tej drogi na teren opracowania a co za tym idzie spełnienie standardów jakości środowiska w zakresie akustycznym – ustalenia planu nie wpłyną na obecny klimat akustyczny obszaru doliny,
  - możliwość pogorszenia się walorów krajobrazowych w momencie wprowadzenia nowych form gospodarowania i przesłonięcia otwarcie widokowych związanych z otwartością doliny rzecznej – takie potencjalne zagrożenie plan eliminuje przez wprowadzenie zakazu zabudowy oraz zapisów nakazujących zachowanie istniejącej rzeźby terenu (za wyjątkiem niewielkich zbiorników wodnych o funkcji przyrodniczej w granicach terenu **4R**, które mogą wpłynąć pozytywnie zarówno na walory przyrodnicze jak i krajobrazowe).

Plan wprowadza ochronę doliny Mlecznej przed presją inwestycyjną, antropogeniczną, które negatywnie wpisałyby się w lokalne uwarunkowania przyrodnicze i zaburzyłyby kluczowe funkcje obszaru jako korytarza ekologicznego dla migracji fauny, korytarza klimatycznego zapewniającego odpowiednie przewietrzanie oraz retencji wodnej.

Plan umożliwi jedynie takie zagospodarowanie, które nie wpłynie negatywnie na te wiodące funkcje obszaru, jego bioróżnorodność i nie spowoduje degradacji przyrodniczej terenu.

Realizacja ustaleń planu pozwoli zachować stan środowiska na dotychczasowym poziomie, ochrona istniejących siedlisk oraz zakaz zabudowy terenu stanowią podstawę dla zachowania i ochrony zasobów przyrodniczych obszaru doliny rzeki Mlecznej. Ze względu na ustawę o ochronie przyrody nie widzi się problemów czy zagrożeń środowiskowych – pod warunkiem pozostawienia obszaru w jego obecnym, przyrodniczym zagospodarowaniu i użytkowaniu.

Sposób ochrony przyrody jak i zagospodarowania tej części doliny powinien polegać na utrzymaniu jej w charakterze naturalnego obszaru z dużymi płaszczyznami terenów otwartych, łąk wilgotnych i świeżych, muraw i pól z fragmentami zadrzewień bez możliwości wprowadzania zabudowy kubaturowej. Wszystkie te wytyczne analizowany projekt planu uwzględnia i respektuje, w związku z czym dla przedmiotowego obszaru nie widzi się problemów ochrony środowiska a ustalenia planu są dla przedmiotowego obszaru korzystne.

## **2.4 Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji ustaleń projektowanego dokumentu**

Projekt miejscowego planu swoimi ustaleniami obejmuje obszar doliny rzeki Mlecznej, dla którego zachowuje się obecne zagospodarowanie i użytkowanie, z niewielką ingerencją w lokalne uwarunkowania przyrodnicze – jako możliwość sytuowania zbiorników wodnych o funkcji przyrodniczej na niewielkiej części przedmiotowego obszaru (w granicach terenu **4R**). Zapisy planu pozwolą zachować obecny stan siedlisk i ekosystemów związanych z doliną rzeczna, wyeliminują również nieoptymalne formy zagospodarowania mogące przyczynić się do degradacji przyrodniczej terenu a wprowadzenie niewielkich zbiorników wodnych o funkcji przyrodniczej przy przestrzeganiu szeregu obostrzeń ujętych w planie wpisze się pozytywnie w lokalną bioróżnorodność.

Brak uchwalonego planu zagospodarowania przestrzennego może doprowadzić do zagospodarowania terenu w sposób nieoptymalny dla środowiska, ingerujący w tereny cenne przyrodniczo a zwłaszcza w obszar doliny Mlecznej, która pełni rolę korytarza ekologicznego.

Obserwując obecny stan zasobów środowiska przyrodniczego i uwarunkowania środowiskowe można prognozować dalsze przekształcenia środowiska i jego zmiany, przede wszystkim jako widoczne tendencje do odchodzenia od użytkowania rolniczego, powiększanie się powierzchni terenów odłogowanych, podlegających procesom sukcesyjnym jak również narastanie presji inwestycyjnej. Zaniechanie typowego użytkowania rolniczego, skutkować będzie zmianą siedlisk przyrodniczych, ubożenia florystycznego i wykształcania się wtórnych siedlisk łąkowych i leśnych. Nadal jednak wiodącą funkcją będzie funkcja przyrodnicza.

Większe negatywne oddziaływanie zaznaczy się w momencie zabudowy terenu i zwiększenia presji antropogenicznej – zabudowa doliny rzecznej jest największym zagrożeniem dla przedmiotowego obszaru (presja pod nowe budownictwo mieszkaniowe widoczna jest w sąsiedztwie analizowanego terenu), bezpowrotnie zniszczy lokalne siedliska i ekosystemy związane z doliną rzeczną, przerwie korytarz ekologiczny i zaburzy w sposób znaczący i nieodwracalny korytarz migracji zwierząt. Zabudowa terenu przyczyni się do zubożenia lokalnej bioróżnorodności i trwałej degradacji przyrodniej analizowanego terenu. Jednocześnie również należy zaznaczyć, że zabudowa kubaturowa na analizowanym terenie jest niewskazana zarówno ze względu na dużą wartość przyrodniczą i krajobrazową doliny rzecznej jak również ogólne uwarunkowania około przyrodnicze – wysoki poziom wód gruntowych, bliskość doliny rzecznej i położenie na terasie zalewowej rzeki Mlecznej oraz związane z tym potencjalne zagrożenie powodziowe oraz niekorzystny topoklimat dolin rzecznych.

Równie mało optymalna dla przedmiotowego obszaru będzie realizacja zbiornika wodnego dla celów gospodarczych czy stawów intensywnej hodowli ryb – działania takie wpisałyby się negatywnie w lokalne uwarunkowania przyrodnicze, wprowadzając dodatkową presję antropogeniczną oraz zaburzając stosunki wodne na analizowanym terenie, mogące doprowadzić do obniżenia wód gruntowych a tym samym do osuszenia okolicznych terenów i degradacji siedlisk związanych z siedliskami wilgotnymi. Stawy hodowlane, gospodarcze byłyby dodatkowym źródłem emisji zanieczyszczeń do środowiska, zwłaszcza wodnego. Korzystniejszym rozwiązaniem jest wprowadzenie niewielkich zbiorników wodnych wyłącznie o funkcji przyrodniczej na niewielkiej części terenu – jako element lokalnej bioróżnorodności, retencji wodnej oraz w niewielkim stopniu wykorzystania rekreacyjnego terenu (np. mało intensywne wędkarstwo).

Należy pamiętać (jak podaje między innymi opracowanie ekofizjograficzne czy waloryzacja przyrodnicza dla analizowanego terenu), że w dolinie Mlecznej występuje wiele ciekawych i rzadkich gatunków polskiej flory a duża część występującej tutaj fauny podlega ochronie prawnej. Każda nowa funkcja terenu czy intensyfikacja użytkowania nie mająca na celu ochrony tych zasobów przyrodniczych będzie stanowić dla nich zagrożenie, pogarszając dodatkowo walory topoklimatyczne, warunki siedliskowe, przyczyniając się do degradacji gleb, flory i fauny. Stanowiąc również barierę migracji zwierząt i ograniczy przewietrzanie.

Charakterystyka obecnego stanu i zagospodarowania terenu oraz zidentyfikowane problemy wskazują na słuszność i celowość podjęcia wszelkich działań (zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju), dla zachowania istniejącego stanu zasobów środowiska i ochrony najcenniejszych jego zasobów, z zakazem zabudowy włącznie – czyli ustaleń zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

### 3 PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU NA ŚRODOWISKO

#### 3.1. Oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska

Struktura przyrodnicza analizowanego obszaru doliny rzeki Mlecznej jest bogata i różnorodna, opiera się w głównej mierze o siedliska i gatunki charakterystyczne dla doliny rzecznej, w pewnym stopniu modyfikowana jest przez działalność człowieka – w kontekście prowadzenia gospodarki rolnej.

Dla ochrony zasobów środowiska konieczne jest zachowanie obecnej struktury przyrodniczej terenu, jego bogactwa i różnorodności – w działania te wpisują się ustalenia projektu planu mające na celu ochronę tych wartości przed degradacją.

W odniesieniu do *różnorodności biologicznej, siedlisk przyrodniczych, oddziaływania na rośliny, zwierzęta* przewiduje się:

- 1) zachowanie istniejących siedlisk i gatunków występujących na obszarze doliny – zarówno ekosystemów wodnych (**WS**), rolnych, łąkowych (**R**) jak i leśnych (**ZL**),
- 2) podniesienie lokalnej bioróżnorodności w oparciu o możliwość sytuowania na niewielkiej części terenu stawów o funkcji przyrodniczej bez możliwości intensywnej hodowli ryb czy funkcji gospodarczej, z roślinnością porastającą brzegi stawów,
- 3) poprawa drożności korytarza migracji – w odniesieniu do nakazu realizacji przejść dla zwierząt pod drogą (ul. Mysłowicka) (w przypadku przebudowy lub rozbudowy tej drogi) w celu umożliwienia ich migracji.

Nie przewiduje się żadnych działań wynikających z ustaleń planistycznych, mogących przyczynić się do zmniejszenia różnorodności przyrodniczej analizowanego terenu, mogących stanowić zagrożenie dla gatunków i siedlisk stwierdzonych w terenie.

W odniesieniu do *środowiska gruntowo-wodnego (wody powierzchniowe, podziemne, powierzchnia ziemi, zasoby naturalne)* przewiduje się:

- 1) zachowanie istniejącego zagospodarowania i użytkowania obszaru z zakazem zabudowy włącznie, a tym samym zachowanie istniejących warunków gruntowych i wodnych, ukształtowania terenu i powierzchni bez przekształceń,
- 2) zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, za wyjątkiem prac związanych z utrzymaniem, remontem, naprawą i realizacją budowli i urządzeń wodnych oraz sieci i urządzeń infrastruktury technicznej,
- 3) zachowanie wód powierzchniowych z niewielką poprawą retencji wodnej – w odniesieniu do możliwości realizacji niewielkich zbiorników wodnych o funkcji przyrodniczej.

Uważa się, w odniesieniu do tych komponentów środowiska, przy właściwej realizacji ustaleń zapisów analizowanego dokumentu zaznaczy się wpływ pozytywny.

W odniesieniu do *powietrza i klimatu (w tym również klimatu akustycznego), emisji zanieczyszczeń* przewiduje się:

- 1) obszar doliny rzecznej nie jest obecnie i nie będzie w przyszłości związany z emisją zanieczyszczeń do powietrza (brak źródeł emisji), wód (brak emisji ścieków, w granicach obszaru powstają jedynie wody opadowe i roztopowe), emisji uciążliwego hałasu,
- 2) ze względu na brak na analizowanym obszarze obiektów, obszarów podlegających ochronie akustycznej zarówno obecnie jak i w przyszłości (czemu służą zapisy o zakazie zabudowy terenu) nie ma konieczności ustalania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, o których mowa w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2007 roku Nr 120, poz. 826).



W odniesieniu do **walorów krajobrazowych** nie przewiduje się znaczących zmian w lokalnym krajobrazie, nie dojdzie do zabudowy terenu ani przesłonięcia terenów otwartych, zachowane zostanie obecne ukształtowanie obszaru z całym systemem powiązań terenów otwartych. Nie przewiduje się pogorszenia walorów estetyczno-krajobrazowych związanych z realizacją ustaleń projektu planu.

W odniesieniu do **środowiska społecznego (w tym zdrowie i życie ludzi)** – żaden z zapisów planu nie wprowadza zagrożenia dla zdrowia bądź życia ludzi, nie przewiduje się tu żadnych znaczących ingerencji w środowisko tej części miasta, dodatkowo projekt planu nakazuje uwzględnienie położenia niewielkiej części obszaru w granicach terenów górniczych i zagrożeń z tego wynikających (I kategoria odkształceń terenu).

**Środowisko kulturowe** – w rejonie opracowania znajduje się kilka udokumentowanych stanowisk archeologicznych, w stosunku do których plan wprowadza nadzór archeologiczny podczas prowadzenia prac ziemnych.

*Tabela 8 Zbiorcze zestawienie wpływu ustaleń projektu mpzp na lokalne środowisko*

<i>Komponenty środowiska i warunki równoważenia rozwoju sprzyjające ochronie środowiska</i>	<i>Konsekwencje dla środowiska</i>
Rzeźba terenu	Nie przewiduje się znaczącego wpływu na lokalną rzeźbę. Plan wprowadza nakaz zachowania istniejącego ukształtowania terenu, za wyjątkiem fragmentu terenu gdzie mogą powstać niewielkie zbiorniki wodne o funkcji przyrodniczej.
Zasoby surowców mineralnych	Brak znaczących oddziaływań. Plan nakazuje uwzględnienie istniejących uwarunkowań wynikających z górnictwa podziemnego – I kategoria odkształceń terenu na niewielkim fragmencie obszaru.
Powietrze i klimat; jakość lokalnego powietrza; warunki lokalnego klimatu	Brak emisji zanieczyszczeń – brak oddziaływań. Nie przewiduje się nowych emisji zanieczyszczeń w przyszłości.
Wody powierzchniowe; zmiany w stosunkach wodnych, jakość wód	Zachowany zostanie istniejący układ hydrograficzny. Brak nowych emisji zanieczyszczeń.
Wody podziemne; ilość wód; jakość wód	Brak emisji zanieczyszczeń, brak znaczącego oddziaływania.
Gleby (jakość bonitacyjna, zanieczyszczenie, degradacja, narażenie na erozję, denudację, itp.)	Zakaz zabudowy i zachowanie gleb czynnych biologicznie, pozostających w funkcji rolnictwa – jako pola orne, łąki i pastwiska.
Flora (spadek liczebności, udział gatunków obcych, zubożenie gatunkowe) i fauna (spadek liczebności populacji, zubożenie różnorodności itp.)	Zachowanie terenów zieleni, ochrona istniejących otwartych siedlisk łąkowych i zadrzewień (zakaz zabudowy). Poprawa lokalnej bioróżnorodności w odniesieniu do możliwości sytuowania niewielkich zbiorników wodnych z roślinnością przybrzeżną
Leśnictwo	Zachowanie zadrzewień i terenów leśnych ( <b>ZL</b> )
Krajobraz, walory estetyczne i uciążliwość wizualna	Zachowanie i poprawa obecnego stanu – otwarć widokowych.
Istniejące obszary chronione – przyrody i krajobrazu	Brak powołanych obszarów chronionych – brak wpływu
Dziedzictwo kulturowe – zabytki, strefy konserwatorskie	W odniesieniu do stanowisk archeologicznych wprowadza się nadzór archeologiczny.
Zagrożenie powodziowe.	Zachowanie obecnego stanu środowiska w dolinie rzecznej nie wpłynie na wzrost zagrożenia powodziowego ze strony rzeki Mlecznej.

Klimat akustyczny	Klimat akustyczny podobny jak obecnie, kształtowany w dużej mierze przez hałas komunikacyjny docierający na obszar opracowania od strony drogi S-1 (źródła napływowe hałasu odczuwalne w północnej części obszaru).
Obszary położone poza granicą województwa	Brak wpływu
Obszary proponowane do ochrony z mocy ustawy o ochronie przyrody i ustawy o ochronie zabytków	Zachowanie walorów lokalnego środowiska pozwoli utrzymać stan siedlisk i ekosystemów w granicach obszaru doliny Mlecznej.

Uważa się, że oddziaływanie projektu miejscowego planu będzie miało w zdecydowanej większości wymiar pozytywny w odniesieniu zarówno do siedlisk przyrodniczych jak i warunków życia okolicznych mieszkańców – w kontekście zachowania cennych ekosystemów i zakazu zabudowy na terenach do tej funkcji niepredysponowanych (dolina rzeczna).

Oddziaływanie ustaleń projektu planu nie będzie znaczące – obszar doliny rzeki Mlecznej pozostanie w takim zagospodarowaniu, jak obecnie. Nie dojdzie do zmiany zagospodarowania terenu, zabudowy czy pojawiania się emisji zanieczyszczeń. Możliwe oddziaływania będą miały wymiar w większości zdecydowanie pozytywny – zarówno dla środowiska przyrodniczego jak i społecznego – w kontekście wzmocnienia funkcji przyrodniczej obszaru i możliwości jego rekreacyjnego wykorzystania – w bardzo niewielkim zakresie, jako możliwość wędrówek pieszych i pieszo-rowerowych, wędkarstwa.

### **3.2. Oddziaływanie na obszary NATURA 2000 oraz integralność tych obszarów**

W granicach miasta Tychy nie powołano żadnego obszaru chronionego NATURA 2000, sam obszar opracowania nie koliduje z żadnymi obszarami europejskiej sieci ekologicznej NATURA 2000 (usytuowanymi poza granicami miasta Tychy).

Według rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 roku w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. z 2011 roku Nr 25, poz. 133 z późniejszymi zmianami), obszarami chronionymi położonymi najbliżej granic obszaru opracowania są:

- **Stawy w Brzeszczach – PLB 120009** w odległości około **8,6 km**, w kierunku południowo-wschodnim;
- Dolina Dolnej Soły – PLB 120004 w odległości około 14,8 km, w kierunku południowo-wschodnim;
- Dolina Górnej Wisły – PLB 240001 w odległości około 22,1 km, w kierunku południowo-zachodnim.

Obszarami Natura 2000 znajdującymi się w spisie zamieszczonym na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska ([www.mos.gov.pl](http://www.mos.gov.pl)), nie wymienionymi w ww. rozporządzeniu, znajdującymi się najbliżej rejonu opracowania są (stan na kwiecień 2012 rok):

- Dolna Soła – PLH 120083 w odległości około 14,8 km, w kierunku południowo-wschodnim;
- Zbiornik Goczałkowicki, ujście Wisły i Bajerki PLH 240039 w odległości około 26,5 km w kierunku południowo-zachodnim;
- Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH 240003 w odległości około 31,2 km w kierunku północno-zachodnim.

Zgodnie z danymi publikowanymi na stronie Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, do najbliższych projektowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000 utworzonych zgodnie z ustaleniami podjętymi między innymi na seminarium biogeograficz-

nym w marcu 2010 roku z Komisją Europejską, poddany do konsultacji społecznych, należy obszar „Łąki w Jaworznie” oddalony od przedmiotowego terenu o około 20,8 km.

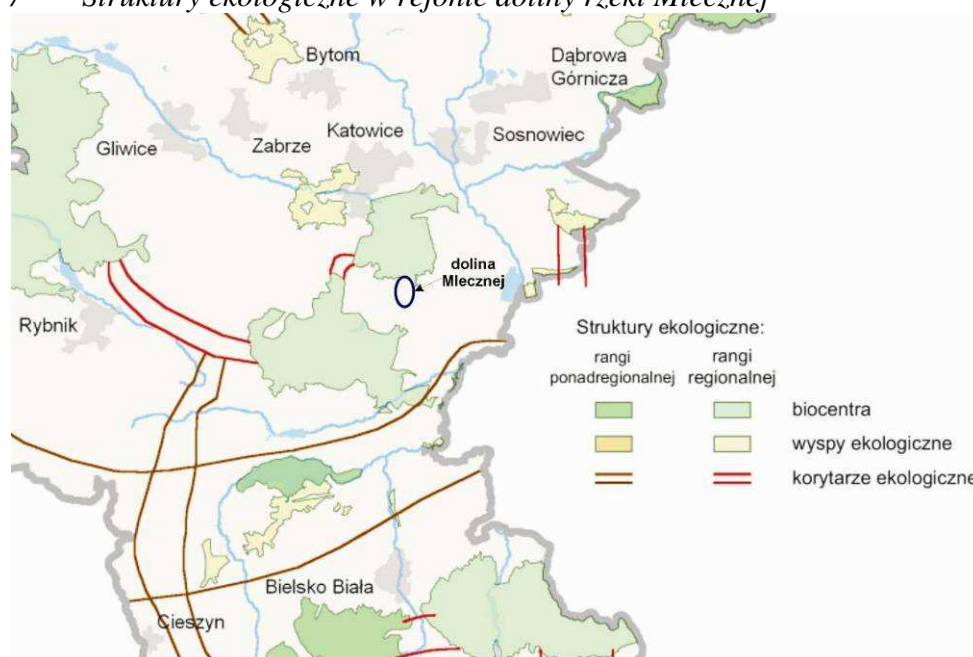
Zgodnie z dokumentacją pn. „Warunki ramowe dla zagospodarowania Doliny Mlecznej w Tychach” autorstwa pana Kazimierza Sendobrego z listopada 2011 roku, dolina Mlecznej jest bardzo istotnym dla funkcjonowania przyrody ożywionej korytarzem ekologicznym o randze ponadregionalnej – jako korytarz ekologiczny dolina ta powinna pozostać nadal otwarta, w swojej dotychczasowej funkcji, bez możliwości wprowadzania nowych elementów środowiska, zwłaszcza zabudowy. Jedynie w prawobrzeżnej części doliny Mlecznej istnieje możliwość sytuowania niewielkich stawów rybnych o łącznej powierzchni 8 ha i głębokości do 3 m.

Dolina Mlecznej stanowi korytarz ekologiczny i ważny łącznik pomiędzy obszarami węzłowymi Lasów Murckowskich i Lasów Pszczyńsko-Kobiórskich, stanowi również ważny szlak migracji zwierząt. Obszar pełni funkcję korytarza ekologicznego o randze regionalnej dla dużych ssaków kopytnych – K/LPK-LM/2 (Nowak, Mysłajek, 2007), a także funkcję korytarza spójności obszarów chronionych w województwie śląskim o randze krajowej ((Parusel 2009) odpowiedzialnego za zachowanie powiązań między obszarami chronionymi – parkami krajozbrazowymi i rezerwatami przyrody.

Korytarz migracji dużych ssaków kopytnych K/LPK-LM/2 łączy wschodnią część Lasów Pszczyńsko-Kobiórskich z Lasami Murckowskimi, znajduje się na terenie gminy Miedźna, Bojszowy, Bieruń, Tychy, Łędziny. Biegnie dolinami potoków Młynówka i Korzeniec, dociera do Lasów Murckowskich pasem zadrzewień i niewielkich kompleksów leśnych otaczających rzekę Mleczną. Dużym zagrożeniem dla ciągłości tego korytarza jest duży ruch na drogach przecinających kompleksy leśne, między innymi na drodze S-1, rozwój zabudowy, zmiany użytkowania gruntów, osuszanie terenów. Dla części zwierząt istotną barierę przestrzenną stanowią same wały rzeki Mlecznej przegradzające teren na linii wschód-zachód.

Przedmiotowy obszar doliny Mlecznej znajduje się w bliskim sąsiedztwie Lasów Murckowskich – struktury ekologicznej o randze regionalnej (BR3) o charakterze biocentrum. Lasy Kobiórskie – Lasy Murckowskie stanowią korytarz ekologiczny rangi regionalnej (KR4).

*Rysunek 7 Struktury ekologiczne w rejonie doliny rzeki Mlecznej*



Źródło: Centrum Przyrody Górnego Śląska



Uwzględniając istniejące zagospodarowanie terenu, oraz zakres planowanych prac w ramach ustaleń projektu mpzp nie przewiduje się możliwości negatywnego oddziaływania analizowanych zapisów projektu planu na tereny chronione w ramach sieci ekologicznej NATURA 2000, czy też wpływu na integralność tych obszarów – wszystkie obszary chronione znajdują się w znacznym oddaleniu od analizowanego terenu – poza granicami miasta Tychy, a same zapisy planu nie powodują znaczących oddziaływań, w większości pozytywnie wpiszą się w uwarunkowania przyrodnicze obszaru i nie zaburzą korytarza migracji.

Lokalizację obszarów chronionych położonych najbliżej granic analizowanego obszaru doliny rzeki Mlecznej w Tychach przedstawiono na Załączniku nr 5.

### 3.3. Oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne

Na podstawie zapisów projektu miejscowego planu schematycznie oszacowano potencjalne oddziaływanie zapisów analizowanego dokumentu na środowisko, jego poszczególne komponenty oraz obszary Natura 2000, z uwzględnieniem ich przypuszczalnego czasu trwania i rodzaju oddziaływania.

*Tabela 9 Potencjalne możliwe oddziaływanie zapisów projektu planu na poszczególne elementy środowiska i obszary NATURA 2000*

Przewidywane oddziaływania*	Na cele i przedmiot ochrony												
	obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru	środowiska											
		Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny, siedliska	Wodę	Powietrze	Powierzchnię ziemi, gleby	Krajobraz	Klimat akustyczny	Zasoby naturalne	Zabytki, archeologia	Dobra materialne
<i>Rodzaj</i>													
Bezpośrednie		+		+	+	+		+	+				
Pośrednie		+	+					+		+		+	
Wtórne													
Skumulowane													
<i>Czas trwania</i>													
Krótkoterminowe													
Średnioterminowe													
Długoterminowe		+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	
Stałe													
Chwilowe													

\* - z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy

Objaśnienia:

+	znacząco pozytywne
-	znacząco negatywne
	oddziaływanie pozytywne bądź negatywne – w zależności od przyjętych rozwiązań
	brak oddziaływań – oddziaływanie znikome

Jak wynika z powyższej tabeli, realizacja zapisów projektu miejscowego planu będzie mieć bezpośredni wpływ na środowisko przyrodnicze, jak również na powierzchnię ziemi, wody i gleby, walory krajobrazowe – będą to oddziaływania długotrwałe i pozytywne.

Nie przewiduje się pojawienia się w granicach analizowanego obszaru nowych, uciążliwych emisji zanieczyszczeń – biorąc pod uwagę zapisy o zachowaniu obecnego stanu środowiska w dolinie rzecznej bez możliwości wprowadzania zabudowy kubaturowej.

### **3.4. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem**

Istniejący stan środowiska na obszarze doliny rzeki Mlecznej opisany został w punkcie 2.2 niniejszej prognozy.

Poniżej podkreślono istotne elementy stanu środowiska, które mogą być objęte (pozytywnym i negatywnym) oddziaływaniem:

- wody powierzchniowe – w chwili obecnej są już zanieczyszczone. W odniesieniu do środowiska gruntowo-wodnego nie przewiduje się pojawienia nowych emisji zanieczyszczeń (ścieki, odpady), plan zachowuje istniejące zasoby wodne,
- klimat akustyczny – w granicach analizowanego terenu nie ma źródeł hałasu, zaznacza się tutaj jednak negatywny wpływ Wschodniej Obwodnicy GOP, nie przewiduje się negatywnych oddziaływań wynikających z realizacji ustaleń planu na warunki akustyczne,
- środowisko przyrodnicze – cenne siedliska przyrodnicze, głównie rolne i łąkowe podlegające wzrastającej presji człowieka. Analizowany obszar doliny Mlecznej stanowi ważny korytarz ekologiczny i szlak migracji zwierząt. Projekt planu zachowuje obecny stan środowiska, wprowadza zakaz zabudowy terenu. W zakresie środowiska przyrodniczego spodziewać się można poprawy i wzbogacenia lokalnej bioróżnorodności przez wprowadzenie nowego elementu środowiska o funkcji przyrodniczej – stawów wodnych,
- krajobraz – analizowany teren posiada duże walory krajobrazowo-widokowe oparte głównie na otwartości okolicznych panoram. Walory krajobrazowe obszaru zostaną zachowane.

Analizowany obszar doliny Mlecznej nie jest objęty ochroną prawną (ustawa o ochronie przyrody), na analizowanym obszarze oraz w jego otoczeniu nie występują też ustanowione czy proponowane obszary Natura 2000.

Analiza projektowanego dokumentu w nawiązaniu do istniejącego stanu środowiska nie wskazuje, aby wystąpiły znaczące negatywne oddziaływania. Mogące wystąpić oddziaływania w odniesieniu do środowiska przyrodniczego będą mieć wymiar pozytywny.

### **3.6. Możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko**

W granicach obszaru objętego projektem miejscowego planu nie przewiduje się oddziaływania transgranicznego o szerokim zasięgu (wykraczającego poza granice kraju). Zasięg oddziaływania ustaleń planu będzie miał charakter wyłącznie lokalny, w odniesieniu do obszaru doliny rzeki Mlecznej i jej bezpośredniego otoczenia – w nawiązaniu do siedlisk i gatunków towarzyszących dolinie rzecznej. Zachowanie drożności korytarza ekologicznego związanego z doliną rzeczna wpłynie pozytywnie na tereny otaczające.

## 4 WYTYCZNE DO OCHRONY I MONITORINGU ŚRODOWISKA NA ETAPIE REALIZACJI USTALEŃ ANALIZOWANEGO DOKUMENTU

### 4.1 Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru NATURA 2000 oraz integralność tego obszaru

Analizowany projekt miejscowego planu w odniesieniu do obszaru doliny rzeki Mleczej zachowuje jego dotychczasowe zagospodarowanie jako tereny wód powierzchniowych **WS**, tereny rolnicze **R**, tereny lasów **ZL** oraz teren komunikacji – droga publiczna **KDL**, dopuszczając jedynie niewielkie nowe funkcje – zbiorniki wodne o funkcji przyrodniczej, jednak bez możliwości zabudowy kubaturowej terenu. Zapisy plany umożliwią zachowanie najwartościowszych elementów lokalnego środowiska, dolina rzeki Mleczej zachowa funkcję korytarza ekologicznego a tereny w jej otoczeniu nadal pełnić będą funkcje rolnicze.

W związku z realizacją ustaleń planu w zdecydowanej większości obszaru nie dojdzie do przekształceń powierzchni terenu, przewidywane niewielkie zmiany będą miały wymiar pozytywny w odniesieniu do wartości przyrodniczych, walorów krajobrazowych czy ochrony zasobów wodnych i gleb.

Zgodnie z „*Opracowaniem ekofizjograficznym dla terenu położonego w obszarze doliny Mleczej*” (2007 rok), dla obszaru doliny Mleczej szczególnie niebezpieczna jest silna presja inwestycyjna, wprowadzanie nieoptymalnych form zagospodarowania, zwłaszcza zabudowy w dolinie rzecznej.

Fragment doliny Mleczej, będący przedmiotem niniejszego opracowania ze względu na funkcje ekologiczne i walory przyrodnicze predysponowany jest do pełnienia funkcji przyrodniczych jako ostoja bioróżnorodności i korytarz ekologiczny o znaczeniu ponadlokalnym łączący kompleks Lasów Murckowskich z kompleksem Lasów Pszczyńskich. Duże znaczenie ma również funkcja retencyjna doliny.

Istniejące zasoby i pełnione funkcje przez dolinę Mleczej wymagają zachowania, ochrony, częściowej denaturalizacji oraz działań rewitalizujących - pielęgnacyjnych (przede wszystkim zwiększanie bioróżnorodności zbiorowisk roślinnych, wprowadzenie większego udziału roślinności zgodnej z siedliskiem – łęgowej). Postuluje się zachowanie doliny Mleczej dla pełnienia funkcji przyrodniczych. Zalecenia te znalazły swoje odzwierciedlenie w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Projekt miejscowego planu ustala zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego – zapisy te zostały szczegółowo ujęte w tekście projektu planu stanowiącym Załącznik nr 3 do niniejszej prognozy. Ochronie lokalnego środowiska służą przede wszystkim zapisy projektu planu zachowujące obecne funkcje terenu – jako wody powierzchniowe, tereny rolnicze i leśne, wprowadzające zakaz zabudowy, zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu (za wyjątkiem prac związanych z utrzymaniem urządzeń wodnych), z dopuszczeniem realizacji niewielkich zbiorników wodnych o funkcji przyrodniczej z zielenią przybrzeżną – jako elementu wzmacniającego lokalną bioróżnorodność.

Uważa się, że dla przedmiotowego obszaru nie ma potrzeby wyznaczania innych rozwiązań kompensacyjnych – zapisy planu w tym względzie wydają się być wystarczające a wszelkie oddziaływania wynikające z realizacji ustaleń planu zaznaczą się pozytywnie w odniesieniu do stanu istniejącego. Uwzględnienie powyższych zapisów pozwoli uchronić środowisko



przyrodnicze przed degradacją i pozwoli zachować równowagę ekologiczną w granicach analizowanego obszaru doliny rzeki Mlecznej.

Dodatkowo, dla ochrony zasobów środowiska przyrodniczego można jedynie wskazać na:

- zakaz zanieczyszczania gleby oraz dokonywania zmian stosunków wodnych, w tym zakaz likwidowania, zasypywania i przekształcania obszarów wodno-błotnych, zachowanie naturalnego ukształtowania terenu, w tym zakaz wydobywania surowców mineralnych,
- konieczność zachowania szlaków migracji i umożliwienia swobodnego przemieszania się zwierząt – wskazuje się na wykonanie bezpiecznych przejść pod jezdniami dla drobnych zwierząt, przepustów przy ciekach wodnych (w miejscach gdzie to możliwe),
- zachowanie strefy ekotonowej wokół lasów,
- zachowanie rowów odwadniających, terenów podmokłych jako siedliska płazów,
- zachowanie otwarc widokowych, krajobrazowych i jako swobodnego przepływu mas powietrza (strefa przewietrzania) szerokim pasem wzdłuż rzeki Mlecznej,
- zachowanie wszelkich zadrzewień, zakrzaczeń, jako miejsc lęgowych ptaków, oraz otwartych, wolnych powierzchni (łąki, pola) jako miejsc żerowania, czy odpoczynku w czasie przelotów ptaków,
- wykonanie nasadzeń zieleni wysokiej na fragmentach nie nadających się do upraw polowych, wprowadzenie nasadzeń zieleni wysokiej przy ciekach wodnych – jako strefa roślinności związanej z wodami, zgodna z siedliskiem,
- możliwość wykorzystania doliny rzeki Mlecznej dla zwiększenia retencji wody w celach przeciwpowodziowych – np. przez utworzenie systemu niewielkich stawów, które służyłyby faunom wodno-błotnym.

Znaczna część tych wytycznych znalazła się w projekcie miejscowego planu.

#### **4.2 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania**

Powszechnie stosowaną metodą kontroli skutków realizacji danego projektu jest ocena wskaźnikowa – przez porównanie typowych parametrów środowiska do danych archiwalnych lub bieżących – można tego dokonać dzięki badaniom monitoringowym prowadzonym na bieżąco lub okresowo przez stacje WIOŚ, danym zawartym w bazach statystycznych GUS lub danych gromadzonych przez urzędy administracji. Na podstawie wyników tych badań monitoringowych można oszacować wpływ realizacji danej inwestycji na poszczególne komponenty środowiska (czy nastąpiło ich polepszenie czy pogorszenie) – w chwili obecnej w granicach obszaru opracowania nie ma jednak żadnych punktów monitoringu środowiska.

Biorąc pod uwagę, że plan wprowadza zakaz zabudowy całego obszaru, zachowuje obecny stan środowiska i funkcję doliny rzecznej jako korytarza ekologicznego, spodziewać się należy zachowania obecnego stanu środowiska a nawet poprawy poszczególnych jego komponentów. Nie przewiduje się również wprowadzenia emisji zanieczyszczeń do środowiska. W związku z powyższym nie wskazuje się na konieczność prowadzenia specjalnego monitoringu środowiskowego, zalecane byłoby jedynie okresowe badanie jakości wód w rzece Mlecznej i jej dopływach w rejonie opracowania, sprawdzanie skuteczności wykorzystania obszaru jako korytarza migracji dla zwierząt (czy przepusty, przejścia dla zwierząt są przez nie wykorzystywane) oraz kontrola stawów wodnych, których lokalizację dopuszczono na niewielkiej części terenu – w jaki sposób stawy te są wykorzystywane, czy pełnią swoje funkcje przyrodnicze i czy zostały ukształtowane zgodnie z zapisami projektu planu.

## 5 ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ UZASADNIENIEM ICH WYBORU

Jednym z wariantów, który powinien być rozważany jest tzw. **wariant „zerowy”** polegający na zachowaniu stanu istniejącego bez wytycznych planistycznych, co do możliwości zagospodarowania i użytkowania przedmiotowego obszaru – w takim przypadku sądzić można, że stan lokalnego środowiska będzie ulegał pogorszeniu, zwłaszcza w kontekście rosnącej presji inwestycyjnej w otoczeniu i możliwości wprowadzenia nieoptymalnych form użytkowania obszaru – np. przez jego zabudowę czy zaśmiecenie.

Jako **wariant alternatywny** można by rozpatrywać przeznaczenie przedmiotowego obszaru doliny Mlecznej pod nowe inwestycje, wprowadzenie zabudowy, rozwój turystyki, czy rekreacji. Jednocześnie jednak zaznaczyć należy, że te alternatywne formy zagospodarowania są szczególnie niekorzystne dla środowiska przyrodniczego doliny rzecznej.

Zabudowa przedmiotowego terenu jest szczególnie niewskazana do realizacji między innymi ze względu na:

- niekorzystne powiązania społeczne – w kontekście znacznych odległości do centrum miasta, do pracy, brak dogodnych powiązań z komunikacją miejską,
- uciążliwość akustyczna szczególnie z obwodnicy GOP – niekorzystny wpływ na warunki zamieszkania,
- potencjalne zagrożenie powodziowe – straty materialne w przypadku powodzi,
- wysoki poziom wód gruntowych i niekorzystne warunki nośności terenu – podniesienie kosztów budowy w związku z zabezpieczeniem obiektów przed wodami gruntowymi,
- mało korzystny dla stałego pobytu ludzi topoklimat den dolinnych.

Brak również uzasadnienia dla realizacji terenów rekreacyjnych – tym bardziej, że przedmiotowy obszar usytuowany jest z dala od zwartej zabudowy miasta, w otoczeniu terenów o dużo mniejszej intensyfikacji zagospodarowania. Wiązałoby się to z bezpowrotną utratą wartości przyrodniczych, zniszczeniem korytarza ekologicznego i wzrostem antropopresji a tym samym degradacją środowiska.

Istnieje jedynie możliwość realizacji mało intensywnych ścieżek rowerowych czy spacerowych – w powiązaniu z już istniejącymi trasami na terenie miasta Tychy czy Łędziny.

Obszar opracowania jest wybitnie predysponowany do pełnienia funkcji przyrodniczych – czyli takich, jakie pełni obecnie i jakie są dla niego przewidywane miejscowym planem. Jedynie w odniesieniu do możliwości sytuowania stawów wodnych na niewielkiej części terenu, w **wariantcie lokalizacyjnym** należy wybrać lokalizację nie powodującą zawężenia szlaku migracji i korytarza ekologicznego rzeki Mlecznej.

Dla analizowanego przeznaczenia terenu nie rozpatruje się również tzw. **wariantu technologicznego**. Można tutaj jedynie wskazać szczegółowe zagadnienia dotyczące ochrony lokalnego środowiska, konieczności przestrzegania przepisów prawnych i norm.

Gwarancję zachowania dobrego stanu środowiska, ochrony zasobów przyrodniczych daje jedynie zachowanie obecnego stanu siedlisk przyrodniczych, sprecyzowanie możliwości zagospodarowania terenu bez możliwości jego zabudowy – a takie rozwiązania analizowany projekt planu podejmuje. Poszczególne zapisy analizowanego dokumentu są najbardziej wskazane dla lokalnego środowiska przyrodniczego, nie spowodują degradacji terenu i dadzą możliwość ochrony najwartościowszych elementów struktury przyrodniczej miasta.

## 6 STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko miała na celu ustalenie wpływu na środowisko realizacji projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru doliny rzeki Mlecznej w Tychach.

Projekt planu wyznacza następujące tereny o różnym przeznaczeniu:

- **1WS – 3WS** - tereny wód powierzchniowych;
- **4R – 8R** - tereny rolnicze;
- **9ZL – 14ZL** - tereny lasów;
- **15KDL** - teren drogi publicznej.

W ramach niniejszej prognozy, analizowano szereg dokumentów strategicznych i programowych, oraz specjalistycznych dokumentów sporządzonych dla obszaru doliny rzeki Mlecznej podnoszących się zarówno do wartości lokalnego środowiska przyrodniczego jak i możliwości zagospodarowania obszaru doliny rzecznej. Na podstawie analizy tych dokumentów stwierdzono, że analizowany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zgodny jest z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi i z zapisami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania miasta Tychy, gdzie podkreśla się dużą wartość przyrodniczą obszaru doliny (jako proponowany do powołania zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Dolina Mlecznej”) i konieczność zachowania terenów otwartych doliny jako ważnego korytarza migracji.

Dla potrzeb ustalenia wpływu na środowisko zapisów miejscowego planu analizie poddano stan środowiska naturalnego w granicach obszaru jak i w jego bliskim sąsiedztwie.

Na podstawie dostępnych materiałów źródłowych, waloryzacji przyrodniczej, specjalistycznych opinii dotyczących doliny rzeki Mlecznej, oraz bezpośrednich wizji terenowych stwierdzono, że lokalne środowisko w granicach analizowanego terenu odznacza się dużą wartością, dolina rzeki stanowi ważny korytarz migracji dla zwierząt a sam teren z racji bogactwa siedlisk polnych, łąkowych i wodnych oraz otoczenia lasów, wykorzystywany jest jako dogodne siedlisko i żerowisko dla szeregu gatunku zwierząt, w tym również dużej liczny gatunków chronionych, zwłaszcza ptaków i ptactwa.

W odniesieniu do przedmiotowego obszaru pojawiały się różnorodne propozycje jego zagospodarowania – między innymi jako przeznaczenie terenu pod zabudowę czy możliwość utworzenia na tym terenie stawów hodowlanych, gospodarczych. Analizy środowiskowe i stan lokalnego środowiska, jak również potrzeba jego ochrony przed degradacją, pozwoliły stwierdzić, że te formy zagospodarowania są szczególnie niewskazane dla przedmiotowego obszaru, stanowiąc dla niego duże zagrożenie utraty wartości przyrodniczych i przerwania ciągłości korytarza ekologicznego doliny rzecznej. Zabudowa przedmiotowego terenu jest szczególnie niewskazana do realizacji między innymi ze względu na niekorzystne powiązania społeczne i znaczną odległość od centrum miasta, bliskość drogi o dużym natężeniu ruchu (obwodnica GOP) i hałas z tym związany odczuwalny głównie w północnej części terenu, potencjalne zagrożenie powodziowe, wysoki poziom wód gruntowych i niekorzystne warunki nośności terenu oraz mało korzystny dla stałego pobytu ludzi topoklimat den dolinnych.

Brak również uzasadnienia dla realizacji terenów rekreacyjnych – wiązałoby się to z bezpowrotną utratą wartości przyrodniczych, zniszczeniem korytarza ekologicznego i wzrostem antropopresji a tym samym degradacją środowiska.

Istnieje jedynie możliwość realizacji mało intensywnych ścieżek rowerowych czy spacerowych – w powiązaniu z już istniejącymi trasami na terenie miasta Tychy czy Łędziny.



Fragmencie doliny Mlecznej, będący przedmiotem niniejszego opracowania ze względu na funkcje ekologiczne i walory przyrodnicze predysponowany jest do pełnienia funkcji przyrodniczych jako ostoja bioróżnorodności i korytarz ekologiczny o znaczeniu ponadlokalnym łączący kompleks Lasów Murckowskich z kompleksem Lasów Pszczyńskich. Duże znaczenie ma również funkcja retencyjna doliny. Najbardziej więc optymalnym sposobem użytkowania przedmiotowego obszaru doliny rzecznej będzie zachowanie jego obecnego stanu – a takie ustalenia właśnie plan zawiera, wprowadzając zakaz zabudowy oraz możliwość sytuowania niewielkich zbiorników wodnych o funkcji przyrodniczej na niewielkiej części obszaru, jako dodatkowy element lokalnej bioróżnorodności.

Projekt miejscowego planu ustala zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego – ochronie lokalnego środowiska służą przede wszystkim zapisy projektu planu zachowujące obecne funkcje terenu – jako wody powierzchniowe, tereny rolnicze i leśne, wprowadzające zakaz zabudowy, zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu (za wyjątkiem prac związanych z utrzymaniem urządzeń wodnych), z dopuszczeniem realizacji niewielkich zbiorników wodnych o funkcji przyrodniczej z zielenią przybrzeżną – jako elementu wzmacniającego lokalną bioróżnorodność.

Projekt miejscowego planu ustala zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego – ochronie lokalnego środowiska służą przede wszystkim zapisy projektu planu zachowujące obecne funkcje terenu – jako wody powierzchniowe, tereny rolnicze i leśne, wprowadzające zakaz zabudowy, zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu (za wyjątkiem prac związanych z utrzymaniem urządzeń wodnych), z dopuszczeniem realizacji niewielkich zbiorników wodnych o funkcji przyrodniczej z zielenią przybrzeżną – jako elementu wzmacniającego lokalną bioróżnorodność.

Uważa się, że dla przedmiotowego obszaru nie ma potrzeby wyznaczania innych rozwiązań kompensacyjnych – zapisy planu w tym względzie wydają się być wystarczające a wszelkie oddziaływania wynikające z realizacji ustaleń planu zaznaczają się pozytywnie w odniesieniu do stanu istniejącego. Uwzględnienie powyższych zapisów pozwoli uchronić środowisko przyrodnicze przed degradacją i pozwoli zachować równowagę ekologiczną w granicach analizowanego obszaru doliny rzeki Mlecznej.

Dodatkowo, dla ochrony zasobów środowiska przyrodniczego można jedynie wskazać na:

- zakaz zanieczyszczania gleby oraz dokonywania zmian stosunków wodnych, w tym zakaz likwidowania, zasypywania i przekształcania obszarów wodno-błotnych, zachowanie naturalnego ukształtowania terenu, w tym zakaz wydobywania surowców mineralnych,
- konieczność zachowania szlaków migracji i umożliwienia swobodnego przemieszania się zwierząt – wskazuje się na wykonanie bezpiecznych przejść pod jezdniami dla drobnych zwierząt, przepustów przy ciekach wodnych (w miejscach gdzie to możliwe),
- zachowanie wolnych przestrzeni wokół lasu jako strefy ekotonowej,
- zachowanie rowów odwadniających, terenów podmokłych jako siedliska płazów,
- zachowanie otwarc widokowych, krajobrazowych i jako swobodnego przepływu mas powietrza (strefa przewietrzania) szerokim pasem wzdłuż rzeki Mlecznej,
- zachowanie wszelkich zadrzewień, zakrzaczeń, jako miejsc lęgowych ptaków, oraz otwartych, wolnych powierzchni (łąki, pola) jako miejsc żerowania, czy odpoczynku w czasie przelotów ptaków,
- wykonanie nasadzeń zieleni wysokiej na fragmentach nie nadających się do upraw polowych, wprowadzenie nasadzeń zieleni wysokiej przy ciekach wodnych – jako strefa roślinności związanej z wodami, zgodna z siedliskiem,
- możliwość wykorzystania doliny rzeki Mlecznej dla zwiększenia retencji wody w celach przeciwpowodziowych – np. przez realizację stawów (o określonych w projekcie mpzp parametrach), które również służyłyby faunom wodno-błotnym.

Znaczna część tych wytycznych znalazła się w projekcie miejscowego planu.

### ***Skutki dla środowiska, które mogą wynikać z docelowego przeznaczenia terenu***

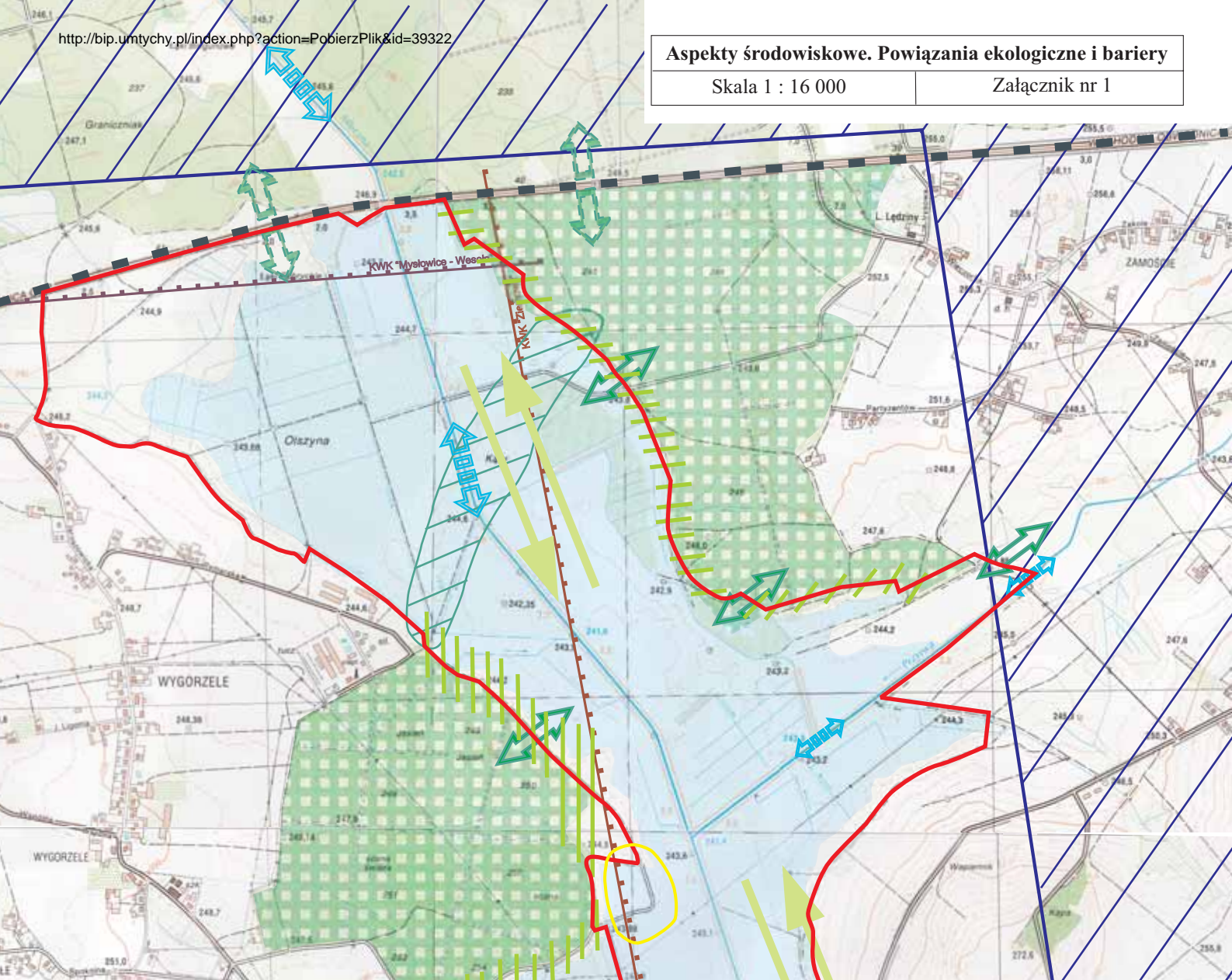
Biorąc pod uwagę, że analizowany projekt miejscowego planu zachowuje dotychczasowy przyrodniczy charakter obszaru doliny Mlecznej, uważa się, że realizacja ustaleń planu wywrze niewielki wpływ na środowisko, przy czym zaznaczyć należy, że będzie to w zdecydo-

wanej większości wpływ pozytywny – czemu służą zapisy projektu planu wprowadzające zakaz zabudowy, zachowanie istniejącego ukształtowania terenu (za wyjątkiem niewielkiego fragmentu terenu, gdzie wyznaczono możliwość lokalizacji stawów o funkcji przyrodniczej). W związku z realizacją ustaleń planu i zachowaniem obecnego sposobu użytkowania obszaru spodziewać się można poprawy walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Zachowane zostaną również walory krajobrazowe, zachowane zostaną malownicze otwarcia widokowe. Wyeliminowane zostaną wszelkie nieodpowiednie formy zagospodarowania terenu. Oddziaływanie zapisów planu w odniesieniu do terenów sąsiednich (znajdujących się poza granicami opracowania) będzie miało również wymiar pozytywny – zwłaszcza w odniesieniu do zachowania otwartości terenu jako korytarza przewietrzania i migracji zwierząt. Właściwa realizacja ustaleń planu nie będzie związana z ryzykiem wystąpienia poważnych awarii, nie będzie również powodować przekroczeń standardów emisyjnych, czy standardów jakości środowiska. Nie przewiduje się powstawania nowych emisji zanieczyszczeń. Realizacja zapisów planu nie spowoduje również negatywnego oddziaływania na obszary chronione istniejące w granicach miasta (całkowicie poza terenem opracowania) jak i obszary chronione w ramach sieci ekologicznej NATURA 2000 (usytuowane poza granicami miasta), jak też nie wpłynie na integralność tych obszarów. Nie zaburzy roli korytarza ekologicznego. Nie przewiduje się również oddziaływania transgranicznego o szerokim zasięgu (wykraczającego poza granice kraju).

Po przeanalizowaniu wartości lokalnego środowiska, uwarunkowań przyrodniczych terenu i poszczególnych zapisów projektu planu uważa się, że zachowanie obecnego sposobu zagospodarowania i użytkowania obszaru doliny Mlecznej (tak jak dotychczas) jest rozwiązaniem najkorzystniejszym dla lokalnego środowiska – zarówno przyrodniczego jak i społecznego. Nie widzi się żadnych zagrożeń dla środowiska i poszczególnych jego komponentów, w tym zagrożenia dla zdrowia bądź życia ludzi. Zagrożenia nie stanowią również zapisy o możliwości sytuowania na niewielkiej części przedmiotowego obszaru stawów o funkcji przyrodniczej, z urozmaiconą linią brzegową i zielenią przywodną – jako elementu lokalnej bioróżnorodności. Należy jedynie wybrać taką lokalizację stawów, która nie zawęzi korytarza migracji wzdłuż rzeki Mlecznej.

Precyzyjnie wyznaczone planem możliwe funkcje terenu z zakazem zabudowy włącznie stanowią gwarancję dla zachowania dobrego stanu środowiska i jego ochrony przed degradacją, spodziewać się więc można poprawy w odniesieniu do stanu obecnego – w zakresie wyeliminowania form nieoptymalnych, zachowania terenów różnorodnej zieleni i wód śródlądowych. Wskazuje się na przyjęcie planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru doliny rzeki Mlecznej w zakresie, jaki przedstawiono w projekcie.





**WIEROMA SP. J.OO.**  
OBSŁUGA ŚRODOWISKOWA DORADZTWO PRAWNE

Pracownia:  
40-020 Katowice  
ul. Przemysłowa 10  
tel. (0-32) 785 91 84  
tel./fax (0-32) 785 91 85

### Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru doliny rzeki Mlecznej w Tychach

**Obszar doliny rzeki Mlecznej - granice opracowania**

#### Uwarunkowania środowiskowe obszaru doliny Mlecznej

- Granica występowania złóż węgla kamiennego
- Granica terenów górniczych
- Rejon lokalnych podmokłości
- Tereny potencjalnie zagrożone powodzią wskazywane we wcześniejszych dokumentach dla rzeki Mlecznej (niepotwierdzone przez RZGW)

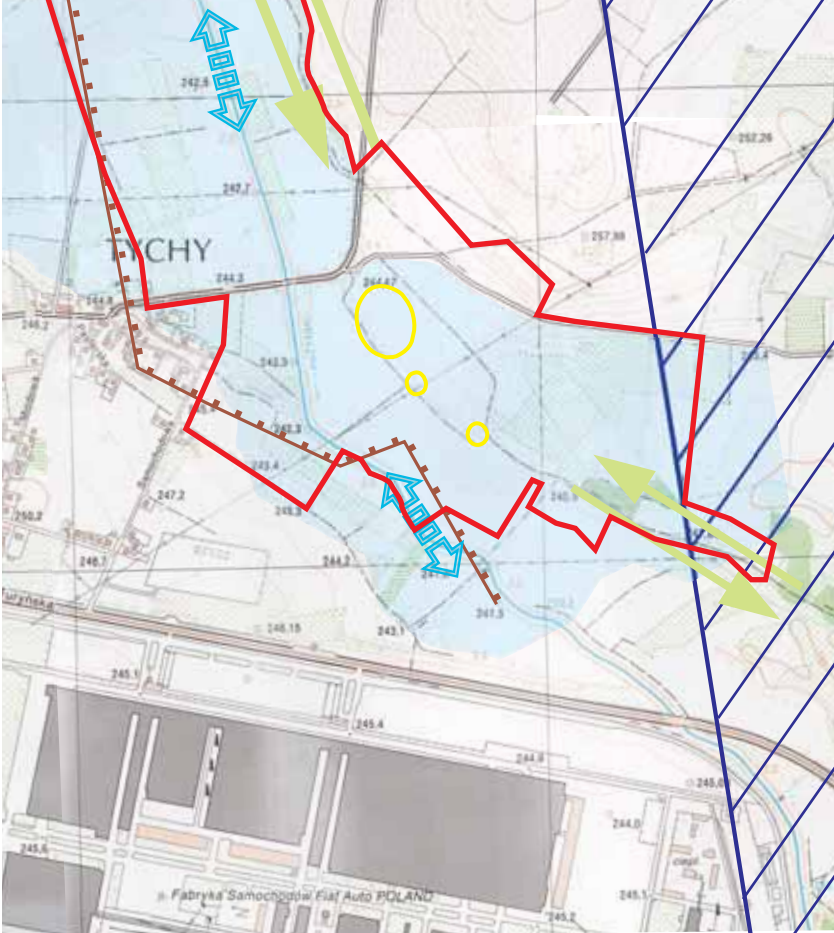
#### Uwarunkowania kulturowe obszaru doliny Mlecznej

- Stanowiska archeologiczne

#### Bariery i powiązania ekologiczne, przestrzenne

- Bariera przestrzenna i ekologiczna związana z przebiegiem drogi o dużym natężeniu ruchu (obwodnica GOP)
- Lokalny szlak migracji i powiązania ekologiczne ekosystemów leśnych i łąkowych przerwane przebiegiem drogi
- Strefa ekotonowa (przejściowa) między różnymi typami siedlisk przyrodniczych (las- łąka)
- Szlaki migracji fauny związane z doliną rzeki Mlecznej
- Korytarz ekologiczny doliny rzeki Mlecznej
- Lokalne powiązania przyrodnicze między obszarami łąkowymi i lasami

Data wygenerowania dokumentu: 2024-06-30 10:27:35

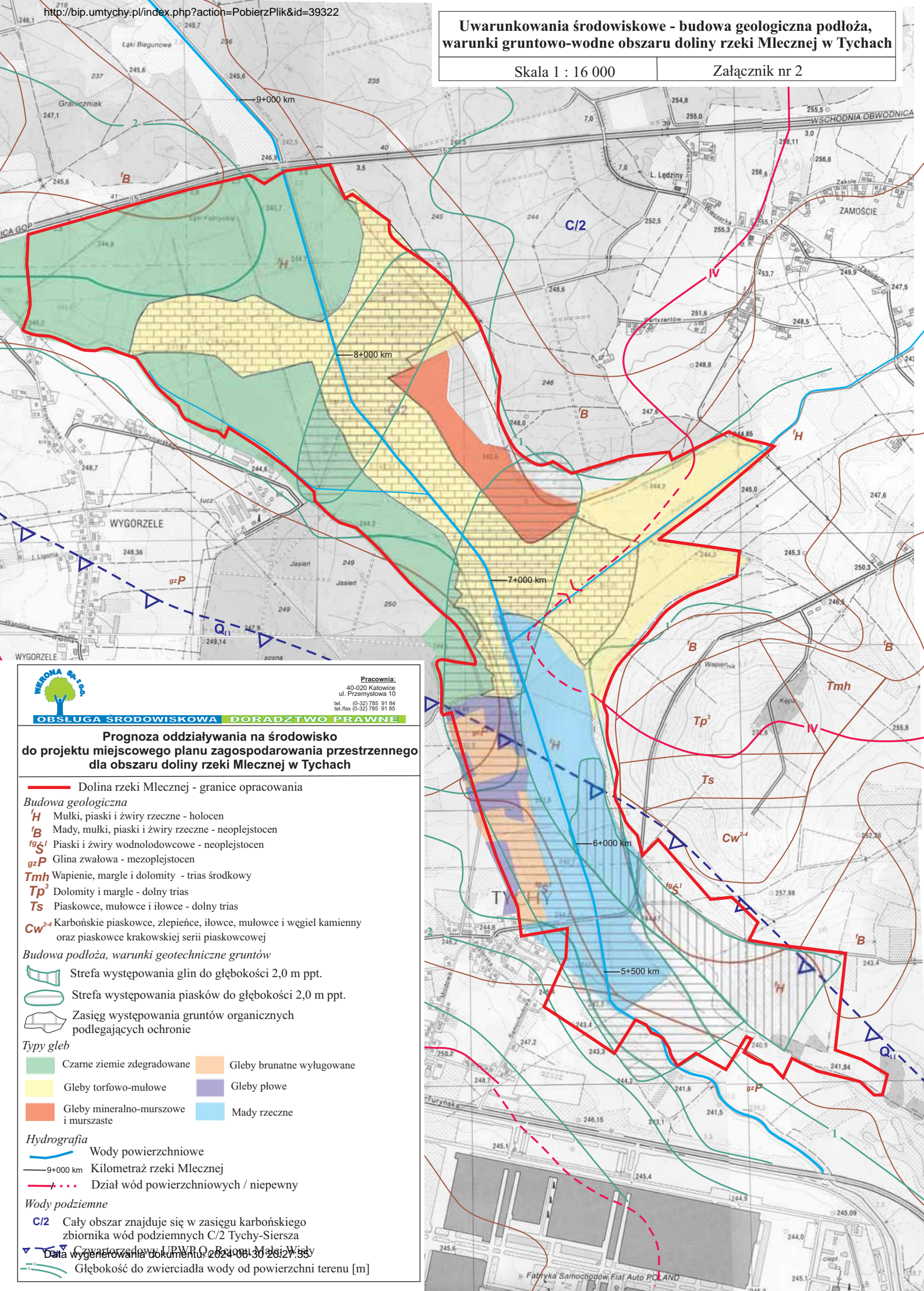




# Uwarunkowania środowiskowe - budowa geologiczna podłoża, warunki gruntowo-wodne obszaru doliny rzeki Mlecznej w Tychach

Skala 1 : 16 000

Załącznik nr 2



**OBSŁUGA ŚRODOWISKOWA DORADZTWO PRAWNE**

**Pracownia:**  
40-020 Katowice  
ul. Przemysłowa 10  
tel. (0-32) 785 91 84  
tel/fax (0-32) 785 91 85

## Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru doliny rzeki Mlecznej w Tychach

- Dolina rzeki Mlecznej - granice opracowania
- Budowa geologiczna**
- 'H** Mułki, piaski i żwiry rzeczne - holocen
- 'B** Mady, mułki, piaski i żwiry rzeczne - neoplejstocen
- 'S'** Piaski i żwiry wodnolodowcowe - neoplejstocen
- gzP** Gлина zwałowa - mezoplejstocen
- TmH** Wapienie, margle i dolomity - trias środkowy
- Tp<sup>3</sup>** Dolomity i margle - dolny trias
- Ts** Piaskowce, mułowce i ilowce - dolny trias
- Cw<sup>2-4</sup>** Karbońskie piaskowce, zlepińce, ilowce, mułowce i węgiel kamienny oraz piaskowce krakowskiej serii piaskowcowej

- Budowa podłoża, warunki geotechniczne gruntów**
- Strefa występowania glin do głębokości 2,0 m ppt.
  - Strefa występowania piasków do głębokości 2,0 m ppt.
  - Zasięg występowania gruntów organicznych podlegających ochronie

- Typy gleb**
- |                                      |                           |
|--------------------------------------|---------------------------|
| Czarne ziemie zdegradowane           | Gleby brunatne wylugowane |
| Gleby torfowo-mułowe                 | Gleby płowe               |
| Gleby mineralno-murszowe i murszaste | Mady rzeczne              |

- Hydrografia**
- Wody powierzchniowe
  - Kilometraż rzeki Mlecznej
  - Dział wód powierzchniowych / niepewny

- Wody podziemne**
- C/2** Cały obszar znajduje się w zasięgu karbońskiego zbiornika wód podziemnych C/2 Tychy-Siersza
  - Zasięg występowania URP R.O. Bz. 008.30.26.127.557
  - Głębokość do zwierciadła wody od powierzchni terenu [m]

Data wygenerowania dokumentu: 2024-06-30 12:27:55

**UCHWAŁA NR ...../...../12**

**RADY MIASTA TYCHY**

**z dnia ..... 2012 r.**

**w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru doliny rzeki Mlecznej w Tychach**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5, art. 40 ust. 1 i art. 42 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 Nr 142 poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 20 ust. 1 Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.) i art. 4 ust. 2 Ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 130, poz. 871), na wniosek Prezydenta Miasta, po zaopiniowaniu przez Komisję Inicjatyw Lokalnych i Ładu Przestrzennego,

**Rada Miasta Tychy**

**stwierdza**

zgodność projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru doliny rzeki Mlecznej w Tychach z ustaleniami obowiązującego „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Tychy”, które zostało przyjęte Uchwałą Nr 0150/III/40/2002 Rady Miasta Tychy z dnia 18 grudnia 2002r. z późn. zm.

**i uchwała**

miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru doliny rzeki Mlecznej w Tychach, zwany dalej planem.

**§ 1**

1. Treść niniejszej uchwały zawarta jest w następujących rozdziałach:  
Rozdział 1: Przepisy ogólne;  
Rozdział 2: Przeznaczenie i szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy;  
Rozdział 3: Zasady ochrony środowiska i przyrody;  
Rozdział 4: Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków;  
Rozdział 5: Granice i sposoby zagospodarowania terenów górniczych;  
Rozdział 6: Zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej i komunikacji;  
Rozdział 7: Stawki procentowe, na podstawie których ustala się opłatę z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w związku z uchwaleniem planu;  
Rozdział 8: Przepisy końcowe.
2. Ze względu na istniejące uwarunkowania, w obszarze planu nie mają zastosowania wymagania określone obowiązkowym zakresem art. 15 ust. 2 pkt 2, 5, 6, 8, 11 Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.).

**Rozdział 1  
PRZEPISY OGÓLNE**

**§ 2**

1. Załącznikiem graficznym nr 1 do niniejszej uchwały jest rysunek planu, stanowiący integralną część uchwały, sporządzony na kopii mapy zasadniczej w skali 1:5000 zawierający wyrys ze „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy” w skali 1:20 000 z oznaczeniem granic obszaru objętego planem.
2. Załącznikami tekstowymi do niniejszej uchwały są:



- 1) załącznik nr 2 - rozstrzygnięcie Rady Miasta Tychy o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu planu, wniesionych po wyłożeniu do publicznego wglądu;
- 2) załącznik nr 3 - rozstrzygnięcie Rady Miasta Tychy o sposobie realizacji zapisanych w planie inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy, oraz zasadach ich finansowania.

### § 3

Plan obejmuje obszar o powierzchni 306,20 ha w granicach określonych na rysunku planu.

### § 4

Na rysunku planu występują następujące oznaczenia graficzne, zgodnie z oznaczeniem w legendzie rysunku planu:

- 1) obowiązujące, stanowiące ustalenia planu:
  - a) granica obszaru planu,
  - b) linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania,
  - c) symbole literowe terenów o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania oraz numery wyróżniające je spośród innych terenów – zgodnie z § 6,
  - d) strefy dopuszczonej lokalizacji stawów;
- 2) informacyjne:
  - a) granica administracyjna miasta,
  - b) granica terenu górniczego KWK „Ziemowit”,
  - c) granice terenu górniczego KWK „Wesoła II”,
  - d) I kategoria odkształceń górniczych,
  - e) granice udokumentowanych złóż węgla kamiennego i metanu jako kopaliny towarzyszącej,
  - f) granice udokumentowanego złoża metanu,
  - g) stanowiska archeologiczne w obszarze AZP,
  - h) istniejąca trasa rowerowa,
  - i) napowietrzne linie elektroenergetyczne 110kV i 20kV.

### § 5

Pojęcia użyte w planie oznaczają:

- 1) **obszar planu** - wszystkie tereny w granicach objętych planem, zgodnie z rysunkiem planu;
- 2) **teren** - część obszaru planu wyodrębniona na rysunku planu liniami rozgraniczającymi, o ile z treści planu nie wynika inaczej, oznaczony symbolem przeznaczenia i numerem wyróżniającym go spośród innych terenów.

### § 6

W planie wyznacza się następujące tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania, oznaczone odpowiednio symbolami:

- 1) **1WS - 3WS** - tereny wód powierzchniowych;
- 2) **4R - 8R** - tereny rolnicze;
- 3) **9ZL - 14ZL** - tereny lasów;
- 4) **15KDL** - teren drogi publicznej.

## Rozdział 2

### PRZEZNACZENIE I SZCZEGÓLNE WARUNKI ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW ORAZ OGRANICZENIA W ICH UŻYTKOWANIU, W TYM ZAKAZ ZABUDOWY

### § 7

Dla terenów wód powierzchniowych oznaczonych symbolami **1WS, 2WS, 3WS** ustala się:

- 1) przeznaczenie - wody powierzchniowe (rzeka Mleczna i Potok Przyrwa);
- 2) dopuszczenie lokalizacji kładek dla ruchu pieszego lub pieszo-rowerowego;
- 3) dopuszczenie lokalizacji budowli i urządzeń związanych z gospodarką wodami opadowymi oraz ochroną przeciwpowodziową.



### § 8

Dla **terenów rolniczych** oznaczonych symbolami **4R, 5R, 6R, 7R, 8R** ustala się:

- 1) przeznaczenie - tereny rolnicze (łąki, pastwiska, pola uprawne);
- 2) zakaz zabudowy, za wyjątkiem obiektów budowlanych i urządzeń budowlanych służących bezprzewodowej łączności publicznej, dla których nie ustala się ograniczeń w zakresie wysokości;
- 3) dopuszczenie lokalizacji:
  - a) budowli i urządzeń wodnych związanych z gospodarką wodami opadowymi i ochroną przeciwpowodziową,
  - b) ścieżek pieszych oraz ścieżek i tras rowerowych z nakazem stosowania nawierzchniach przepuszczalnych, z materiałów naturalnych;
- 4) dla terenu **4R** dopuszczenie realizacji stawów o funkcji przyrodniczej z możliwością użytkowania rekreacyjnego:
  - a) wyłącznie w strefach oznaczonych na rysunku planu jako „strefy dopuszczonej lokalizacji stawów”, które znajdują się w odległości:
    - min. 50,0 m - od stopy wału rzeki Mlecznej,
    - min. 10,0 m - od skarpy cieków wodnych pod nazwą „dopływ ze Zwierzyńca”,
    - min. 1,5 m - od skarpy rowów odwadniających drogi,
    - min. 3,0 m - od dróg stanowiących dojazdy do pól lub obsługę budowli i urządzeń wodnych,
  - b) przy zachowaniu następujących zasad:
    - łączna powierzchnia stawów – maks. 10,0 ha,
    - nakaz kształtowania:
      - urozmaiconej, nieregularnej linii brzegowej z łagodnym nachyleniem skarp, tj. o spadku od 1:1,5 do 1:2,5, przy czym na długości min 10 % linii brzegowej nakaz zachowania spadku 1:2,5,
      - skarp linii brzegowej jako skarpy ziemne lub wykonane z materiałów naturalnych (drewno, kamienie), z dopuszczeniem konstrukcji betonowych dla elementów rowów odwadniających,
      - nakaz obsadzenia brzegów stawów gatunkami roślin odpowiednimi do warunków siedliskowych na długości od 30% do 60% linii brzegowej,
      - zakaz ogroblowania stawów,
      - zakaz intensywnej hodowli ryb, z dopuszczeniem prowadzenia hodowli ryb opartej na wydajności naturalnej,
      - dopuszczenie realizacji drewnianych pomostów dla potrzeb rekreacji wędkarskiej.

### § 9

Dla **terenów lasów** oznaczonych symbolami **9ZL, 10ZL, 11ZL, 12ZL, 13ZL, 14ZL** ustala się:

- 1) przeznaczenie - lasy;
- 2) zasady zagospodarowania terenu zgodne z planem urządzenia lasu.

### § 10

Dla **terenu drogi publicznej** oznaczonego symbolem **15KDL** ustala się:

- 1) przeznaczenie podstawowe - droga publiczna klasy lokalnej (ul. Mysłowicka);
- 2) szerokość linii rozgraniczających – od 19,0 m do 45,0 m - zgodnie z oznaczeniem na rysunku planu.

## Rozdział 3

### ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I PRZYRODY

#### § 11

1. Ustala się następujące zasady ochrony środowiska i przyrody:

- 1) zakaz realizacji miejsc parkingowych oraz dróg dojazdowych innych niż drogi gruntowe stanowiące dojazdy do pól, budowli i urządzeń wodnych, wód powierzchniowych, lasu;
- 2) zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, za wyjątkiem prac związanych z utrzymaniem, remontem, naprawą i realizacją budowli

- i urządzeń, o których mowa w **§ 8 pkt. 3 i 4** oraz sieci i urządzeń infrastruktury technicznej;
- 3) zakaz realizacji ogrodzeń;
  - 4) zakaz zabudowy, o którym mowa w **§ 8 pkt. 2**;
  - 5) pozostałe zasady zgodnie z ustaleniami dotyczącymi przeznaczenia i szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, o których mowa w **§ 7, 8, 9**.
2. Dla terenów zlokalizowanych w obszarze planu nie ustala się dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, o których mowa w Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2007 r. Nr 120, poz. 826).

#### **Rozdział 4 ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW**

##### **§ 12**

1. Dla stanowisk archeologicznych w obszarach AZP, zlokalizowanych na terenach o symbolach **4R** i **8R**, ustala się nakaz wykonania poprzedzających badań archeologicznych w przypadku prowadzenia prac ziemnych w obrębie stanowisk archeologicznych.
2. Stanowiska, o których mowa w ust. 1 oznaczone są w dokumentacji archiwum Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz na rysunku planu jako stanowiska na obszarze AZP:
  - 1) nr 101-48/2;
  - 2) nr 101-48/3;
  - 3) nr 101-48/4;
  - 4) nr 101-48/5.

#### **Rozdział 5 GRANICE I SPOSOBY ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW GÓRNICZYCH**

##### **§ 13**

W granicach terenów górniczych KWK „Ziemowit” (Lędziny I) i KWK „Wesoła II”, oznaczonych na rysunku planu, ustala się przy projektowaniu inwestycji budowlanych nakaz uwzględnienia uwarunkowań wynikających z lokalizacji w granicach tych terenów.

#### **Rozdział 6 ZASADY MODERNIZACJI, ROZBUDOWY I BUDOWY SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I KOMUNIKACJI**

##### **§ 14**

1. Ustala się następujące zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej:
  - 1) dopuszczenie realizacji sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, w tym obiektów budowlanych i urządzeń budowlanych służących bezprzewodowej łączności publicznej;
  - 2) dopuszczenie przebudowy istniejących sieci i urządzeń infrastruktury technicznej oraz korekty ich lokalizacji i przebiegu.
2. W przypadku przebudowy lub rozbudowy ul. Mysłowickiej, tj. drogi oznaczonej symbolem **15KDL** ustala się nakaz realizacji przejść dla zwierząt pod drogą, w celu umożliwienia ich migracji.

**Rozdział 7**  
**STAWKI PROCENTOWE, NA PODSTAWIE KTÓRYCH USTALA SIĘ OPŁATĘ Z TYTUŁU**  
**WZROSTU WARTOŚCI NIERUCHOMOŚCI W ZWIĄZKU Z UCHWALENIEM PLANU**

**§ 15**

Ustala się stawkę procentową służącą naliczeniu jednorazowej opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości na skutek uchwalenia planu, w wysokości - 0,1%.

**Rozdział 8**  
**PRZEPISY KOŃCOWE**

**§ 16**

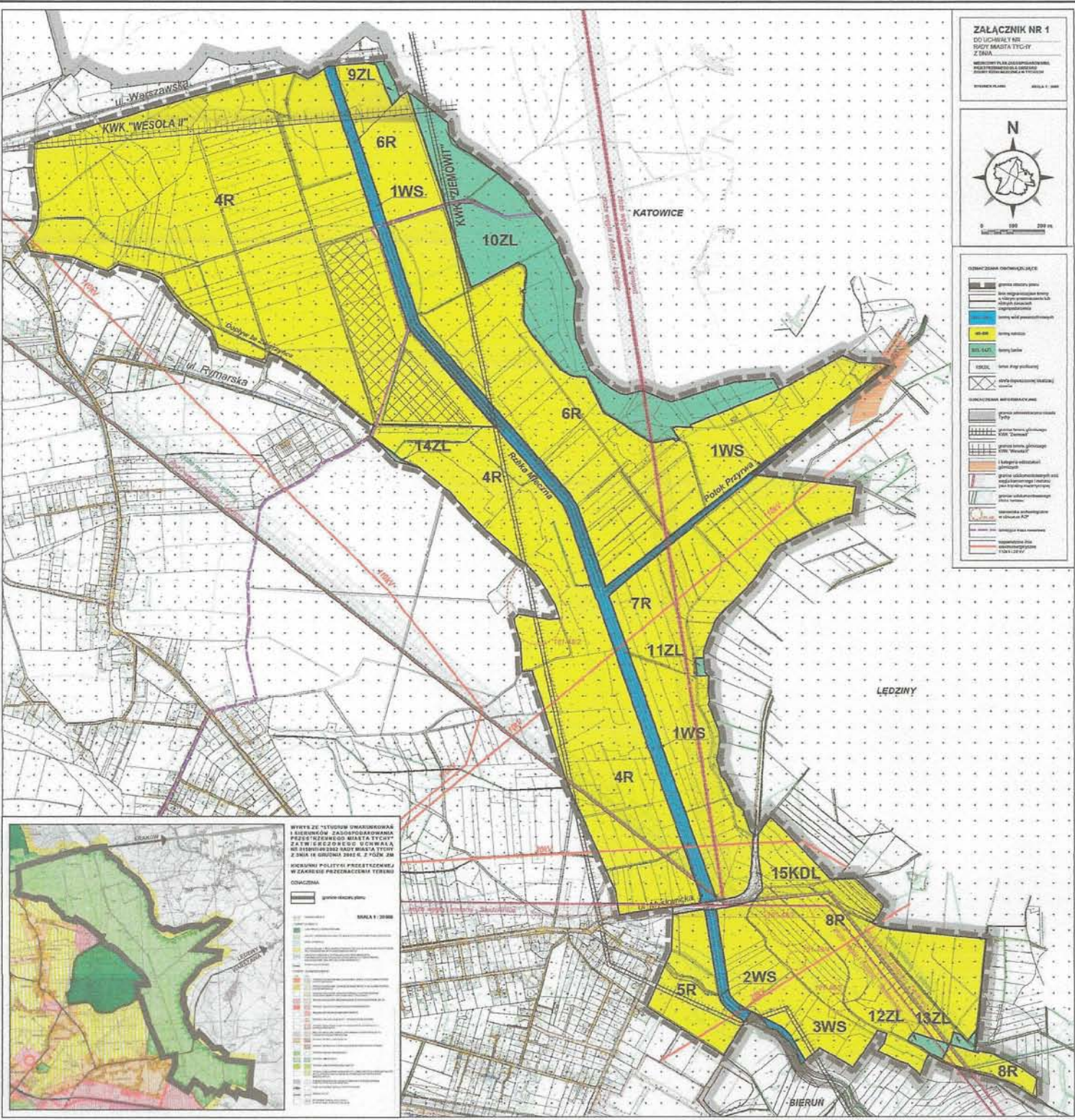
Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Tychy.

**§ 17**

Uchwała wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.



Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru doliny rzeki Mlecznej w Tychach	
Rysunek planu	Załącznik nr 4

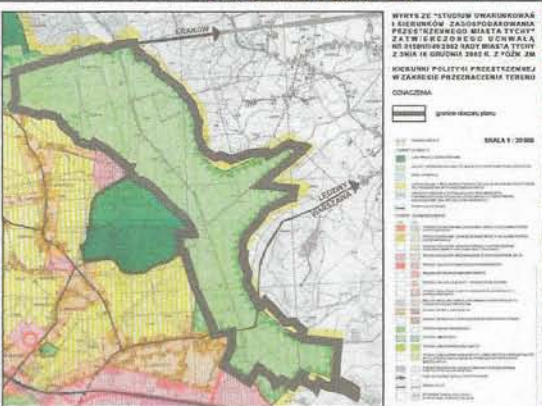


**ZALĄCZNIK NR 1**  
DO UCHWAŁY NR  
XXXII/2008  
SEJMiku Miasta Tychy  
z dnia 18 grudnia 2008 r.  
dotyczącej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru doliny rzeki Mlecznej w Tychach



LEGENDA

	linia graniczna planu
	obszar zabudowy mieszkaniowej wielokostki
	obszar zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
	obszar zabudowy mieszkaniowej indywidualnej
	obszar zabudowy usług
	obszar zabudowy usług publicznych
	obszar rekreacji terenowej
	obszar terenów zielonych
	obszar wód powierzchniowych
	obszar wód podziemnych
	obszar wód gruntowych
	obszar terenów zielonych
	obszar wód powierzchniowych
	obszar wód podziemnych
	obszar wód gruntowych
	obszar wód powierzchniowych
	obszar wód podziemnych
	obszar wód gruntowych













**WENOMA Sp. z o.o.**  
 Pracownia:  
 40-020 Katowice  
 ul. Przemysłowa 10  
 tel. (0-32) 785 91 84  
 tel./fax (0-32) 785 91 85

**OBŚLUGA ŚRODOWISKOWA DORADZTWO PRAWNE**

Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru doliny rzeki Mleczonej w Tychach

-  Lokalizacja obszaru opracowania
-  Obszary Natura 2000 wymienione w Rozporządzeniu z dnia 12 stycznia 2011r.
-  Obszary Natura 2000 nie ujęte w rozporządzeniu
-  Proponowane do utworzenia obszary Natura 2000 przekazane do konsultacji
-  Rezerwaty przyrody
-  Użytki ekologiczne

Lokalizacja inwestycji na tle obszarów chronionych, w tym obszarów Natura 2000